GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 2 Kasım 2026 Pazartesi

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.1. Yazı farkındalığına ilişkin becerileri gösterebilme

TAEOB.1.a. Görsel semboller arasından yazıyı gösterir.

Matematik Alanı

MAB6. Sayma

MAB.1. Sayıları farklı durumlarda doğru kullanabilme

MAB.1.ç. 1 ile 20 arasındaki nesne / varlık miktarını sayarak belirler.

MAB2. Matematiksel Problem Çözme

MAB.5. Matematikle ilgili problemleri çözümleyebilme

MAB.5.a. Verilen problemdeki eksik / fazla / uyumsuz durumları söyler.

MAB.5.b. 1-10 arası nesne / varlıkların artması / azalmasıyla oluşan yeni sonucu söyler.

MAB4. Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme

MAB.11. Veriyle çalışabilme

MAB.11.a. Veri toplamak için plan yapar.

MAB.11.b. Veri toplar.

MAB.11.c. Elde edilen verinin kaynağını söyler.

MAB.11.ç. Verileri benzer özelliklerine göre sınıflandırır.

MAB.12. Bulguya ulaşabilme

MAB.12.a. Sınıflandırılmış verileri göstermek için grafik / tablo / çizim gibi uygun bir yol seçer.

MAB.12.b. Ulaştığı sonuçları çeşitli yollarla ifade eder.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Değerler

D18. Temizlik

D18.1. Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB7. Veri Okuryazarlığı

Kavramlar:

Sayı / Sayma: 1–4 arası sayılar, 4 sayısı.

Miktar: Az–çok, eşit.

Sözcükler: Rakam, dörtlü grup, flamingo, eksik, fazla, tablo.

Materyaller: 4 rakamından flamingo çalışma kâğıdı, boya kalemleri, makas, yapıştırıcı, renkli kâğıtlar, büyük bloklar, kalemler, oyuncaklar, 1–4 rakam kartları, resimli kartlar, büyük kayıt kâğıdı, pipetle hazırlanmış çizgi çalışma sayfaları, dört parçalı 4 rakamı yapbozu.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf. Matematik merkezine **4 Rakamı Flash Kartları ve Slayt Gösterisi** için hazırlanan kartlar konur. Sanat masasında flamingo çalışmasının malzemeleri hazırlanır. Hareket oyunu için kaymayan bir yürüyüş yolu oluşturulur.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar; konuşmak istemeyen çocuk kartı gösterebilir. Yoklama yapılır, takvimde tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Güne sağlıklı başlamak için **"Çocuklar İçin Zumba"** hareketleri hep birlikte yapılır. (E2.5) Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar merkezlerini seçer ve seçimlerini mandallarla belirtir. Matematik merkezine dört nesneli kartlar ve bloklar, sanat merkezine kâğıt ve boyalar konur. Tuz veya kinetik kum tepsisinde isteyen çocuk parmağıyla serbest izler ve rakamlar oluşturur.

BESLENME,TOPLANMA,TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun

Arkadaşın da oynasın

Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
Lavaboya geçerken **"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf"** tekerlemesi söylenir. Çocukların öğretmen gözetiminde ellerini su ve sabunla yıkamaları desteklenir. Çocuklar yemek masalarına güvenli oturuşlarını koruyarak yerleşir, beslenme çantalarını açmayı önce kendileri dener ve ihtiyaç duyduklarında yardım isterler. Beslenme sonrasında çöpler uygun kutuya atılır ve kişisel temizlik yapılır. (D18.1)

ETKİNLİKLER

Sanat, Matematik ve Türkçe (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Çocuklar masalara geçer. 4 rakamından Flamingo çalışması için renkli kâğıt, boya, makas ve yapıştırıcı arasından kullanacakları malzemeleri seçer. Rakamın biçimini koruyarak flamingoyu keser, yapıştırır ve boyar. Çalışmasını tamamlayan çocuk flamingosunu arkadaşlarına gösterir (SNAB.4.ç). Ardından 4 Rakamını Öğreniyorum ve 4 Rakamı Nasıl Çizilir? eğitici videoları izlenir.

Bir, iki, üç, dört,
Hep birlikte dans edelim,
Bir, iki, üç, dört,
Rakamları öğrenelim!

Tekerleme söylenirken dört parmak gösterilir. Öğretmen 4 rakamını büyükçe çizer; çocuklar işaret parmaklarıyla havada aynı hareketi dener. Masadaki 1, 2, 3 ve 4 rakam kartları arasından 4 bulunur. 4 Rakamı Flash Kartları ve Slayt Gösterisi izlenir; çocuklar görselleri inceler (OB4). Kartlardaki dört nesne tek tek sayılarak miktarı belirlenir (MAB.1.ç).

Çocuklar sınıftan dört blok, dört kalem ya da dört oyuncak seçip getirir. Her nesneye bir kez dokunarak sayar (MAB.1.ç). Getirdiklerinin resmini çizer ve yanına 4 rakamını yerleştirir ya da çizmeyi dener.

Dörderli gruplar hazırlanırken öğretmen bir gruba üç, başka bir gruba beş blok koyar. "Her grupta dört blok olmasını istiyoruz. Bu gruplarda neyi değiştirelim?" diye sorar. Çocuklar eksik ve fazla olanı gösterir (MAB.5.a). Grupları dörde tamamlamak için blok ekler ya da çıkarır; yeni miktarı sayarak söyler (MAB.5.b).

Öğretmen "Dörtlü gruplarımızı hazırlarken en çok hangi malzemeyi seçtik? Bunu nasıl öğrenebiliriz?" diye sorar. Çocukların önerileri dinlenir ve seçimleri kaydetmeye karar verilir (MAB.11.a). Her çocuk kullandığı malzemeye uygun bir resim kartı alır (MAB.11.b). Kartını seçerken kendi getirdiği nesnelere baktığını söyler veya nesneleri gösterir (MAB.11.c). Blok, kalem ve oyuncak kartları ayrı ayrı gruplanır (MAB.11.ç).

"Bu kartları herkesin kolayca görebileceği şekilde nasıl yerleştirelim?" diye sorulur. Çocuklarla birlikte kartlardan bir resim grafiği oluşturulmasına karar verilir (MAB.12.a). Kartlar, aynı hizadan başlanarak ilgili malzeme görselinin üzerine alt alta yerleştirilir. Her kart bir çocuğun seçimini gösterir. Sütunlardaki kartlar sayılır; en çok ve en az seçilen malzeme bulunur, eşit sayıda seçilen varsa belirtilir (MAB.12.b). Çocuklar yanıtlarını grafikteki kartları göstererek açıklar (OB7).

Türkçe- Matematik (Bireysel-Büyük Grup Etkinliği)

Ben, küçük kaplanım.
Taştan taşa atlarım.
Minderleri görünce
Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Önceden öğrenilen parmak oyunları ve tekerlemeler tekrar edilir. 4 Rakamı Tekerlemesi söylenir.

4 RAKAMI

4 Bacaklı kurbağa
Zıplıyordu taşlarda
Ayağı kaydı suya düştü
Oyun bitti sonunda

Dört'ün Küçük Misafirleri hikâyesinin kapağı gösterilir. Çocuklar resmin ve yazının bulunduğu yerleri gösterir (TAEOB.1.a). Öğretmen başlığı okurken parmağıyla soldan sağa izler; ardından çocuklar yazının hangi yönde okunduğunu gösterir. Hikâye, görselleri çocukların görebileceği biçimde tutularak okunur.

Hikâye sonunda "Dört, bir civcivin eksik olduğunu nasıl fark etti?" ve "Civciv neden dışarı çıkamamıştı?" soruları sorulur. Çocuklar hikâyedeki olaylardan yola çıkarak yanıtlarını açıklar. Son görseldeki civcivler birlikte sayılır. Çocuklar dört parmak göstererek hikâyedeki misafirlerin sayısını belirtir.

4 Rakamı Oyunu için 4 rakamı bulunan kâğıtlar yere kaymayacak biçimde sabitlenir. Aralarına önceden öğrenilen 1, 2 ve 3 rakamları yerleştirilir. Çocuklar sırayla 4 rakamlarını izleyerek yürür ve yolun sonundaki masaya ulaşır. Birbirlerine çarpmamaları için aralık bırakılır. Masada 4 rakamının dört parçalı yapbozu tamamlanır. Her çocuğa oyunu denemesi için zaman verilir (E2.5).

Çocuklar masalara geçer. Masalarda pipetle hazırlanan çalışma sayfaları incelenir. Çocuklar önce parmaklarıyla çizgileri izler, ardından 4 rakamını çizmeyi dener. Otururken ayaklarını desteklemelerine ve kâğıdı rahatça görebilmelerine dikkat edilir. Kalemi baş, işaret ve orta parmaklarını işlevsel kullanarak tutmaları için gerektiğinde model olunur. İsteyen çocuk büyük yüzeyde ya da tahtada çalışabilir; zorlanan çocuk için kalın kalem ve geniş çizim alanı kullanılır.

Çekirdek 1 kitabındaki "4 Rakamını Öğreniyorum" çalışma sayfası açılır. Rakamlar arasından 4'leri bulup işaretlerler. Gemi görsellerinden dört tanesini tek tek sayarak boyarlar (MAB.1.ç). Büyük 4 rakamının üzerinden ok yönünde parmaklarıyla geçer, ardından kesik çizgileri birleştirerek rakamları tamamlarlar. Çevrelerinden dört nesne gösterir, deniz görseline dört balık çizerler. Sayfanın son bölümündeki 4 rakamına çizgiler ekleyerek kendi resimlerini oluştururlar.
"Arabaların Tekerlekleri" çalışma sayfasına geçilir. Araba görselleri incelenir; arabaların önde ve arkada bulunan tekerlekleri hakkında konuşulur. Çocuklar sayfadaki tekerlekleri dörder dörder sayıp çevrelerini çizerek gruplar. Çalışmalar tamamlandığında oluşturdukları grupları birlikte kontrol ederler.
Günün değerlendirmesinin ardından çocuklar bir sonraki eğitim gününde görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Dört, küçük misafirlerine nasıl yardım etti?
- Dört olması için eksik ya da fazla blokları nasıl değiştirdin?

- Hangi etkinlikte kendini mutlu hissettin?
- Evinde dört tane olan neler bulabilirsin?
- Bugün hangi çalışmayı kendi başına yaptın, hangisinde yardım istedin?

Çocuklar dört nesneli gruplar oluşturdu, eksik ve fazla nesneleri fark etti; hazırladıkları grafikte en çok ve en az seçilen malzemeleri belirledi. Sayarken nesne atlayan ve kalem tutmakta zorlanan çocuklara bireysel destek verdim; kısa yönergelerle çalışmaları sürdürdüm. Hikâye, oyun ve sanat çalışmalarının birbirini tamamlaması 4 rakamının pekiştirilmesini sağladı; grafik oluşturma çalışması için daha fazla zamana ihtiyaç duyuldu.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuklardan farklı malzemelerle dörderli gruplar oluşturmaları, bir nesne ekleyip çıkararak grubu yeniden dörde tamamlamaları istenebilir. Hazırlanan grafikte iki malzemenin eşit sayıda seçilmesi için nelerin değişmesi gerektiği konuşulabilir. Hikâye kapağının ardından iç sayfalardaki yazıları bulmaları ve flamingo çalışmalarına kendi çizimleriyle ayrıntılar eklemeleri sağlanabilir.

Destekleme: Dört bölmeli bir karta her bölüme bir nesne gelecek şekilde yerleştirme yapılarak birlikte sayılabilir. Eksik nesneyi bulma çalışmasında dört nesneli örnek bir grup gösterilebilir. Veri çalışması iki malzeme türüyle sınırlandırılarak resimli kartlarla yürütülebilir. Yazı farkındalığı için resim ve yazının belirgin biçimde ayrıldığı bir kitap kapağı kullanılabilir. Flamingo çalışmasında büyük parçalar, kalın boya kalemleri ve gerektiğinde kesme desteği sunulabilir.

AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere günün çalışmaları hakkında bilgi verilir. Evde dört kaşık veya dört oyuncak bulma, üç nesneyi dörde tamamlama ve beş nesneden birini ayırarak dört bırakma oyunları önerilir. Bir kitabın kapağındaki resim ve yazılar birlikte incelenebilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar isteğe bağlı kullanılabilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,
4 rakamını pekiştirmek için günlük işlerinizin arasına küçük oyunlar katabilirsiniz. Sofra hazırlarken çocuğunuzdan dört kaşık getirmesini isteyin. Her kaşığa bir kez dokunarak saymasına fırsat verin.
Bir kâğıda büyükçe **4** yazın. Çocuğunuz kartın yanına dört oyuncak yerleştirsin. Oyuncakların yerlerini değiştirip yeniden sayın; dizilişleri değişse de sayılarının aynı kaldığını birlikte fark edin.
Oyuncaklardan birini saklayarak "Yeniden dört olması için ne yapmalıyız?" diye sorun. Daha sonra bir oyuncak ekleyip dört tane kalması için ne yapabileceğini düşünmesini sağlayın.
Evde veya yürüyüşte kapı numaraları, saat ve takvim üzerinde **4 rakamını arayabilirsiniz**. İsterse oyun hamuruyla 4 yapabilir, parmağıyla üzerinden geçebilir.
Bu oyunları farklı günlerde birkaç dakika tekrarlamanız yeterlidir. Çocuğunuza düşünmesi ve denemesi için zaman tanıyın; zorlandığında birlikte sayın.

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

*Oyun hamuru ile 4 rakamına şekil verme çalışması yapılabilir.

4 Rakamı Şarkısı

4 ŞARKISI

Dört dört eller yukarı
Arabanın tekeri dört tanedir değil mi?
Yuvarlaktır yuvarlak tekerleri
Dört dört eller yukarı
Dört dört eller yukarı
Atlar gider dört nala dört tane ayağıyla
Haydi koş gel gidelim seninle atlara

KIZILAY GÜNLÜK PLANI

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay

Tarih: 3 /11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.2. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.c. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar.

TADB.4. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri değerlendirebilme

TADB.4.a. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Sosyal Alan

SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

SAB.4. Yakın çevresindeki yaşantılardan yola çıkarak ülkemizle ilgili merak ettiği konulara yönelik sorular sorabilme

SAB.4.a. Yakın çevresindeki / Ülkemizdeki nesne, kişi, yer ve olaylar hakkında merak ettiği konuya yönelik sorular sorar.

SAB.5. Yakın çevresiyle / ülkemizle ilgili merak ettiği konuya yönelik kaynakları inceleyebilme

SAB.5.a. Yakın çevresinde merak ettiği konularla ilgili görsel / işitsel materyalleri inceler.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.

SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde özgün ürünler oluşturur.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.2. Farklı büyüklük ve özellikteki nesneleri kullanabilme

HSAB.2.b. Parmak uçlarıyla nesne kontrolü sağlar.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim

SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D5. Duyarlılık

D5.3. Afet bilincine sahip olmak

D16. Sorumluluk

D16.1. Kendine karşı görevlerini yerine getirmek

D20. Yardımseverlik

D20.3. İyiliksever olmak

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİKLER

Kavramlar

Geometrik şekil: Üçgen.

Renk: Kırmızı, beyaz.

Sözcükler: Kızılay, gönüllü, yardım, dayanışma, çadır, hilal, amblem, bağış.

Materyaller: Kızılay şapkası ve üçgen çadır çalışma kâğıtları, kırmızı ve beyaz kâğıtlar, makas, yapıştırıcı, boya kalemleri, abeslang çubuklar, mandallar, hafif oyuncaklar, tül, beyaz örtü, Kızılay amblemi, oyuncak mutfak eşyaları, boş kaplar, küçük battaniyeler, oyuncak sağlık çantası ve rozetler.

Eğitim ve Öğrenme Ortamları: Sanat malzemeleri masalara yerleştirilir. Dramatik oyun alanına güvenli biçimde sabitlenen beyaz örtüyle bir çadır hazırlanır. Kızılay amblemi, battaniyeler ve oyuncak mutfak eşyaları bu alana konur. Hareketli çalışmalar için yerdeki engeller kaldırılır.

ÖĞRENME ÖĞRETME YAŞANTILARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar; konuşmak istemeyen çocuk kartı gösterebilir. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Poşet/Tül Ritim Oyunu hareketleri tül kullanılarak birlikte yapılır. Ardından öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri merkezi seçer. Merkezlerdeki etiketli mandalları kullanır; arkadaşlarıyla oyun kurar. Öğretmen oyunları gözlemler, gerektiğinde çocuklara katılır.

BESLENME TOPLANMA TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde Topla Topla Yerine Koy şarkısı açılır. Öğretmen çocuklarla birlikte malzemeleri toplar; oyuncakların yerlerini gösterir.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy
Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Bir sağa baktım
Bir sola baktım
Lokomotif yaptım
Cuf cuf cuff.

Tekerlemeyle sıra olunur ve eller yıkanır. Çocuklara sabunlama, durulama ve kurulama sırasında gerektiğinde yardım edilir. Kahvaltının ardından eşyalar toplanır, eller yıkanır ve sınıfa dönülür. (D16.1).

ETKİNLİKLER

Sanat Etkinliği (Bireysel Etkinlik)

Kızılay Şapkası ve üçgenden çadır yaparak resim tamamlama çalışması için masalara geçilir. Çocuklar makas, boya ve yapıştırıcıyı çalışmalarına uygun biçimde kullanır (SNAB.4.c). Kesmekte zorlanan çocuğa yardım edilir.

Çocuklar üçgen çadırı resim kâğıdına yapıştırır; çevresine istedikleri insanları, ağaçları veya yardım malzemelerini çizer (SNAB.4.d). Her çocuk resmine ekleyeceği ayrıntılara kendisi karar verir (E3.3). Hazırlanan şapkalar drama için ayrılır.

Türkçe ve Sosyal Alan Etkinliği (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

"Ben, küçük kaplanım. / Taştan taşa atlarım. / Minderleri görünce / Üstlerine zıplarım." tekerlemesi söylenerek minderlere geçilir.

Kızılay amblemi gösterilir. Çocuklar beyaz zemin üzerindeki kırmızı hilali inceler; bu işareti nerelerde gördüklerini anlatır (OB4.1). "Kızılay hakkında neleri merak ediyorsunuz?" diye sorulur. Çocukların soruları dinlenir (SAB.4.a).

Temel İlkeler Serüveni ve Kızılay Gizemli Macera Çizgi Filmi izlenir. (SAB.5.a). "Filmde daha önce gördüğünüz ya da duyduğunuz neler vardı?" sorusuyla çocuklar bildiklerini izledikleriyle ilişkilendirir. (SDB2.1).

Kızılay'ın yardıma ihtiyaç duyan insanlara destek olduğu; yiyecek, giyecek ve barınma gibi ihtiyaçların karşılanmasına yardımcı olduğu anlatılır. Yardım ederken insanların diline, yaşadığı yere ya da görünüşüne göre ayrım yapılmadığı üzerinde durulur. Kızılay Haftası'nın 29 Ekim-4 Kasım günlerinde kutlandığı söylenir.

"Çadır götürülen insanların neye ihtiyacı olabilir? Battaniye neden götürülmüş olabilir?" diye sorulur. Çocuklar gördükleri yardımlarla insanların ihtiyaçları arasında ilişki kurar (TADB.2.c). Bağışın, bir başkasına destek olmak için gönüllü olarak yapılan yardım olduğu açıklanır.

Kızılay ile İlgili Bilmeceler sorulur; gerektiğinde ipucu verilir. Ardından Kızılay Parmak Oyunu birlikte oynanır.

KIZILAY

Depremde, selde, yangında
Kızılay koşar yardıma
Battaniyesi, yiyeceği, çadırı

Hemşiresi doktoru ile
Her zaman yanımızda
Yaralının yarasını saran
Cana can katan
Sen de kan ver
Kızılay'a hayat ver
Ardından "Kızılay Kamp Arkadaşım Hikayesi" dinlenir. Hikâyeden sonra çocuklar sevdikleri veya onları düşündüren bölümü anlatır (TADB.4.a).
Kızılay Draması aşağıdaki akışla uygulanır. Hazırlanan şapkalar ve gönüllü rozetleri kullanılır.

Dramanın aşamaları çocuklara anlatılır. Büyük legolar üst üste dizilerek evler oluşturulur. Evlerin yanına birkaç çocuk yerleştirilir. Önceden beyaz bir örtüden Kızılay çadırı hazırlanır ve üzerine Kızılay amblemi yapıştırılır. Masalar hazırlanır. Çorba kaseleri, tencereler, kepçe, ilk yardım malzemeleri, battaniyeler, buzdolabı poşeti içinde kırmızı grapon kâğıdından hazırlanan temsili kan torbası, ip ve bant hazır edilir. Kullanılan malzemelerin oyun amaçlı olduğu çocuklara önceden açıklanır. Hazırlanan eşyaların ve yemeklerin başına çocuklar ve veliler görevlendirilir. Sağlık görevlisi rollerini üstlenecek kişiler belirlenir. Çocuklar görevleri paylaşarak hazırlıkları birlikte tamamlar (SDB2.2). Bu kişilerin Kızılay gönüllüleri olduğu açıklanır. Öğretmenin masaya vurmasıyla deprem canlandırması başlar. Çocuklar legolara dokunarak evleri yıkar ve yere uzanır. Deprem sona erince sağlık görevlisi ve halk rollerindeki çocuklar yardıma gelir. Yardıma ihtiyacı olan kişiler güvenli alana götürülür. Yaralı rolündeki çocukların tedavisi sağlık görevlileri tarafından canlandırılır. Kırmızı grapon kâğıdı bulunan poşete bağlanan ipin ucu, çocuğun isteğiyle giysisinin kol bölümüne bantlanır. İp boyna veya vücuda dolanmaz; kullanılan malzemenin gerçek kan olmadığı ve işlemin yalnızca canlandırıldığı hatırlatılır. Yardıma ihtiyacı olan kişiler battaniye ve yemek almak için sıraya girer. Kızılay gönüllüleri battaniyeleri dağıtır ve yemekleri verir (D20.3). Yemeğini alanlar masaya geçerek yemek yeme canlandırması yapar. Drama çocukların önerileriyle doğaçlama devam eder. Drama sonunda çocuklara ve velilere "Hangi görevi üstlendiniz? Yardım ederken veya yardım alırken neler hissettiniz?" soruları yöneltilir. Katılımcılar duygu ve düşüncelerini paylaşır, birbirlerini dinler (SDB2.1). Deprem sonrasında güvenli bir yerde kalmanın, ailelerin ve öğretmenlerin yönlendirmelerine uymanın önemi konuşulur (D5.3).

Müzik Etkinliği (Büyük Grup Etkinliği)

Daha önce öğrenilen şarkılar hatırlanır. Ardından Kızılay Şarkısı birlikte söylenir (MSB.2.a).

KIZILAY ŞARKISI
Depremlerde, yangınlarda,
Hem savaşta,hem barışta,
Sen koşarsın yardıma,
Güç verirsin yurduma,

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar kızılay...
Kan vermekle yardım etmek
çok keyifli mutluluktur.
Çözdüğün güçlükleri
Bilmeyen kimse, yoktur.

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar kızılay... Söz-müzik:Sefai ACAY

Oyun ve Hareket Etkinliği (Bireysel Etkinlik)

Denge Oyunu için masalara geçilir. Abeslang çubuklar, mandallar ve hafif oyuncaklar çocukların önüne konur. Çocuklar mandalları parmak uçlarıyla açıp çubuklara takar; parçaları düşürmeden yerleştirmeye çalışır (HSAB.2.b).

Yapısı devrilen çocuk yeniden dener. Çocuklar farklı yerleştirmeler deneyerek oyunu sürdürür (E2.5). Oyun sonunda malzemeler toplanır.

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Bugün Kızılayın hangi yardımlarını öğrendik?
- Gönüllüler oyununda hangi görevi üstlendin?
- Birine yardım ederken kendini nasıl hissettin?
- Sınıfımızda yardıma ihtiyacı olan bir arkadaşımıza nasıl destek olabiliriz?
- Denge oyununda parçaları yerleştirirken neyi iyi yaptın, nerede yardıma ihtiyaç duydun?

Çocuklar Kızılayın yaptığı yardımları tanıdı, sanat çalışmalarına ve dramadaki görevlerine ilgiyle katıldı; yardımlaşmanın önemini kendi ifadeleriyle anlattı. Açık yönergeler ve gerektiğinde verilen bireysel destek, çocukların etkinliklere katılımını kolaylaştırdı. Planın yaş grubuna uygun olduğu, sanat ve drama çalışmalarının öğrenme çıktılarını desteklediği görüldü.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuk, dinlediği hikâyedeki kişilerin başka hangi yardımlara ihtiyaç duyabileceğini nedenleriyle anlatabilir. Kızılay'ın çalışmalarına ilişkin merak ettiği soruları hazırlayarak görsellerde bu soruların cevaplarını arayabilir. Farklı sanat malzemeleriyle yardım çadırının çevresini tasarlayabilir. Kızılay şarkısının seçtiği bir bölümünü tek başına söyleyebilir. Denge oyununda mandal ve çubuklarla farklı yapılar oluşturmayı deneyebilir.

Destekleme: Hikâye kısa bölümler hâlinde okunarak resimlerle desteklenebilir; çocuk, sorulara görselleri göstererek veya kısa ifadelerle cevap verebilir. Kızılay'ın yardımlarını gösteren görseller tek tek incelenebilir. Sanat çalışmasında büyük boy, önceden kesilmiş parçalar ve kolay kavranan malzemeler sunulabilir. Çocuk, Kızılay şarkısının tekrarlanan bölümlerine katılabilir. Denge oyununda kolay açılan mandallar ve geniş çubuklar kullanılarak parmak hareketleri desteklenebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere gün içinde yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilir. Evde çocuklarıyla "Birine nasıl yardım edebiliriz?" sorusu üzerine konuşmaları, günlük yaşamdan bir yardımlaşma örneğini paylaşmaları önerilir. İsteyen ailelerle aşağıdaki dijital çalışmalar paylaşılır.

Puzzle Hafıza Oyunu İnteraktif Çalışmalar İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı: Kızılay görevlisi veya gönüllüsü sınıfa çağrılarak çocukların sorularını yanıtlayabilir. Bir yardım çalışması yapılacaksa önce yerel birimle görüşülerek ihtiyaçlar ve kabul edilen malzemeler öğrenilir. Ailelerin gönüllü katılımıyla uygun malzemeler hazırlanabilir; çocuklar bu çalışmaya resimleriyle eşlik edebilir.

AİLE BİLGİ NOTU 🌙

Küçük Yardımlar, Büyük Mutluluklar

Değerli Ailemiz,

Çocuğunuzla Kızılay'ın ihtiyaç duyan insanlara yiyecek, giyecek ve barınma desteği sağladığı üzerine sohbet edebilirsiniz. "Birinin yardıma ihtiyacı olduğunu nasıl anlarız?" ve "Biz nasıl yardımcı olabiliriz?" sorularıyla düşüncelerini paylaşmasını sağlayabilirsiniz.

Birlikte temiz ve kullanılabilir giysi, oyuncak veya kitapları inceleyerek çocuğunuzun gönüllü olarak paylaşmak istediklerini ayırabilirsiniz. Yardım ulaştıracağınız yerin ihtiyaçlarını öğrenerek uygun eşyaları birlikte hazırlayabilirsiniz.

Yardımlaşmanın yalnızca eşya vermek olmadığını; birinin işini kolaylaştırmanın ve yanında olmanın da birer yardım olduğunu günlük yaşamdan örneklerle anlatabilirsiniz. 🌸

ALTERNATİF LİNKLER VE ÖNERİLER

Kızılay Haftası Gösterisi

GÜNLÜK PLANI

Okul Adı:
Öğretmen Adı:
Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)
Tarih: 4/ 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.2. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.a. Dinledikleri / izledikleri materyaller ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

TAOB. Okuma

TAOB.2. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerinden anlamlar oluşturabilme

TAOB.2.a. Görsel okuma materyali ile ön bilgileri arasında ilişki kurar.

Fen Alanı

FBAB1. Bilimsel Gözlem

FAB.1. Günlük yaşamında fenle ilgili olaylara / olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.a. Çevresinde merak ettiği nesne / olay / olguları odaklanarak gözlemler.

FBAB7. Deney Yapma

FAB.7. Merak ettiği konular / olay / durum hakkında deneyler yapabilme

FAB.7.a. Merak ettiği konuya ilişkin deney yapmak için uygun malzemeleri seçer.

FAB.7.b. Merak ettiği konuda deneme-yanılma yoluyla deney yapar.

FAB.7.c. Deney sonucunda gözlemlediği durumu ifade eder.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.2. Farklı büyüklük ve özellikteki nesneleri kullanabilme

HSAB.2.b. Parmak uçlarıyla nesne kontrolü sağlar.

HSAB3. Güvenlik Becerileri

HSAB.9. Kaza, afet ve tehlikeli durumlarda güvenli davranışları sergileyebilme

HSAB.9.a. Acil durumlarda aranacak numarayı söyler.

HSAB.9.b. Okul ve ev ortamındaki güvenlik kurallarını söyler.

HSAB.9.c. Kaza, afet ve tehlike durumlarında bedeni koruma pozisyonlarını uygular.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.

SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)

Değerler

D5. Duyarlılık

D5.3. Afet bilincine sahip olmak

D16. Sorumluluk

D16.1. Kendine karşı görevlerini yerine getirmek

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı

Kavramlar:

Zaman: Önce-sonra

Yön / Mekânda Konum: Altında-üstünde

Sözcükler: Doğal afetler, deprem, sel, erozyon, kuraklık, tsunami, çığ düşmesi, yanardağ, lav, magma, tahliye, tatbikat

Materyaller: Çalışma kâğıtları, makas, yapıştırıcı, boya kalemleri, köpük bardaklar, Legolar ve sınıftaki oyuncaklar, toprak veya kum, sirke, karbonat, su, kırmızı gıda boyası, şeffaf plastik kap, kaşık, tepsi, haşlanmış yumurta, dünya maketi

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Öğrenme merkezlerine Doğal Afetler ile İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi içindeki kartlar konur. Tatbikat öncesinde sınıftaki güvenli yerler ve okulun tahliye güzergâhı kontrol edilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar; konuşmak istemeyen çocuk kartı gösterebilir. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Güne sağlıklı başlamak için Deve Cüce Sabah Sporu hareketleri hep birlikte yapılır. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir. (E2.5)

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklara "Bugün nerede oynamak istersin?" diye sorulur. Çocuklar verdikleri yanıtlara uygun merkezlere yönlendirilir. Çocukların öğrenme merkezlerinde zaman geçirmek için üzerinde etiket olan mandalları kullanmalarına rehberlik edilir. İsteyen çocukların oyun hamuru ile oynamalarına, isteyen çocukların serbest resim yapmalarına fırsat verilir.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.

Lavaboya geçerken "Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf" tekerlemesi söylenir. Çocukların öğretmen gözetiminde ellerini su ve sabunla yıkamaları desteklenir. Çocuklar yemek masalarına güvenli oturuşlarını koruyarak yerleşir, beslenme çantalarını açmayı önce kendileri dener ve ihtiyaç duyduklarında yardım isterler. Beslenme sonrasında çöpler uygun kutuya atılır ve kişisel temizlik yapılır. (D16.1.2)

ETKİNLİKLER

Türkçe, Sanat, Hareket ve Oyun (Bütünleştirilmiş Büyük ve Küçük Grup Etkinliği)

Çocuklar sanat etkinliği için masalara alınır. Çalışma kâğıtlarını boyayıp keserek ve yapıştırarak deprem çantalarını hazırlar (SNAB.4.c). Deprem çantasında bulunması gerekenler hakkında konuşulur. Her çocuk kendi çantasını tamamlayarak etkinliğe katılır (SNAB.4.ç).

"Okul Öncesi Afet Eğitimi" Eğitici Filmi ve "Çocuklar için Deprem Eğitimi "Toprak" Animasyon Çizgi Film" izlenir. Çocuklara filmlerde daha önce gördükleri veya duydukları neler olduğu sorulur; bildikleri ile izledikleri arasında bağlantı kurmaları sağlanır (TADB.2.a).

Ben, küçük kaplanım.
Taştan taşa atlarım.
Minderleri görünce
Üstlerine zıplarım.

Tekerlemesi söylenerek minderlere geçilir. Çocuklara bildikleri doğa olayları sorulur. Deprem, sel, kuraklık, tsunami, erozyon, orman yangını, yanardağ patlaması ve çığ hakkında yaşlarına uygun kısa açıklamalar yapılır. Bu olayların insanlara ve çevreye zarar verdiğinde afete dönüşebildiği anlatılır. Çocuklar merak ettiklerini sorar (E3.8). Afetlerle ilgili neleri öğrenmek istedikleri dinlenir (SDB1.1); yanıtını bilmedikleri soruları fark etmelerine yardımcı olunur (OB1.1). Doğal afetlerden sonra ihtiyacı olan insanlara kimlerin yardım ettiği sorulur. Kızılay'ın yiyecek, giysi ve barınma desteği sağladığı hatırlatılır. Köpük bardaklar, Legolar ve sınıftaki diğer materyallerle yapıların sağlam olması gerektiği anlatılır. Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler konuşulur (D5.3.2). "Deprem ya da sel olduğunda yardıma ihtiyaç duyanlar hangi numarayı arayabilir?" diye sorulur. Öğretmen 112 numarasını göstererek acil yardım istemek için bu numaranın arandığını açıklar. Çocuklar (HSAB.9.a) numarayı "bir-bir-iki" şeklinde söyler. 112'nin yalnızca gerçek acil durumlarda aranması gerektiği hatırlatılır.

Çocuklarla **5 Yaş Çekirdek 3 kitabındaki "Afet ve Acil Durum Çantası" çalışması** yapılır. Görseller incelenerek sanat etkinliğinde hazırladıkları deprem çantalarıyla ilişkilendirilir (TAOB.2.a). Çantada bulunması gereken malzemeler söylenir ve çizgiyle çantaya ulaştırılır. Çocuklar çantaya başka neler eklemek istediklerini anlatır.

Tatbikat öncesinde **5 Yaş Çekirdek 3 kitabındaki "Çök-Kapan-Tutun"** çalışmasının görselleri incelenir. Çocuklar görsellerdeki hareketleri sınıfta önceden belirlenen güvenli yerlerde öğretmen rehberliğinde uygular (HSAB.9.c). Ardından deprem tatbikatına geçilir. Okulun afet ve acil durum planına uygun olarak sınıftaki güvenli yerler ve tahliye yolu çocuklara gösterilir. Çocuklar camlardan ve devrilebilecek eşyalardan uzak durma, sarsıntı sırasında dışarı koşmama gibi güvenlik kurallarını söyler (HSAB.9.b).

Çocuklara önceden haber verilerek kısa bir deprem tatbikatı yapılır (D5.3.1). Öğretmen "Deprem oluyor." yönergesini verdiğinde çocuklar, bulundukları yere en yakın, önceden belirlenen güvenli noktada çök-kapan-tutun hareketini yapar (HSAB.9.c). Baş ve boyunlarını koruyarak sarsıntının bitmesini beklerler. "Sarsıntı bitti." yönergesinin ardından öğretmen rehberliğinde koşmadan, itişmeden ve eşya almak için oyalanmadan tahliye yolunu izleyerek toplanma alanına giderler. Öğretmen yoklama alır. Sanat etkinliğinde hazırlanan çantaların birer çalışma olduğu açıklanır.

"Doğal Afetler ile İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi" incelenir. Çocuklar görsellerde tanıdıkları doğa olaylarını söyler; resimleri filmlerde gördükleri ve önceden bildikleriyle ilişkilendirir (TAOB.2.a).

Daha önce öğrenilen Parmak oyunu ve tekerlemeler tekrar edilir.

"Doğal Afetler ile İlgili Parmak Oyunu" öğretilir.

DOĞAL AFETLER Parmak Oyunu

Bir adam kayadan evini yapar.
Ve gökten yağmur düşer
Yağmur yağıyor seller akıyor.
Fakat ev yıkılmıyor.
Bir adam kumdan evini yapar.
Ve gökten yağmur düşer.
Yağmur yağıyor, seller akıyor.
Fakat ev yıkılıyor.

"Çök Kapan Tutun Hikayesi" izlenir. Hikâye hakkında sohbet edilir; çocuklar hikâyedeki davranışlarla yaptıkları tatbikat arasında bağlantı kurar (TADB.2.a). Çök-kapan-tutun hareketi birlikte tekrar edilir.

Müzik Etkinliği (Büyük Grup Etkinliği)

Kızılay Şarkısı hep birlikte söylenir (MSB.2.a).

KIZILAY ŞARKISI

Depremlerde, yangınlarda,
Hem savaşta,hem barışta,
Sen koşarsın yardıma,
Güç verirsin yurduma,

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar kızılay...
Kan vermekle yardım etmek
çok keyifli mutluluktur.
Çözdüğün güçlükleri
Bilmeyen kimse, yoktur.

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar kızılay... Söz-müzik:Sefai ACAY

Fen (Büyük Grup Etkinliği)

Öğretmen çocukların kendisini rahat görebileceği şekilde oturmalarını sağlar. Haşlanmış yumurta ve dünya maketi gösterilir. Yumurta soyulup ikiye ayrılır; çocuklar kabuğu, beyazı ve sarısını inceler (FAB.1.a). Dünyanın da katmanları olduğu, yumurtanın yalnızca bu katmanları düşünmeye yardımcı bir benzetme olduğu anlatılır. "Yerin altında bazı bölgelerde çok sıcak, erimiş kayaçlar bulunur. Bunlara magma denir. Magma yeryüzüne çıktığında lav adını alır." denir.

"Yanardağ Deneyi" yapılır. Sirke, su, karbonat, kırmızı gıda boyası ve şeffaf plastik kap çocuklara tanıtılır. Çocuklar öğretmen rehberliğinde kullanacakları malzemeleri seçer (FAB.7.a). Kap geniş bir tepsiye yerleştirilir; çevresine kumla dağ şekli verilebilir. Çocuklar küçük gruplarda, öğretmen gözetiminde kaba karbonat, az miktarda su ve gıda boyası koyar; sirkeyi azar azar ekleyerek köpürmeyi dener (FAB.7.b). Deney maddeleri tadılmaz, göze ve yüze yaklaştırılmaz. Çocuklar deney sonunda gördükleri değişimi anlatır (FAB.7.c). Bu köpürmenin gerçek yanardağ patlamasıyla aynı olay olmadığı, lavın dışarı akışını canlandırmak için yapıldığı açıklanır.

Hareket ve Oyun (Büyük Grup Etkinliği)

Çocuklar sandalyelere oturur ve masalara köpük bardaklar konur. "Bardak Kulesi Oyunu" oynanır (E2.5). Çocuklar bardakları parmak uçlarıyla tutup üst üste yerleştirir (HSAB.2.b). Belirlenen sürede kulesini devirmeden tamamlamaya çalışırlar. Kulesi devrilen çocuk yeniden deneyebilir.

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Bugün deprem için hangi hazırlıkları yaptık?
- Tatbikat sırasında kendini nasıl hissettin?
- Deprem çantasında neler bulunmalı?
- Evde bir sarsıntı olduğunda öğrendiklerinden hangisini yaparsın?
- Çök-kapan-tutun hareketinde hangi kısmı rahat yaptın, hangi kısmında yardıma ihtiyaç duydun?

Çocuklar afet çantasında bulunması gereken malzemeleri söyledi ve çök-kapan-tutun hareketini uyguladı. Tatbikatta sırayı koruma ve yönergeleri izleme konusunda bazı çocuklar hatırlatmaya ihtiyaç duydu. Yanardağ deneyindeki değişimleri ilgiyle takip ederek gördüklerini anlattı. Tatbikatın aşamalarını önceden açıklayarak çocukların sakin biçimde katılmalarına yardımcı oldum. Sanat, Türkçe, fen, müzik, hareket ve oyun etkinlikleri birbirini tamamladı. Çekirdek kitabındaki çalışmalar afet çantası hazırlığı ve güvenli davranışların pekiştirilmesini destekledi.

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Çocuklar afet çantasına eklemek istedikleri malzemeleri çizerek seçimlerinin nedenlerini açıklayabilir. Çök-kapan-tutun hareketini anlatan bir afiş hazırlayabilir. Bardakları farklı biçimlerde yerleştirerek daha sağlam bir kule oluşturmanın yollarını deneyebilir.

Destekleme: Çocuklar doğal afet görsellerini öğretmenle birlikte tek tek inceleyebilir. Afet çantası çalışmasını daha az görsel ve önceden kesilmiş parçalarla tamamlayabilir. Çök-kapan-tutun hareketini öğretmeni model alarak kısa yönergelerle uygulayabilir. Yanardağ deneyine malzemeleri sırayla ekleyerek katılabilir; gördüğü değişimi sözcüklerle veya işaret ederek anlatabilir. Bardak kulesini daha az bardakla kurabilir.

AİLE/TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerden evde çocuklarıyla güvenli yerleri ve toplanma alanını konuşmaları, çök-kapan-tutun hareketini birlikte uygulamaları ve afet çantasını hazırlamaları istenir. Çantaya yerleştirdikleri malzemelerin ne işe yaradığını çocuklarıyla konuşmaları önerilir. Birlikte oynayabilecekleri aşağıdaki oyun ve çalışmalar ailelerle paylaşılır.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 5 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Matematik Alanı

MAB1. Matematiksel Muhakeme

MAB.3. Matematikle ilgili durumları yorumlayabilme

MAB.3.a. Matematikle ilgili bir durumu nesne / çizim / sembolle gösterir.

MAB.3.c. Farklı büyüklükte / yönlerde sunulan geometrik şekilleri doğru isimlendirir.

Türkçe Alanı

TAKB. Konuşma

TAKB.3. Konuşma sürecinde Türkçeyi doğru kullanabilme

TAKB.3.c. Öğrendiği yeni sözcükleri anlamına uygun kullanır.

TAKB.3.ç. Söylemek istediklerini açık biçimde ifade eder.

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.5. Yazma öncesi becerileri kazanabilme

TAEOB.5.a. Yazma için uygun oturma pozisyonu alır.

TAEOB.5.b. Kalemi doğru tutmak için üç parmağını işlevsel olarak kullanır.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.b. Sanat etkinliği için gerekli materyalleri seçer.

SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.

SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde özgün ürünler oluşturur.

Müzik Alanı

MHB4. Müziksel Hareket

MHB.2. Müzik eserleriyle hareket / dans edebilme

MHB.2.a. Müzik eşliğinde grupla birlikte hareket / dans eder.

MHB.2.b. Doğaçlama / planlı hareket / dans sergiler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB2.1. İletişim

Değerler

D2. Aile Bütünlüğü

D2.3. Aile içi sorumlulukları yerine getirmek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Geometrik Şekil: Üçgen, daire.

Boyut: Büyük-küçük.

Yön / Mekânda Konum: Altında-üstünde

Sözcükler: Kenar, köşe, çatı, oda, mutfak, salon, yatak odası, banyo, aile, akraba, dayanışma, tasarruf.

Materyaller: Makas, yapıştırıcı, çalışma sayfaları, boya kalemleri, farklı büyüklük ve yönlerde üçgen kartları, daire kartları, renkli kâğıtlar, evin bölümlerini ve eşyalarını gösteren kartlar, oyuncak bebekler, oyuncak mutfak eşyaları, minder, bant veya tebeşir, gizemli kutu, duygu kartları, mandallar, 5 Yaş Çekirdek kitapları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Matematik merkezine Üçgen Kavramı ile İlgili Kartlar, kitap merkezine evin bölümleriyle ilgili görseller konur. Dramatik oyun merkezine oyuncak bebekler ve ev eşyaları yerleştirilir. Sanat etkinliği için malzemeler masalara hazırlanır. Bahçede oyun oynanacak alan kontrol edilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar gelmeden sınıf hazırlanır. Gelen çocuklar kapıda karşılanır ve selamlanır. Ayakkabılarını yerlerine koymaları ve pandiflerini giymeleri için rehberlik edilir.

Çocukların sandalyelerini alarak çember şeklinde oturmaları sağlanır. Gizemli kutu gösterilerek "Sizce bu kutunun içinde ne olabilir?" diye sorulur. Çocukların tahminleri dinlenir" (E1.1.). Kutunun etkinlik zamanında açılacağı söylenir. Ardından duygu kartları gösterilir. Çocuklar kendilerini nasıl hissettiklerini anlatır. İsteyen çocuk duygusunu kartı göstererek ifade eder.

O gün okula gelmeyen arkadaşlarının kimler olduğu sorulur. Mandallarla Yoklama Tablosundan yoklama alınır. Daha sonra Mini Nefes Egzersizi yapılır. Çocuklara bir ellerinde çiçek, diğer ellerinde mum olduğunu hayal etmeleri söylenir. "Çiçeği koklayalım, şimdi de mumu yavaşça üfleyelim." denilerek egzersiz birkaç kez tekrarlanır.

Güne hareketle başlamak için Level Up 2! hareketleri birlikte yapılır. Ardından öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezlerine yönlendirilir. Bloklarla ev yapmaları, evcilik oynamaları ve evlerle ilgili görselleri incelemeleri için fırsat verilir. Öğretmen merkezleri dolaşarak çocukların oyunlarına eşlik eder.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Öğrenme merkezlerinde oyun sonunda Topla Topla Yerine Koy Şarkısı açılır. Çocuklar şarkı eşliğinde oyuncaklarını yerlerine kaldırır. Şarkı bittiğinde sınıfın düzeni birlikte kontrol edilir.

"Bir sağa baktım / Bir sola baktım / Lokomotif yaptım / Cuf cuf cuff." tekerlemesi söylenerek sıra olunur ve elleri yıkamaya gidilir. Kahvaltı öncesinde temizlik ve sofra kuralları hatırlatılır. Kahvaltı yapılır. Kahvaltıdan sonra eller yıkanır ve sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Türkçe, Matematik, Sanat, Müzik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup, Küçük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Gizemli kutu açılır. İçinden çıkan üçgenler ve ev resmi çocuklara gösterilir. "Bu şeklin adını bilen var mı? Kaç kenarı var? Köşeleri nerede?" diye sorulur. Üçgenin kenarları parmakla takip edilir, köşeleri sayılır. Daha önce öğrenilen daireyle karşılaştırılır. Dairenin düz kenarı ve köşesi olmadığı, üçgenin üç kenarı ve üç köşesi olduğu söylenir.

Şekilleri Öğreniyorum ve Kenar Köşe Kavramı eğitici filmleri izlenir. Filmlerde görülen şekiller ve özellikleri hakkında konuşulur.

Üçgen Kavramı ile İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi açılır. Çocukların dikkatle incelemeleri (E3.1) için görseller üzerinde durulur. Büyük, küçük ve farklı yönlere çevrilmiş üçgenler gösterilerek adları sorulur (MAB.3.c). "Sınıfımızda üçgene benzeyen neler var?" denilerek çocukların sınıfta üçgen aramalarına fırsat verilir.

Çocuklar "Evimizin Çatısı Üçgen" sanat etkinliğini yapmak için masalara alınır. Kullanacakları kâğıtları ve boyaları seçer (SNAB.4.b). Evin parçalarını kesip yapıştırırlar. Makas ve yapıştırıcıyı kullanırken (SNAB.4.c) yardıma ihtiyaç duyan çocuklara rehberlik edilir. Her çocuğun çalışmaya katılması sağlanır (SNAB.4.ç). Çocuklar evlerine istedikleri pencere, kapı, ağaç ve çiçekleri ekleyerek çalışmalarını tamamlar (SNAB.4.d).

Sanat etkinliği sırasında Üçgen Şarkısı dinlenir. Çocuklar kâğıtlarına üç çizgiyi uçlarından birleştirerek üçgen çizer (MAB.3.a). "Çatı evin neresinde? Çatının altında neler var?" soruları sorulur. Her evin çatısının aynı şekilde olmadığı anlatılır.

"Ben, küçük kaplanım. / Taştan taşa atlarım. / Minderleri görünce / Üstlerine zıplarım." tekerlemesiyle minderlere geçilir.

Çocuklara "Ev deyince aklınıza ne geliyor? Evimizde hangi bölümler var?" diye sorulur. Ev görseli birlikte incelenir (OB4). Mutfak, salon, yatak odası ve banyo görselleri gösterilir. "Yemeğimizi nerede hazırlarız? Nerede uyuruz? Ellerimizi nerede yıkarız?" soruları üzerinde konuşulur. Tencere, koltuk, yatak ve havlu kartları çocuklara dağıtılır. Çocuklar ellerindeki kartı kullanılabileceği bölümün yanına koyar ve neden oraya koyduğunu anlatır. Evlerin oda sayılarının ve eşyalarının farklı olabileceği söylenir.

Etkinliğe katılmak üzere sınıfa gelen aileler çocuklarının yanına oturur. **Ailemle Okul Yolu Programı'ndaki "Sözcüklerle Oynuyoruz" çalışması yapılır.** (E2.5.) Bir aile üyesi "Üzerine otururuz, bazen uzanıp dinleniriz." diyerek koltuğu tarif eder. Çocuklar eşyanın adını bulur ve hangi odada bulunduğunu söyler. Daha sonra çocuklar bir eşya seçip ailelerine anlatır. Konuşurken yeni öğrendikleri sözcükleri kullanmalarına (TAKB.3.c) fırsat verilir.

(**Kalabalık sınıflarda aile katılımı küçük gruplar hâlinde yapılır.** Altı çocuk ve aileleri karşılıklı oturur. Her aile-çocuk ikilisi bir oda kartı seçer ve kartı arkadaşlarına göstermeden inceler. Odayı anlatmak için birlikte ipuçları düşünürler. Çocuk odada yapılan bir işi canlandırırken aile üyesi bir eşyayı tarif eder. Diğer çocuklar hangi oda olduğunu tahmin eder. Ardından roller değiştirilir. Her ikiliye sıra verilerek oyun sürdürülür. Aynı oda kartını seçenlerden farklı bir eşyayı ya da işi anlatmaları istenir.)

Dilimizin Zenginlikleri Projesi'nin 3.4 faaliyeti için ailelerle birlikte "Hangi Oda?" oyunu oynanır. Aile üyesi ve çocuk bir oda kartı seçer. Diğer çocuklara göstermeden bu odayı nasıl anlatacaklarına birlikte karar verirler. Çocuk diş fırçalama hareketi yaparken aile üyesi "Burada ayna ve lavabo var." diyebilir. Diğer çocuklar odanın adını bulur. Daha sonra aile üyesi hareketi yapar, çocuk odayı anlatır (TAKB.3.ç). İsteyen aile ve çocuklarla oyuna devam edilir. Konuşan arkadaşımızı dinlememiz ve söz almak için sıramızı beklememiz hatırlatılır (SDB2.1).

"Evde kimlerle yaşıyorsunuz? Ailenize hangi işlerde yardım ediyorsunuz? Oyuncaklarınızı kim topluyor?" soruları sorulur. Evdeki işleri aile üyelerinin birlikte yapabileceği, herkesin yapabildiği işlerde birbirine yardım etmesi gerektiği anlatılır. "Akraba ne demek? Teyze, dayı, amca kime denir?" soruları üzerinde konuşulur. Çocukların kendi ailelerini ve akrabalarını anlatmaları için fırsat verilir.

Mırnav Mırnav İki Kedi Tekerlemesi önce öğretmen tarafından söylenir, ardından hareketleriyle birlikte tekrarlanır.

MIRNAV MIRNAV İKİ KEDİ

Mırnav mırnav iki kedi (işaret parmaklar karşılıklı hareket ettirilir.)
Biri çıkmış üst odaya (işaret parmağıyla yukarı çıkma hareketi yapılır)
Biri inmiş alt odaya (diğer elin işaret parmağıyla aşağı inme hareketi yapılır.)
Biraz sonra buluşmuşlar (parmaklar buluşturulur)

mırıl mırıl konuşmuşlar (parmaklar hareket ettirilir.)
-Ben bir fare yakaladım (sağ elin işaret parmağı hareket ettirilir.)
-Ben tabakları yaladım (sol elin işaret parmağı hareket ettirilir)
Aman demişler çok yorulduk (bir kez el şıklatılır.)
İşte orada bir koltuk (koltuk...vb gösterilir)
Hemen koşmuşlar oraya(makara sarma hareketi yapılır.)
Uyumuşlar doya doya (uyuma hareketi yapılır.)
Ev sahibi çıkagelmiş,
Kalkın miskin kediler demiş.
Benim Küçük Kardeşim Hikâyesi izlenir. Hikâyenin bir yerinde durularak "Sizce şimdi ne olacak?" diye sorulur. Hikâye bitince çocukların tahminleri hatırlanır. Ailede kimlerin birbirine yardım ettiği hakkında sohbet edilir.

Çocuklara oyuncak bebekler ve ev eşyaları verilir. Anne, baba, kardeş, büyükanne ve büyükbaba rollerini seçmeleri istenir. Sofra hazırlama, birlikte kitap okuma ve oyuncakları toplama gibi evde yapılan işler canlandırılır. Çocukların rolleri değiştirilerek oyuna devam edilir. Evde oyuncaklarını toplama gibi küçük sorumluluklar alabilecekleri (D2.3) konuşulur.

"Dişlerimizi fırçalarken musluğu açık mı bırakmalıyız? Odadan çıkarken ışığı kapatmazsak ne olur?" diye sorulur. Çocukların cevapları dinlenir. Musluğu kapatma ve gereksiz yanan ışığı söndürme hareketleri yapılır. Yeşil Vatan çalışmaları kapsamında suyu ve elektriği boşa harcamamak gerektiği hatırlatılır.

Teyzem Geldi Şarkısı açılır. Şarkının hareketleri hep birlikte yapılır (MHB.2.a). Şarkı tekrar açıldığında çocuklar istedikleri hareketlerle dans eder (MHB.2.b).

Çocuklarla sıra olunarak bahçeye çıkılır. Çevrede üçgene benzeyen neler olduğu araştırılır. Daha önceden bahçeye bırakılan üçgen ve daire kartları gösterilir. Çocuklardan üçgen olanları bulup getirmeleri istenir. Bulunan üçgenlerin kenarları ve köşeleri gösterilir. Kartların yerleri değiştirilerek oyun tekrarlanır. Oyun sonunda sırayla sınıfa dönülür.
5 Yaş Çekirdek 1 kitabından Farklı Bölgeler–Farklı Evler çalışması yapılır. Ev resimleri incelenir. "Hangisinin çatısı üçgene benziyor? Bu evler birbirine benziyor mu? Sizin eviniz nasıl?" diye sorulur. Açıklamalar okunarak uygun evler bulunur. Çocuklar masalara alınır. Evin çatısını tamamlama ve üçgen çizme çalışmaları yapılır. Kalem tutarken ve çizgi çizerken ihtiyaç duyan çocuklara yardım edilir.(TAEOB.5.)
Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Üçgenin kaç kenarı ve kaç köşesi vardı?
- Evimizin hangi bölümleri hakkında konuştuk?
- Bugün hangi etkinlikte kendini mutlu hissettin? Neden?
- Üçgen kartını ters çevirirsek yine üçgen olur mu? Nasıl anladın?
- Evde ailene yardım etmek için hangi işi yapabilirsin?

Çocuk üçgenin kenar ve köşelerini gösterdi, farklı büyüklük ve yönlerdeki üçgenleri tanıdı. Ev eşyalarını uygun odalarla eşleştirdi. Aileleriyle oynadıkları oyunlarda ipuçları vererek düşüncelerini ifade etti.Görseller ve sorularla çocukların etkinliklere katılımını destekledim. Kesme ve üçgen çizme çalışmalarında zorlanan çocuklara yardımcı oldum. Aile katılımı sırasında çocukların konuşmasına ve rollerini sırayla üstlenmesine fırsat verdim. Üçgen, ev ve aile konularını bir arada ele almak öğrenmeyi somutlaştırdı. Sanat, oyun ve müzik çalışmaları birbirini tamamladı. Ailelerin katılımı, sözcük çalışmalarını ve çocukların kendilerini ifade etmelerini destekledi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Farklı büyüklükteki üçgenlerle ev ve çatı resimleri oluşturulabilir. Ucu sivri olmayan üç çubuk ve oyun hamuruyla üçgen yapılabilir. Çocuklar evlerinin bir bölümünü çizip arkadaşlarına anlatabilir.

Destekleme: Üçgeni tanımakta zorlanan çocuklarla büyük şekil kartları kullanılarak bire bir çalışılabilir. Kesmekte zorlanan çocuklara önceden kesilmiş parçalar verilebilir. Ev eşyalarını eşleştirme çalışmasında iki oda görseliyle başlanabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Aileler sınıfta "Sözcüklerle Oynuyoruz" ve "Hangi Oda?" etkinliklerine çocuklarıyla birlikte katılır. Eşyaları tarif etme, ipucu verme ve odalarda yapılan işleri canlandırma oyunları oynanır. Çocukların kendilerini ifade etmelerine zaman tanınır. Evde üçgene benzeyen nesneler bulmaları ve çocuklarına yapabilecekleri küçük sorumluluklar vermeleri önerilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

AİLE BİLGİ NOTU

Evimizin Çatısı Üçgen 🏠

Değerli Ailemiz,

Çocuğunuzla evinizin bölümlerini gezerek odaların adları ve bu odalarda yapılan işler hakkında konuşabilirsiniz. Sınıfımızda birlikte oynadığımız **sözcük oyununu evde de sürdürebilirsiniz.** Bir eşyanın adını söylemeden özelliklerini ve ne işe yaradığını anlatıp çocuğunuzdan bulmasını isteyebilirsiniz. Örneğin, "Üzerine otururuz, bazen uzanıp dinleniriz." diyerek koltuğu tarif edebilirsiniz. Ardından çocuğunuz bir eşyayı anlatıp, siz tahmin edebilirsiniz. Çevrenizde üçgene benzeyen nesneler arayabilir, bulduklarınızın üç kenarını ve üç köşesini birlikte gösterebilirsiniz. Oyuncaklarını toplama ve sofraya peçete koyma gibi küçük sorumluluklarla evdeki işlere katılmasını destekleyebilirsiniz.

Katılımınız ve desteğiniz için teşekkür ederiz. 🌸

ALTERNATİF LİNKLER VE ÖNERİLER

Zaman kalırsa "Ailenin Önemi" Eğitici Filmi izletilebilir.

Sanat Etkinliği Alternatifi: Çocuklara üçgen şeklinde kesilmiş renkli kartonlar dağıtılır. Bu üçgenler çeşitli şekillerde boyanır veya süslenir. Daha sonra öğretmen rehberliğinde bir kağıda yapıştırılır ve grup olarak bir resim oluşturulur (örneğin, ev çatısı, dağ vb. gibi).

Sanat Etkinliği Alternatifi: Her çocuğa boş bir aile ağacı şablonu dağıtılır. Çocuklardan aile üyelerini bu şablona yerleştirmeleri istenir (kendi ailelerine göre şekillendirebilirler). Çizim yapamayan çocuklar için aile üyelerini temsil eden resim çıkartmaları ya da öğretmen rehberliğiyle çizimler yapılır. Çocuklar anne, baba, kardeş vb. üyeleri uygun yerlere yerleştirir. İstedikleri renklere boyayarak aile ağaçlarını süslerler.

Zaman kalırsa Ailenin Önemi eğitici filmi izlenebilir. Alternatif sanat çalışmasında farklı üçgenlerle ortak bir ev resmi ya da çocukların kendi ailelerine göre düzenleyebileceği bir aile ağacı hazırlanabilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:
Öğretmen Adı:
Yaş Grubu: 60–72 Ay
Tarih: 6 /11/ 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.1. Dinleyecekleri / izleyecekleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri yönetebilme

TADB.1.b. Seçilen materyalleri dinler / izler.

TADB.2. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.a. Dinledikleri / izledikleri materyaller ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
TADB.2.b. Dinledikleri / izledikleri materyaller hakkındaki tahminini söyler.
TADB.2.c. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar.

TAOB. Okuma

TAOB.2. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerinden anlamlar oluşturabilme

TAOB.2.a. Görsel okuma materyali ile ön bilgileri arasında ilişki kurar.

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.5. Yazma öncesi becerileri kazanabilme

TAEOB.5.a. Yazma için uygun oturma pozisyonu alır.
TAEOB.5.b. Kalemi doğru tutmak için üç parmağını işlevsel olarak kullanır.

Matematik Alanı

MAB1. Matematiksel Muhakeme

MAB.4. Karşılaştırmaya ve tahmine dayalı çıkarım yapabilme

MAB.4.d. Nesne / olgu / olayları birden fazla özelliğe göre karşılaştırır.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.b. Sanat etkinliği için gerekli materyalleri seçer.
SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.
SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.
SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde özgün ürünler oluşturur.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.2. Farklı büyüklük ve özellikteki nesneleri kullanabilme

HSAB.2.b. Parmak uçlarıyla nesne kontrolü sağlar.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Odaklanma
E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

Benlik Becerileri (SDB1)

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Sosyal Yaşam Becerileri (SDB2)
SDB2.1. İletişim
Değerler
D6. Dürüstlük
D6.2. Doğru ve güvenilir olmak
D14. Saygı
D14.1. Nezaketli olmak
D18. Temizlik
D18.1. Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek
D18.2. Yaşadığı ortamın temizliğine dikkat etmek
Okuryazarlık Becerileri
OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:
Renk: Mavi; kırmızı ve sarı (pekiştirme).
Boyut: Büyük–orta–küçük.
Zıt: Aynı–farklı.
Sözcükler: Mavi, karga, tutku, orta, eş.
Materyaller: Şeffaf plastik şişe, su, mavi parmak boyası, mavi renk görselleri, karga çalışma kâğıdı, resim kâğıdı, mavi ve diğer renklerde kâğıtlar, boya kalemleri, çocuk makası, yapıştırıcı, farklı boyutlarda bloklar, her biri kırmızı–sarı–mavi renklerde büyük–orta–küçük kareler, üç ayırma tepsisi, 5 Yaş Çekirdek 1 kitabı, çoraplar, mandallar, alçak ve sağlam çamaşır askısı; her iki çocuk için dış görünüşleri aynı, iç yüzeyleri çiftler hâlinde boyanmış altı kavanoz kapağı.
Eğitim / Öğrenme Ortamları: Sınıf; görsellerin görülebileceği çember alanı, sanat ve eşleştirme masaları. Kapakların kenarları kontrol edilir; boya kuruduktan sonra kullanılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır ve selamlanır. Eşyalarını yerleştirmeleri için ihtiyaç duyduklarında destek verilir. Çemberde duygu kartlarından o anki duygularına uygun olanı seçerek kendilerini nasıl hissettiklerini paylaşırlar. Yoklama panosuna kendi mandallarını takarlar; sınıfta olan ve olmayan arkadaşları birlikte fark edilir. "Bir elimizde çiçek, diğer elimizde mum var. Çiçeği koklayalım, mumu yavaşça üfleyelim." yönergesiyle kısa nefes çalışması yapılır. Güne sağlıklı başlamak için Deve Cüce hareketleri hep birlikte yapılır.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri merkezleri seçer. İlgili merkezlere mavi nesneler, farklı büyüklüklerde bloklar, oyun hamuru ve resim malzemeleri yerleştirilir. Öğretmen oyun kurmakta zorlanan çocuklara eşlik eder; çocukların birbirlerinin oyunlarına katılmalarını destekler. Merkez değiştiren çocuklara kullandıkları malzemeleri yerine koymaları hatırlatılır.

BESLENME, TOPLANMA VE TEMİZLİK

Toplanma müziği eşliğinde malzemeler yerlerine kaldırılır. "Bir sağa baktım, bir sola baktım, lokomotif yaptım, cuf cuf cuff." tekerlemesiyle sıra olunur. Eller yıkanır; beslenme sırasında lokmalar ağızdayken konuşmamaya ve yiyecekleri oturarak yemeye dikkat edilir. Beslenme sonunda ellerin ve ağız çevresinin temizliği (D18.1) yapılır; masalar ve kullanılan alanlar düzenlenir (D18.2).

ETKİNLİKLER

Türkçe ve Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Öğretmen, elinde bir şişe su ile sınıfa girer, kapağının iç kısmına önceden az miktarda mavi parmak boyası sürdüğü şeffaf plastik şişeyi gösterir. Şişedeki suyun rengi sorulur. Çocukların su hakkında merak ettiklerini söylemelerine (E1.1) fırsat verilir. Suyun renksiz olduğu söylenir. Su renklensin mi? Diye sorulur. Kapak sıkıca kapalıyken şişe çalkalanır; boyanın suya karışmasıyla oluşan değişim birlikte incelenir. Suyun şimdi hangi renk olduğu sorulur ve bunun nasıl olmuş olabileceği hakkında beyin fırtınası yapılır.

Mavi Rengi ile İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi açılır. Çocuklar görsellerdeki nesneleri tanıyarak (OB4) günlük yaşamlarında gördükleri mavi nesnelerle ilişki kurar (TAOB.2.a). Sınıfta mavi renkli nesneler bulup gösterirler. Boya çalışmalarında kırmızı, sarı ve mavinin ana renkler olarak kullanıldığı açıklanır. Gerekirse Renkleri Öğreniyorum – Mavi ya da Mavi Renk Eğitici Filmi seçeneklerinden biriyle kısa pekiştirme yapılır.

Önceden öğrendiğimiz parmak oyunu ve tekerlemeler tekrar edildikten sonra Mavi Rengi Parmak oyunu söylenir.

MAVİ RENGİ PARMAK OYUNU

Masmavi gökyüzü
Abimin mavi gözü
Renklerin en güzeli
Mavidir mavi
Kocaman bir balon
Maviye dokunup don

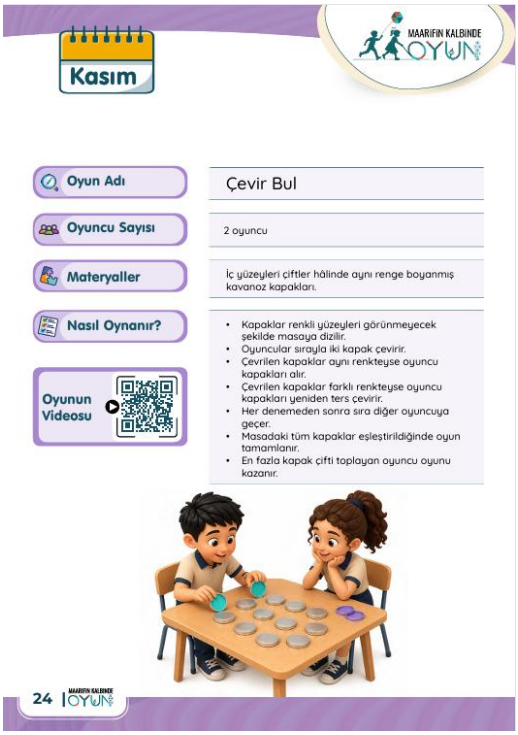
"Tutku" sözcüğü, bir şeyi çok sevmek şeklinde açıklanır. Mavi Tutkunu Karga Hikâyesi açılır. Çocuklar seçilen hikâyeyi dinlerken / izlerken (TADB.1.b) karganın maviye ilgisini kendi sevdikleri renklerle ilişkilendirir (TADB.2.a). Uygun bir yerde durularak "Sence şimdi ne olacak?" diye sorulur; çocukların tahminleri (TADB.2.b) alınır. Hikâye tamamlandığında karganın davranışlarından hareketle en sevdiği rengin nasıl anlaşıldığını açıklamaları (TADB.2.c) desteklenir. "Karga mavi eşyaları almadan önce ne yapmalıydı?" sorusu sorularak çocukların düşünceleri dinlenir. Başkasına ait bir eşyayı çok beğensek de izinsiz almamamız gerektiği konuşularak dürüstlük (D6.2) üzerinde durulur. "Arkadaşının oyuncağıyla oynamak istediğinde nasıl izin istersin?" sorusuyla sohbet sürdürülür. İzin istemenin ve arkadaşının cevabına saygı duymanın önemi (D14.1) vurgulanır. Konuşan arkadaşını dinleme ve uygun zamanda söz alma (SDB2.1) üzerinde durulur. Çocuklar arkadaşlarının sözünü kesmeden dinler; söz almak için sıralarını bekler(D14.1).

Masalara karga çalışma kâğıtları, renkli kâğıtlar, boyalar, makas ve yapıştırıcı yerleştirilir. Çocuklar çalışmalarında kullanacakları malzemeleri seçer (SNAB.4.b). Kargayı istedikleri biçimde boyar; mavi kâğıtlardan kestikleri parçaları resimlerine yerleştirip yapıştırırken materyalleri amacına uygun kullanır (SNAB.4.c). Çalışmayı kendileri sürdürmeleri ve etkinliğe aktif katılmaları (SNAB.4.ç) desteklenir. Karganın çevresine kendi düşündükleri mavi nesneleri ekleyerek özgün bir resim oluştururlar (SNAB.4.d); farklı fikirlerini kullanmalarına (E3.3) fırsat verilir. Çalışmaların ardından malzemeler toplanır, masalar temizlenir (D18.2).

Matematik (Büyük Grup Etkinliği)

Aynı türde, üç farklı büyüklükte blok yan yana konur. Çocuklar en büyük ve en küçük bloğu gösterir; bu ikisinin arasında kalan boyut için "orta" sözcüğü kullanılır. Nesnenin büyüklüğünün karşılaştırıldığı diğer nesnelere göre değişebileceği farklı üçlülerle fark ettirilir. Çocuklar oldukları alanda büyük, orta ve küçük adımlarla yürür. Gereksinim duyulursa Büyük-Orta-Küçük Eğitici Filmi ile kavram pekiştirilir.

Her renkten büyük, orta ve küçük kareler masaya bırakılır. Çocuklar karelerin hem renklerini hem boyutlarını karşılaştırarak (MAB.4.d) "İkisi de mavi; bu büyük, bu küçük." gibi açıklamalar yapar. Önce aynı renkteki kareleri bir araya getirir, sonra her renk grubunu büyükten küçüğe dizerler. Renk ve büyüklüğün farklı özellikler olduğuna dikkat çekilir.

Hareket ve Oyun (Bütünleştirilmiş Küçük Grup Etkinliği)

Maarifin Kalbinde Oyun — Çevir Bul

Çocuklar ikili gruplar oluşturur. Her ikiliye iç yüzeyleri ikişer tane mavi, kırmızı ve sarı olacak biçimde boyanmış altı kavanoz kapağı verilir. Kapakların dış görünüşleri aynı olur. Renkli yüzleri görünmeyecek şekilde masaya dizilir. Öğretmen iki kapağı çevirerek bir denemeyle oyunu açıklar. Çocuklar eş bulma oyununa (E2.5) katılmaya özendirilir.

Oyuncular sırayla iki kapak çevirir. (HSAB.2.b) Aynı renk çıkarsa oyuncu o iki kapağı alıp önüne koyar; farklı renk çıkarsa her iki kapağı

aynı yerlerinde yeniden kapatır. Eş bulsa da bulamasa da her denemeden sonra sıra diğer oyuncuya geçer. Çocukların açılan kapakların renklerine ve yerlerine dikkatlerini yöneltmeleri (E3.2) desteklenir. Kendi sırasını bekleme, hemen kapağa uzanma isteğini erteleme ve eş bulamadığında yeniden denemeye hazırlanma (SDB1.2) üzerinde durulur. Çocuklara kapakları sırayla açmaları ve yalnızca aynı renkte olanları almaları hatırlatılır. Kapaklara gizlice bakmadan oynamanın dürüst bir davranış olduğu (D6.2) konuşulur. Yanlışlıkla fazladan kapak açan çocuk bunu arkadaşına söyler, kapağı kapatır ve oyuna devam edilir.

Masadaki bütün kapaklar eşleştiğinde oyun biter. Bulunan kapak çiftleri yan yana yerleştirilerek karşılaştırılır. Daha fazla çift toplayan oyuncu oyunu kazanır; çift sayıları eşitse oyunun berabere bittiği söylenir. Her iki oyuncunun dikkati ve çabası takdir edilir. İstenirse kapaklar karıştırılarak yeniden oynanır. Oyun sonunda çocuklar birbirlerine "Benimle oynadığın için teşekkür ederim." der. Kazanan ya da eş bulamayan arkadaşıyla alay etmeden nazik davranmaları (D14.1) desteklenir.

Çekirdek Kitabı Çalışması

5 Yaş Çekirdek 1 kitabındaki "Kavram Parkı" çalışmasının mavi renk içeren yönergeleri kullanılır. Çocuklar görseldeki mavi oku bulur, okun gösterdiği yöndeki yıldızları takip eder ve balonu maviye boyar. Görseldeki renk ve yön ipuçlarını fark etmeleri (OB4) desteklenir. Bu çalışma sırasında çocuklar yazma / çizme sırasında ayaklarını destekleyerek uygun oturma pozisyonu alır (TAEOB.5.a). Kısa boyama çalışmasında kalemi üç parmağını işlevsel kullanarak tutmaları (TAEOB.5.b) desteklenir.

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

- Karganın en sevdiği rengin mavi olduğunu nasıl anladın?
- Oyunda yanlışlıkla fazladan bir kapak açarsan ne yaparsın?
- Bugün hangi etkinlik seni mutlu etti?
- Evde biri konuşurken onu nasıl dinlersin?
- Bugün arkadaşının sırasını bekleyebildin mi?

Çocuklar mavi nesneleri ayırt etti, nesneleri renk ve büyüklüklerine göre karşılaştırdı ve eş bulma oyununa katıldı. Hikâye soruları ve somut örneklerle öğrenme sürecine rehberlik edildi; dürüst davranma, izin isteme ve sıra bekleme konusunda hatırlatmalar yapıldı. Etkinliklerin sıralaması, kullanılan materyaller ve ayrılan süre yaş grubuna uygun bulundu; hikâye ve oyunlar değerlerin ele alınmasını destekledi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuklardan karganın çevresine ekledikleri mavi nesnelerle kısa bir hikâye oluşturmaları istenebilir. Renk-boyut karşılaştırmalarında yeni nesne üçlüleri kullanılabilir. Çevir Bul oyununda hazır olan çocuklar için kapak çifti sayısı artırılarak dikkatlerini daha fazla eş üzerinde sürdürmeleri desteklenebilir.

Destekleme: Çevir Bul oyununa iki renk ve dört kapakla başlanabilir. Boyut karşılaştırmasına iki nesneyle başlanıp üçüncü nesne sonradan eklenebilir. Hikâye soruları ilgili görsel gösterilerek yöneltilebilir. Sanat çalışmasında önceden kesilmiş parçalar ve kolay açılan mandallar sunulabilir. Kalem tutmada bire bir model olunabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenen konu ile ilgili bilgi verilir. Çocukları ile birlikte evde mavi renkte olan nesneleri bulmaları istenir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

Mavi Tutkunu Karga 💙

Değerli Ailemiz,

Çocuğunuzla evinizde mavi renkli nesneler bulabilir, aynı türden üç eşyanın büyüklüklerini karşılaştırarak büyük-orta-küçük şeklinde sıralayabilirsiniz.

Birlikte eşleştirme oyunları oynarken sırayla oynama, sonucu doğru söyleme ve oyun kurallarına uyma üzerinde durabilirsiniz. Çocuğunuz yanlışlıkla yaptığı bir davranışı anlattığında "Bana doğruyu söylediğin için teşekkür ederim." diyerek **dürüst davranmasını** destekleyebilirsiniz.

Birbirinizi söz kesmeden dinleyerek, eşya kullanmadan önce izin isteyerek ve "Lütfen, teşekkür ederim." ifadelerini kullanarak **saygılı davranışlara** örnek olabilirsiniz. "Arkadaşının eşyasını kullanmak istediğinde ne söyleyebilirsin?" gibi kısa sorularla sohbet edebilirsiniz.
Desteğiniz için teşekkür ederiz. 🌸

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

*Çocuklardan farklı boyutlardaki daireleri (büyük, orta, küçük) kesmeleri kesilir. Bu dairelerin boyutlarına göre sıralayıp yapıştırmaları istenir. Farklı boyutlardaki dairelerden bir "Büyük-Orta-Küçük Ailesi" resmi oluşturulur.
* Sınıftaki Legolardan büyük küçük ve orta 3 adet masaya konularak resmini yapmaları istenir.
*Deve Cüce Pire Kene Oyunu Yaratıcı Drama Eğitimi yapılır. (Çocuklar deve dendiğinde ayakta dururlar, cüce dendiğinde yere çömelirler, kene dendiği zaman zıplarlar, pire dendiğinde ise iyice küçülürler.)
Mavi Küçük Balık Hikâyesi
Mavi Yumurtanın Hikâyesi
Çorap Asma Oyunu için sınıfta uygun bir yere ya da masalar ters çevrilerek masa ayaklarına ip bağlanır. Mandallar ve çoraplar ortaya konur, yarışma yapılır. Bu esnada müzik açılabilir. Müzik bitene kadar da süre verilebilir. Masalara geçilir ve erken okuryazarlık çalışmaları yapılır.

Oyun Önerisi: Kırmızı-sarı-mavi renklerde, büyük(kırmızı)-orta(sarı)-küçük(mavi) boyutlarda kare şeklinde kesilmiş kağıtlar masaya konur. Masaya tahta kalemi ile yanyana 3 tane kare çizilir. Çizerken 1-2-3 şeklinde söylenir. Çocuklara pipet verilir ve pipetleri kullanarak(nefesi içeri çekerek) kağıtları en baştaki kareye kırmızı ve büyük kağıtları, ortadaki kareye orta boyutta ve sarı olan kağıtları, en sondaki kareye ise küçük ve sarı renkte kağıtları koymaları istenir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60-72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 9 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.2. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.a. Dinledikleri / izledikleri materyaller ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
TADB.2.b. Dinledikleri / izledikleri materyaller hakkındaki tahminini söyler.
TADB.2.c. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar.

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.1. Yazı farkındalığına ilişkin becerileri gösterebilme

TAEOB.1.ç. İletişimde yazıya neden ihtiyaç duyulduğunu açıklar.

TAEOB.2. Ses bilgisel farkındalık becerileri gösterebilme

TAEOB.2.e. Sözcüklerin ilk / son seslerini söyler.
TAEOB.2.f. Sözcüklerin ilk / son seslerinden yeni sözcükler üretir.

TAEOB.3. Sözcük-harf ilişkisini açıklayabilme

TAEOB.3.a. Sözcüklerin harflerden oluştuğunu söyler.
TAEOB.3.b. Sözcüklerdeki büyük ve küçük harfleri gösterir.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.
SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.
MSB.2.b. Şarkı söylerken sesini, sınıf ortamına ve grubun ses yüksekliğine uygun şekilde ayarlar.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Odaklanma
E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

Benlik Becerileri (SDB1)

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Sosyal Yaşam Becerileri (SDB2)

SDB2.1. İletişim

Değerler

D6. Dürüstlük

D6.2. Doğru ve güvenilir olmak

D14. Saygı

D14.1. Nezaketli olmak

D18. Temizlik

D18.1. Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek

D18.2. Yaşadığı ortamın temizliğine dikkat etmek

OKURYAZARLIK BECERİLERİ

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Aynı-farklı
Zaman: Önce-sonra
Ses Farkındalığı: "e" sesi.
Sözcükler: Ses, harf, elma, erik, eldiven, etek, eşek, temkinli, Hımbıl.

Materyaller: E sesi görsel kartları, küçük bir sepet, eldiven, elma görseli, not kâğıdı, kalem, önceden hazırlanmış eşek maskeleri, boya kalemleri, maske tutacağı; her dört kişilik grup için elma, erik, eldiven ve etek resimlerinden dörder tane olmak üzere 16 Hımbıl kartı; Çekirdek 5 Yaş 3 kitabı.

Eğitim / Öğrenme Ortamları: Sınıf, kitap ve sanat merkezleri, okul bahçesi. Görsel kartlar hazırlanır. Hımbıl için masalar dört çocuğun birbirini görebileceği biçimde düzenlenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar; konuşmak istemeyen çocuk kartı gösterebilir. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Güne hareketle başlamak için"Hareketsiz Robot", ve Kırt Kırt Pat Şarkısı ile Beden Perküsyonu açılır. Hareketler birlikte yapılır.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri merkezleri seçer. Kitap merkezine resimli kitaplar ve E sesi görsel kartları, sanat merkezine kâğıtlar ve boya kalemleri yerleştirilir. İsteyen çocuklar evcilik merkezinde oyun kurar, isteyenler bloklarla yapılar oluşturur. Öğretmen çocukların oyunlarına gerektiğinde eşlik eder; malzemeleri paylaşmaları ve başladıkları oyunu sürdürmeleri için rehberlik eder.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
Lavaboya geçerken "Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf" tekerlemesi söylenir. Çocukların öğretmen gözetiminde ellerini su ve sabunla yıkamaları desteklenir. Çocuklar yemek masalarına güvenli oturuşlarını koruyarak yerleşir, beslenme çantalarını açmayı önce kendileri dener ve ihtiyaç duyduklarında yardım isterler. Beslenme sonrasında çöpler uygun kutuya atılır ve kişisel temizlik yapılır. (D18.2);

ETKİNLİKLER

Türkçe ve Erken Okuryazarlık (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

"Ben küçük kaplanım, taştan taşa atlarım. Minderleri görünce üstlerine zıplarım." tekerlemesiyle minderlere geçilir. Öğretmen sepete koyduğu eldiveni ve elma görselini sırayla gösterir. Çocuklar gördüklerinin adını söyler (OB4). "Elma derken ağzımızdan ilk hangi ses çıkıyor?" diye sorulur. Sözcüğün başındaki "e" sesi hafifçe uzatılarak söylenir. Çocuklar elma, erik ve eldiven sözcüklerinin ilk sesini (TAEOB.2.e) dinleyerek bulur.

Ardından E Sesi Flash Kartları ve Slayt Gösterisi açılır. Elma, etek, eldiven, top ve araba görselleri incelenir. Çocuklar adı "e" sesiyle başlayan görselleri belirleyerek bir araya getirir. "E sesiyle başlayan başka neler söyleyebiliriz?" sorusuyla yeni sözcükler bulmaları (TAEOB.2.f) desteklenir. Yanıt vermekte zorlanan çocuğa iki görsel sunulur; sözcükler birlikte söylenir. Tofi'nin Kamyonu E Harfi Eğitici film izlenir. Sesleri Hissettirme Çalışmaları E Sesi izlenir.

Öğretmen tahtaya "Elma" ve "elma" yazar. Sözcükleri parmağıyla göstererek okur. Çocuklar bu sözcüklerin harflerden oluştuğunu söyler (TAEOB.3.a); büyük E ve küçük e harflerini yazılı sözcüklerin üzerinde gösterir (TAEOB.3.b). Sesin duyulduğu, harfin ise sesin yazıdaki işareti olduğu kısaca açıklanır.

Öğretmen "Evdeki birine elma almasını söylemek istiyoruz ama şu an yanımızda değil. İsteğimizi ona nasıl ulaştırabiliriz?" diye sorar. Çocukların önerileri dinlenir. Çocukların söylediği "Elma alır mısın?" cümlesi not kâğıdına yazılıp okunur. "Bu not ne işe yarar? Yazmasaydık isteğimizi nasıl hatırlatırdık?" soruları yöneltilir. Çocuklar bir isteği iletmek ve unutmamak için yazıya neden ihtiyaç duyulduğunu (TAEOB.1.ç) kendi sözleriyle açıklar.

Daha önce öğrenilen tekerlemeler hatırlanır. Eveleme Develeme Tekerlemesi birlikte söylenir. Tekerlemedeki "devekuşu" sözcüğü üzerinde durulur; bir görselle anlamı açıklanır.

EVELEME DEVELEME TEKERLEMESİ

Oooo eveleme, develeme
Devekuşu kovalama
Çengi çember, mis gibi amber
Lebbe a çocuk
Sana dedim sen çık

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

Çocuklara Temkinli Eşek Hikâyesi gösterilir. "Temkinli olmak, bir işi yapmadan önce düşünüp dikkatli davranmaktır." açıklaması yapılır. Çocuklardan dikkatli davrandıkları bir durumu anlatmaları istenir.

Çocuklar hikâyeyi dinler / izlerken anlatılanları kendi yaşantılarıyla ilişkilendirir (TADB.2.a). Uygun bir yerde durularak "Sence şimdi ne olacak?" diye sorulur; çocukların tahminleri (TADB.2.b) dinlenir. Hikâye sonunda "Eşeğin hangi davranışı dikkatli olduğunu gösterdi?" sorusuyla olaylardan çıkarım yapmaları (TADB.2.c) desteklenir. Çocuklar düşüncelerini sırayla paylaşır (SDB2.1).

Sanat ve Müzik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Çocuklara önceden hazırlanmış eşek maskeleri ve boya kalemleri verilir. Çocuklar boyaları amacına uygun kullanarak (SNAB.4.c) maskelerini boyar; kısa sanat çalışmasına katılır (SNAB.4.ç). Öğretmen maskelere tutacak (ip vs.) takar.

Çalışma sırasında Arkadaşım Eşek Şarkısı dinlenebilir. Tamamlanan maskelerle kısa bir hareket molası verilir.

Daha sonra E Sesi Şarkısı açılır. Şarkı kısa bölümler hâlinde tekrar edilir. Çocuklar şarkıyı birlikte söyler (MSB.2.a); birbirlerini duyabilecekleri ses yüksekliğini kullanmaları (MSB.2.b) hatırlatılır. Şarkıda geçen elma, erik ve eldiven sözcükleri görsellerden bulunur.

E SESİ ŞARKISI

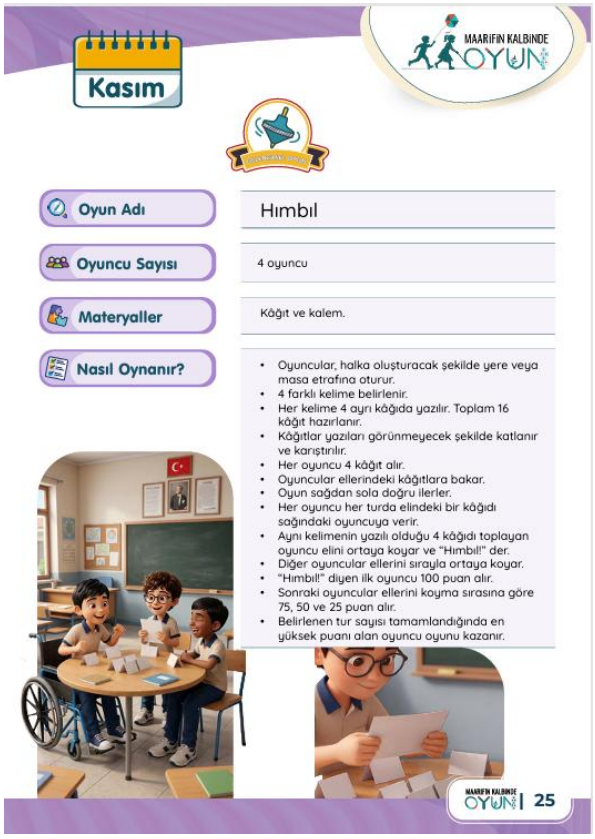
E sesi tarak gibi.
Hem de var bak 3 dişi.
Elma erik ve ekmek.
Hepsi mideye gerek.
Eldiven etek elbise giyeriz üstümüze.
Emzik veririz bebeğe.
Uyuturken eee...

Maarifin Kalbinde Oyun bültenindeki Hımbıl, 5 yaşa uygun resimli kartlarla oynanır. **Yüz Yüze 100 Çocuk Oyunu kaynağında da yer alan bu geleneksel oyunun** yazılı kartları görsellerle desteklenir; puan toplama bölümü kullanılmaz. Çocuklara oyunun nasıl oynanacağı anlatılır.

Dört kişilik her grup için elma, erik, eldiven ve etek görsellerinden dörder tane olmak üzere 16 kart hazırlanır. Kartların altında nesnelerin adları bulunur. Çocuklar kartlardaki görselleri inceler; aynı olanları gösterir. Kartlar ters çevrilerek karıştırılır ve her çocuğa dört kart dağıtılır. Öğretmen önce bir deneme turu oynatarak kartların hangi arkadaşına verileceğini gösterir.

Her çocuk elindeki kartlardan birini seçer. Öğretmenin "Değiştir." işaretiyle bütün çocuklar seçtikleri kartı sağındaki arkadaşına kapalı olarak verir. Önce kart bırakılır, sonra soldan gelen kart alınır. Çocuklar ellerindeki resimleri dikkatle inceleyerek (E3.2) aynı dört resmi toplamaya çalışır. Kart değiştirirken işareti beklemeleri (SDB1.2) desteklenir.

Aynı resimden dört tane toplayan çocuk kartlarını açar, elini masanın ortasına yavaşça koyar ve **"Hımbıl!"** der. Arkadaşları da ellerini ortaya koyar. Eller üst üste vurulmaz. Kartlar birlikte kontrol edilir. Aynı olmayan bir kart varsa çocuk bunu söyler (D6.2); turu tamamlayan arkadaş tebrik edilir (D14.1). Kartlar yeniden karıştırılarak oyun birkaç kısa tur sürdürülür (E2.5). Bütün çocukların oyuna katılması için gruplar dönüşümlü oynar. Oyun sonunda toplanan görselin adı söylenir ve ilk sesi hatırlanır.

Açık Havada Oyun (Büyük Grup Etkinliği)

Sıra olunarak bahçeye çıkılır. Oyun alanının sınırları hatırlatılır. Çocuklar arkadaşlarıyla serbest oyun oynar. Öğretmen oyunları takip eder, oyuna katılmakta zorlanan çocuklara eşlik eder. Oyun sonunda sıra olunarak sınıfa dönülür ve eller yıkanır.

Erken Okuryazarlık (Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Çekirdek 5 Yaş 3 kitabının 52. sayfasındaki "E Sesi" çalışması açılır. Çocuklar görselleri inceler, varlıkların adlarını söyler ve ilk seslerini dinleyerek (TAEOB.2.e) "e" sesiyle başlayanları gösterir. Ardından bu varlıkları sayfadaki parçalarıyla eşleştirir. Çocukların "e" sesiyle başlayan başka bir varlık bulmaları (TAEOB.2.f) desteklenir. Gereksinim duyan çocukla varlıkların adları birlikte ve yavaşça söylenir. Kitabı bulunmayan çocuklarla çalışma akıllı tahtada gösterme yoluyla yapılır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Hımbıl oyununda aynı kartları toplamak için ne yaptık?
- "Elma" ve "eldiven" sözcüklerinin başında hangi sesi duyuyoruz?
- Birine isteğimizi iletmek için neden yazılı not bırakabiliriz?
- Oyun oynarken sıranı beklemek sana nasıl hissettirdi?
- Evde adı "e" sesiyle başlayan hangi eşyaları bulabilirsin?

Çocuklar "e" sesiyle başlayan sözcükleri bulma, yazının iletişimdeki amacını açıklama ve hikâye hakkında düşüncelerini paylaşma çalışmalarına katıldı. Hımbıl oyununda aynı kartları eşleştirme ve işareti bekleme becerileri desteklendi. Görsel kartlar, somut örnekler ve kısa yönergelerle öğrenme sürecine rehberlik edildi. Sesleri ayırt etmede ve oyun kurallarını takip etmede zorlanan çocuklara bireysel destek verildi. Türkçe, erken okuryazarlık, sanat, müzik ve oyun etkinlikleri birbirini tamamladı. Çekirdek kitabındaki çalışma ses farkındalığını pekiştirdi; kısa tutulan sanat etkinliği diğer çalışmalara yeterli zaman ayrılmasını sağladı.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuklardan "e" sesiyle başlayan iki sözcüğü aynı cümlede kullanmaları ve hikâyeye farklı bir son düşünerek anlatmaları istenebilir. Bir arkadaşına iletmek istediği mesajı öğretmene yazdırması ve yazıya neden

ihtiyaç duyduğunu açıklaması desteklenebilir. Maskesine farklı renk ve desenler eklemesi, "e" sesiyle başlayan sözcüklerle kısa bir şarkı oluşturması sağlanabilir. Hımbıl oyununda topladığı karttaki varlığın adıyla aynı sesle başlayan başka bir sözcük bulması istenebilir.

Destekleme: İki tanıdık görselle başlanabilir; sözcüklerin ilk sesleri vurgulanarak birlikte söylenebilir. Sorular görsellerle desteklenebilir ve çocuğun işaret ederek yanıt vermesine fırsat verilebilir. Yazının kullanım amacı kısa bir notla örneklendirilebilir. Eşleştirmeler öğretmen rehberliğinde tek tek yapılabilir. Hazır maskeler ve kalın gövdeli boya kalemleri sunulabilir. Şarkı kısa bölümlerle tekrar edilebilir; çocuğun hareketle eşlik etmesi veya daha sessiz bir alandan katılması sağlanabilir. Hımbıl kartları açık tutulabilir, kart verilecek yön bir okla gösterilebilir ve deneme turu yapılabilir. Oyun kurmakta zorlanan çocuğa rehberlik edilebilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenen konu ile ilgili bilgi verilir. Çocuklara evde "E" sesi ile başlayan nesneler bulmaları için küçük bir görev verilmesi istenir. **Oyun ve Yaşam Becerileri: Maarifin Kalbinde Oyun ve Yüz Yüze 100 Çocuk Oyunu kapsamında** Hımbıl'ın resimli kartlarla oynanan biçimi ailelerle paylaşılır. **Ailemle Eğitim Yolculuğum kapsamında,** oyunda çocuğa düşünme zamanı tanıma ve sonucundan önce çabasını fark etme üzerinde durulur. **Yaşam Becerileri çalışmalarıyla** bağlantılı olarak çocukların oyun sonunda kartları kutusuna yerleştirmesi ve kendi eşyalarını toplaması önerilir.

Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, **Hafıza Oyunu,** **İnteraktif Çalışmalar,** **İnteraktif Oyunlar**

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER / ÖNERİLER

Sanat etkinliğindeki e sesi (sert kartona çizilmiş e sesi de olabilir) istenirse önce kesme yapıştırma yöntemi ile tamamlanır ardından kenarları delikli zımba ile delinir. Çocuklara ip verilir ve çocuklar ipi deliklerden geçirirler. Alternatif olarak istenirse "E Sesi Oyunu" da oynanabilir.

Tilki ile Eşek Hikayesi

Mandal Takmaca Oyunu için önce iki tane uzun dikdörtgen hazırlanır. Bugün öğrenilen sayışma tekerlemesi ile 4 tane çocuk seçilir. 2 Çocuk ayakta uzun dikdörtgenleri tutar. İki tanesi de mandalları takar. Mandallar müzik eşliğinde takılır. "E Harfi Müziği" açılır, müzik bittiğinde çocuklar mandal takmayı bırakmak zorundadır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 10 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.1. Dinleyecekleri / izleyecekleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri yönetebilme

TADB.1.b. Seçilen materyalleri dinler / izler.

TADB.2. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.a. Dinledikleri / izledikleri materyaller ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

TADB.2.b. Dinledikleri / izledikleri materyaller hakkındaki tahminini söyler.

TADB.2.c. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar.

Sosyal Alan

SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme

SAB.1. Günlük hayatta karşılaştığı kavram / nesne / yer / toplum / olay / kişilere ilişkin zaman içerisinde değişen ve benzerlik gösteren özellikleri karşılaştırabilme

SAB.1.d. 10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü ile Atatürk Haftası gibi günlerin anlamını ve önemini açıklar.

SBAB16. Eleştirel Sosyolojik Düşünme

SAB.14. Toplumsal yaşama yönelik nesne, olgu ve olayları çözümleyebilme

SAB.14.b. Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk toplumu için önemini açıklar.

Fen Alanı

FBAB1. Bilimsel Gözlem

FAB.1. Günlük yaşamında fenle ilgili olaylara / olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.a. Çevresinde merak ettiği nesne / olay / olguları odaklanarak gözlemler.

FAB.1.b. Gözlemlediği nesne / olay / olguların betimsel / fiziksel özelliklerini ayrıntılı olarak tanımlar.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.b. Sanat etkinliği için gerekli materyalleri seçer.

SNAB.4.c. Sanat materyallerini amacına uygun biçimde kullanır.

SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde özgün ürünler oluşturur.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

MSB.2.b. Şarkı söylerken sesini, sınıf ortamına ve grubun ses yüksekliğine uygun şekilde ayarlar.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

Benlik Becerileri (SDB1)

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Sosyal Yaşam Becerileri (SDB2)

SDB2.1. İletişim

Değerler

D5. Duyarlılık

D5.2. Çevreye ve canlılara değer vermek

D14. Saygı

D14.1. Nezaketli olmak

D16. Sorumluluk

D16.3. Görev bilincine sahip olmak

D18. Temizlik

D18.2. Yaşadığı ortamın temizliğine dikkat etmek

D19. Vatanseverlik

D19.1. Millî bilinç sahibi olmak

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Yön / Mekânda Konum: Yukarıda-aşağıda.

Zaman: Önce-sonra.

Sözcükler: Atatürk, Cumhuriyet, Anıtkabir, anma, saygı, fidan, kök, gövde, yaprak, can suyu.

Materyaller: Atatürk fotoğrafları, Türk bayrağı görseli, Anıtkabir fotoğrafı, rozet şablonu, karton, kırmızı-beyaz kâğıtlar, boya, yapıştırıcı, çocuk makası. İlgili yaş grubunun Çekirdek kitabı. Bölgeye uygun fidan, toprak, küçük kürekler, küçük sulama kapları, resimli mesaj kartları ve Atatürk'ün doğayla ilgili fotoğrafları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve hareket için boşaltılmış güvenli alan. Materyaller çocukların erişebileceği biçimde hazırlanır. Fidan dikimi için okul bahçesinde uygun ve güvenli bir alan hazırlanır; çukur yetişkin tarafından önceden açılır. Dikim ve bakım için okul yönetimiyle planlama yapılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Güne sağlıklı başlamak için "Eller Yukarı Eller Aşağı Spor ve Dans" hareketleri hep birlikte yapılır.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklara "Bugün nerede oynamak istersin?" diye sorulur. Çocuklar verdikleri yanıtlara uygun merkezlere yönlendirilir. Çocukların öğrenme merkezlerinde zaman geçirmek için üzerinde etiket olan mandalları kullanmalarına rehberlik edilir. İsteyen çocukların oyun hamuru ile oynamalarına, isteyen çocukların serbest resim yapmalarına fırsat verilir.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.
Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
Lavaboya geçerken "Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf" tekerlemesi söylenir. Çocukların öğretmen gözetiminde ellerini su ve sabunla yıkamaları desteklenir. Çocuklar yemek masalarına güvenli oturuşlarını koruyarak yerleşir, beslenme çantalarını açmayı önce kendileri dener ve ihtiyaç duyduklarında yardım isterler. Beslenme sonrasında çöpler uygun kutuya atılır ve kişisel temizlik yapılır.

ETKİNLİKLER

Türkçe, Sosyal, Fen, Sanat, Müzik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Atatürk fotoğrafı ve Türk bayrağı incelenir (OB4). Atatürk'ü Tanıyalım Eğitici Filmi kısa bir bölüm hâlinde izlenir. Çocuklara "Atatürk kimdir? Nerede doğmuştur? Annesinin, babasının ve kız kardeşinin adlarını biliyor musunuz?" soruları yöneltilerek bildiklerini paylaşmaları sağlanır. Atatürk'ün Selanik'te doğduğu; annesinin Zübeyde Hanım, babasının Ali Rıza Efendi, kız kardeşinin Makbule olduğu anlatılır. Çocukluğu, okul yaşamı, askerliği ve Türkiye Cumhuriyeti'ni kurması görseller eşliğinde kısa ve anlaşılır cümlelerle açıklanır. "Atatürk nasıl bir insandı? Ülkemiz için neler yaptı?" soruları üzerinde konuşulur. Çalışkanlığı, kitap okumayı sevmesi, çocuklara, eğitime ve doğaya verdiği önem vurgulanarak çocukların Atatürk'ün ülkemiz için önemini kendi sözleriyle açıklamaları (SAB.14.b) desteklenir. "10 Kasım'da Atatürk'ü neden anıyoruz?" sorusu sorulur. Atatürk'ün 10 Kasım 1938'de hayatını kaybettiği ve her yıl bu tarihte saygı ve sevgiyle anıldığı açıklanır. Çocukların anma gününün anlamını ve önemini anlatmalarına (SAB.1.d) fırsat verilir. Bayrağa özen göstermek ve saygı duruşunda sakin durmak üzerinde durulur (D19.1). Çocukların soruları kısa ve açık cevaplanır.

Yeşil Vatan – Benim Okulum Geleceğe Çare: Atatürk'ün Anısına Bir Fidan

Kasım ayı Orman Ayı çalışmaları kapsamında Atatürk'ün doğaya verdiği önem hakkında sohbet edilir. Atatürk'ün doğayla ilgili fotoğrafları incelenir; ülkemizi sevmenin ağaçlara ve canlılara özen göstermeyi de içerdiği konuşulur. Çocuklar bir fidanın kök, gövde ve yapraklarını odaklanarak inceler (FAB.1.a). Gördükleri bölümlerin rengini, biçimini ve büyüklüğünü ayrıntılarıyla anlatır (FAB.1.b). Köklerin toprağın altında, yaprakların yukarıda olduğu gösterilir.
Çocuklar okul bahçesinde hazırlanan alana geçer. Fidan yetişkin tarafından çukura yerleştirilir. Çocuklar küçük gruplar hâlinde toprak ekler ve sırayla can suyu verir; fidanın dallarını ve yapraklarını incitmeden çalışır (D5.2). Önce toprağın hazırlandığı, sonra fidanın yerleştirilip sulandığı konuşulur. Her çocuk Atatürk'e ilişkin bir resimli mesaj kartı hazırlar; söylediği kısa mesaj öğretmen tarafından karta yazılır. Kartlar fidana zarar vermeyecek biçimde yanındaki panoda sergilenir. Fidanın su ve ışık ihtiyacı konuşulur; çocuklar bakım için üstlenebilecekleri küçük görevleri seçer (D16.3). Bakım sonraki günlerde öğretmen rehberliğinde sürdürülür. Dikim zamanı ve fidan türü yerel iklim koşullarına göre belirlenir.
Atatürk ve Küçük Çoban Hikâyesi açılır. Çocuklara kitaplarda ya da çevrelerinde gördükleri Atatürk resimleri sorulur. Çocuklar anlatılanları dinler / izler (TADB.1.b). Ön bilgileriyle bağlantı kurmaları (TADB.2.a) için kısa örnekler paylaşılır. Uygun bir görselde durularak "Atatürk çobana ne söyleyebilir?" diye sorulur; çocukların tahminleri (TADB.2.b) dinlenir. Sonunda "Atatürk'ün çocuklara önem verdiğini nereden anladın?" sorusuyla çıkarım yapmaları (TADB.2.c) desteklenir. Her çocuğa söz verilir, arkadaşını dinlemesi (SDB2.1) ve konuşmak için sırasını beklemesi (SDB1.2) hatırlatılır.

Çocuklara "anmak" sözcüğü "Birini hatırlamak, yaptıklarından söz etmek." şeklinde açıklanır. Çocuklar Atatürk'ü anlatan bir resim seçer ve bir cümle söyler. Öğretmen cümleyi resmin altına yazar. Atatürk Şiiri öğretmen tarafından okunur.

ATATÜRK NE DEMEK

Atatürk demek
Sevmek demektir.
Yurdunu, ulusunu
Bayrağını çok sevmek!
Atatürk demek
Okumak demektir.
Bilimin ışığında
Okumak, insan olmak!
Atatürk demek
Çalışmak demektir.
Karınca kardeş gibi
Çalışmak, mutlu olmak.
Aziz SİVASLIOĞLU

Çocuklara Atatürk fotoğrafının, "10 Kasım" yazısının ve çiçek görselinin bulunduğu anma çalışması sunulur. Çocuklar boya kalemleri ve siyah kâğıt şeritler arasından kullanacakları malzemeleri seçer (SNAB.4.b). Çiçeği boyar, önceden kesilmiş siyah şeritleri çalışmanın kenarlarına yapıştırarak çerçeve oluşturur (SNAB.4.c). Öğretmen gerektiğinde kâğıdı sabitler ve yapıştırma sırasında destek verir. Çocuklar çerçeveye istedikleri çizgi ve desenleri ekleyerek çalışmalarını kişiselleştirir (SNAB.4.ç). Tamamlanan çalışmalar "Atatürk'ü Sevgi ve Saygıyla Anıyoruz" panosunda sergilenir. Malzemeler birlikte toplanır, çalışma alanı temiz bırakılır (D18.2).

10 Kasım'da Ben Şarkısı kısa bölümlerle söylenir. Çocuklar şarkıya birlikte eşlik eder (MSB.2.a). Birbirlerini duyabilecekleri ses yüksekliğini kullanmaları (MSB.2.b) için öğretmen örnek olur. Söylemek istemeyen çocuk hareketle katılabilir.

10 KASIM'DA BEN

On kasımda ben
Üzgünüm neden?
Çünkü bizden ayrıldı
Atatürk'üm bizden
Kalbimiz kırık
Gönlümüz buruk
Çünkü bizden ayrıldı
En güzel varlık
Söz ve Müzik: Ömer Faruk Yurtoğlu

Çocuklara bayrağın bir direğe, yani göndere çekilerek yukarıya yükseltildiği anlatılır. Öğretmen bayrak görselini yukarıda tutarak "Bayrağımız nerede?" diye sorar. Ardından "Eller yukarıda, eller aşağıda!" yönergeleriyle kısa bir oyun oynanır. Çocuklar ellerini yukarı kaldırır ve aşağı indirir; isteyen çocuk arkadaşlarına yönerge verir (E2.5). Yönerge vermek için sıralarını beklemeleri ve arkadaşlarından yardım isterken "Lütfen" demeleri desteklenir (D14.1). Çocuklar ayağa kalkarlar ve 10 Kasım - Saat 9'u 5 Geçe hareketleri ile birlikte yapılır.
Aşağı Yukarı eğitici filmi izlenir.
Çekirdek 2 — Atatürk'ün Kitap Sevgisi çalışması açılır. Atatürk'ün kitap okurken çekilmiş fotoğrafları incelenir (OB4). Kitaplara verdiği önem üzerine konuşulur (SAB.14.b). Çocuklar Atatürk'ün kitap sevgisini anlatan hayalî bir kitabın kapağını çizer ve çizimlerini anlatır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Atatürk'ü anarken bugün neler yaptık?
- Fidanı toprağa yerleştirmeden önce ve sonra ne yaptık?
- Atatürk için mesaj kartı hazırlarken neler hissettin?
- Evinde ya da çevrende bir bitkiye nasıl bakım verebilirsin?
- Bugün üstlendiğin hangi görevi tamamlayabildin?

Çocuklar Atatürk'ü anmanın anlamını kendi sözleriyle açıkladı ve fidan dikiminde küçük sorumluluklar üstlendi; sıra bekleme sırasında bazı çocuklar desteğe ihtiyaç duydu. Kısa yönergeler, görsel örnekler ve küçük gruplarla çalışma süreci kolaylaştırdı. Atatürk'ü anma ile doğayı koruma çalışmalarının bütünleştirilmesi öğrenme çıktılarıyla uyum sağladı; bahçe etkinliğine ayrılan süre grubun ihtiyaçlarını karşıladı.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun Atatürk'ün çocuklara ve doğaya verdiği öneme ilişkin düşüncelerini örneklerle anlatması desteklenebilir. Fidanın bölümlerini daha ayrıntılı incelemesi ve bakım için bir öneri sunması istenebilir. Mesaj kartına kendi seçtiği ayrıntıları eklemesi ve kitap kapağını özgün biçimde tasarlaması desteklenebilir. Şarkıyı grubun sesine uygun biçimde küçük bir grupla söylemesi sağlanabilir. Yukarıda-aşağıda oyununda arkadaşlarına yönerge vermesi istenebilir.

Destekleme: Fotoğraf sayısı azaltılabilir; hikâye kısa bölümlere ayrılarak çocuğun işaret ederek yanıt vermesi desteklenebilir. Fidanın bölümleri tek tek gösterilebilir; toprak ve su verme sırasında küçük kaplar ve bireysel yardım sunulabilir. Rozet ve mesaj kartı için önceden kesilmiş büyük parçalar ile kalın boya kalemleri verilebilir. Şarkının tekrar eden bir bölümüne eşlik etmesi sağlanabilir. Yön oyununda hareketler yavaşça örneklenebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailemle Okul Yolu kasım ayı "Kütüphaneye Gidiyoruz" çalışması kapsamında ailelere çocuklarıyla kütüphane, kitapçı ya da bir kitap köşesini incelemeleri önerilir. Çocuğun Atatürk ile ilgili resimli bir kitabı seçmesine fırsat verilir. Böyle bir ortama ulaşılamıyorsa evdeki kitaplarla küçük bir kitap köşesi hazırlanabilir. Yeşil Vatan kapsamında ailelerin uygun koşullarda okulun fidan dikimine gönüllü katılımı sağlanabilir. Evde çocuklarıyla Atatürk için resimli bir fidan mesaj kartı hazırlamaları ve çevrelerindeki ağaçlara nasıl özen gösterebileceklerini konuşmaları önerilir.

Ailelere o gün işlenen konular hakkında bilgi verilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı: Okulun anma programına uygun zamanda hazırlanan rozetlerle törene katılınabilir. Çocuklara törenin akışı ve saygı duruşunda ne yapılacağı önceden açıklanır. Fidan temini, uygun dikim alanı ve bakım konusunda Orman İşletme Müdürlüğü veya belediyenin ilgili birimiyle iş birliği yapılabilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 11 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAOB. Okuma

TAOB.3. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerini çözümleyebilme

TAOB.3.a. Görsel okuma materyallerinde yer alan olayların parçalarını belirler.

TAOB.3.b. Görsel okuma materyallerinde yer alan olayların parçaları arasındaki ilişkiyi belirler.

TAOB.4. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerini değerlendirebilme

TAOB.4.a. Görsel okuma sürecine ilişkin duygu ve düşüncelerini söyler.

Fen Alanı

FBAB12. Kanıt Kullanma

FAB.12. Bilimsel olayları / olguları açıklamak için kanıtlar kullanabilme

FAB.12.c. Gözlem ve verilere dayalı açıklamalar yapar.

FBAB13. Bilimsel Sorgulama

FAB.13. Fene yönelik günlük hayatla ilişkili olay, olgu ve / veya durumlara yönelik bilimsel sorgulama yapabilme

FAB.13.a. Günlük yaşamda karşılaştığı nesne / olay / olgulara ilişkin sorular sorar.

FAB.13.c. Merak ettiği durumlara yönelik incelemeler yapar.

FAB.13.e. Görüşlerini akranlarıyla paylaşır.

Sanat Alanı

SNAB1. Sanat Türlerini Anlama

SNAB.1. Sanat türlerini tanıyabilme

SNAB.1.a. Sanat türlerini ifade eder.

SNAB.1.b. Sanat eserinde kullanılan materyalleri ifade eder.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı doğru duruş sergileyebilme

HSAB.4.b. Beden bölümlerini amaca uygun koordineli biçimde hareket ettirir.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)

Değerler

D18. Temizlik

D18.1. Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Hareketli-hareketsiz

Sözcükler: Vücut, gövde, iskelet, eklem, kas, kalp, akciğer, mide, kolaj.

Materyaller: Kırılmaz ayna, insan maketi veya beden görselleri, suluboyaya uygun kalın kâğıda hazırlanmış iskelet çalışma sayfası, suluboya, fırça, devrilmeyecek su kapları, masa örtüsü, önlük ve kurulama bezi. 5 Yaş Çekirdek 2, duygu kartları, yoklama mandalları ve hikâyeden seçilen iki ya da üç görsel.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve hareket için boşaltılmış güvenli alan. Materyaller çocukların erişebileceği biçimde hazırlanır. Fen merkezine insan maketi ve vücut görselleri yerleştirilir. Sanat çalışması için masalara boya kalemleri, renkli kâğıtlar, ip, makas ve yapıştırıcı konur. Kukla ve vücudum oyunları için çocukların birbirine çarpmadan hareket edebileceği bir alan düzenlenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. "Baş Omuzlar Diz Ayak" sabah sporu çocukların yapabildiği hareketlerle uygulanır. Ardından öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri merkezi seçer. Fen merkezine insan maketi ya da beden görselleri, kitap merkezine vücudumuzla ilgili resimli kitaplar yerleştirilir. Öğretmen oyunları izler; çocukların bedenle ilgili sorularını gün içindeki sohbet için not alır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
Lavaboya geçerken "Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf" tekerlemesi söylenir. Çocukların öğretmen gözetiminde ellerini su ve sabunla yıkamaları desteklenir. Çocuklar yemek masalarına güvenli oturuşlarını koruyarak yerleşir, beslenme çantalarını açmayı önce kendileri dener ve ihtiyaç duyduklarında yardım isterler. Beslenme sonrasında çöpler uygun kutuya atılır ve kişisel temizlik yapılır. (D18.1).

ETKİNLİKLER

Fen (Büyük Grup Etkinliği)

"Ben, küçük kaplanım. Taştan taşa atlarım. Minderleri görünce üstlerine zıplarım." tekerlemesi söylenir; çocuklar minderlere yerleşir. Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Her çocuğa küçük, kırılmaz bir ayna verilir. Çocukların aynada yüzlerini incelemeleri; baş, gövde, kol ve bacaklarını kendi bedenlerinde göstermeleri istenir. (SDB1.1). Göz, kulak, burun, dil ve derinin duyu organlarımız olduğu konuşulur. Daha sonra vücudumuz maketi

kullanılarak sohbete başlanır. Çocuklar makette baş, gövde, kollar ve bacakları gösterir; bu bölümlerin günlük yaşamda ne işe yaradığını anlatır (OB4). "Vücudumu Öğreniyorum" "İskelet Yapımız" ve "İç Organlarımız" Eğitici Filmi izlenir. Çocuklara "Nasıl ayakta durabiliyoruz? Ayakta durmamızı sağlayan ne olabilir?" diye sorulur. Düşüncelerini söylemeleri ve vücutlarıyla ilgili merak ettikleri soruları sormaları için zaman verilir (FAB.13.a, E1.1). Kemiklerin bir araya gelerek iskeletimizi oluşturduğu, iskeletimizin vücudumuza destek olduğu anlatılır. Kemiklerin birleştiği yerlere eklem denildiği, kaslarımızın da hareket etmemize yardımcı olduğu açıklanır. Çocuklar ellerini açıp kapatır; dirseklerini, dizlerini ve parmaklarını yavaşça büküp açarak hareket eden yerleri inceler (FAB.13.c). Öğretmenin "Dirseklerini bük, ellerini omuzlarına götür, sonra kollarını uzat." yönergesine uygun hareket ederler (HSAB.4.b). "Kolunun nereden büküldüğünü nasıl anladın?" sorusuna yaptıkları incelemeye dayanarak cevap verirler (FAB.12.c). İsteyen çocuk fark ettiği bir hareketi göstererek düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşır (FAB.13.e).

Duyu organlarımız ve iç organlarımız hakkında konuşulur. "Vücudumuzun içinde de çalışan organlarımız var. Sizce bu organlar ne yapıyor?" diye sorulur. Maket üzerinde kalp, akciğer, mide, beyin, böbrek ve bağırsaklar gösterilir. Organların görevleri çocukların anlayabileceği kısa cümlelerle açıklanır:

- **Kalp:** Kanı vücudumuza pompalar.
- **Akciğerler:** Nefes alırken havadaki oksijenin vücudumuza geçmesini sağlar.
- **Mide:** Yediğimiz yiyeceklerin parçalanmasına ve sindirilmesine yardımcı olur.
- **Beyin:** Düşünmemizi, öğrenmemizi ve hareketlerimizi yönetmemizi sağlar.
- **Böbrekler:** Kanımızdaki atık maddeleri ve fazla suyu süzerek idrar oluşmasını sağlar.
- **Bağırsaklar:** Yiyeceklerdeki yararlı maddelerin vücudumuza alınmasına ve kalan atıkların dışarı atılmasına yardımcı olur.

"Vücudumuzdaki Sistemler Flash Kartları ve Slayt Gösterisi" açılır. Görsellerdeki organlar maket üzerinde bulunur ve görevleri hakkında konuşulur (OB4). Çocuklar görselleri incelerken nelerin ilgilerini çektiğini, hangi bölümleri anlamakta zorlandıklarını söyler (TAOB.4.a). Vücudumuza iyi bakmak için çeşitli ve dengeli beslenmenin, su içmenin, yeterince uyumanın ve hareket etmenin önemi üzerinde durulur.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

Daha önce öğrenilen Parmak oyunu ve tekerlemeler tekrar edilir. "İçimde Tık Tık Bir Ses Var Parmak Oyunu" öğretilir.

İÇİMDE TIK TIK BİR SES VAR
İçimde tık tık bir ses var. (el göğsün üzerine hafifçe konur)
İçimde hangi organ var?
tık tık tık tık tık tık kalp var (kalp gösterilir)
İçimde gar gur bir ses var.(midede el gezdirilir)
İçimde hangi organ var?
gar gur gar gur gar gur midem var(mide gösterilir)
dışımda şap şap bir ses var(eller çırpılır)
dışımda hangi organ var?
Şap şap şap şap şap eller var (eller sallanır)
dışımda rap rap rap rap bir ses var (ayaklar yere vurulur)
dışımda hangi organ var
rap rap rap rap ayaklar var (ayaklar yere vurulur)

Organlar Ülkesi Masalı açılır. Öğretmen hikâyeyi kısa bölümlerle sunar; ardından olayların anlaşılmasını sağlayan iki ya da üç görseli tekrar gösterir. Çocuklar her görselde nelerin bulunduğunu ve neler olduğunu anlatır (TAOB.3.a). "Bu resimde olanlarla sonraki resimde olanlar nasıl bağlantılı?" sorusuyla olaylar arasındaki ilişkiyi kendi sözleriyle açıklamaları desteklenir (TAOB.3.b). Sonunda görselleri incelerken en çok neyin ilgilerini çektiğini ve zorlandıkları bir yer olup olmadığını paylaşırlar (TAOB.4.a).

Sanat (Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilir ve çocuklara iskelet görselinin bulunduğu çalışma kâğıtları dağıtılır. Görseldeki baş, gövde, kol ve bacaklar birlikte incelenir. Çocuklar seçtikleri renklerle iskelet görselini boyar. Kâğıdın fazla ıslanmaması için fırçadaki fazla suyu kabın kenarına sıyırmaları hatırlatılır. Çalışmalar tamamlandığında çocuklarla yapılan çalışmanın bir suluboya çalışması olduğu konuşulur (SNAB.1.a). Çocuklar resimlerinde kullandıkları malzemeleri ve renkleri anlatır (SNAB.1.b). İsteyen çocuk iskeletine bir isim verir; söylediği isim öğretmen tarafından konuşma balonundaki boşluğa yazılır. Resimler kurumaya bırakılır, kullanılan malzemeler birlikte toplanır.

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)

"Vücudumuz Şarkısı" önce öğretmen tarafından söylenir. Çocuklar kısa bölümler hâlinde tekrar ederek şarkıya katılır. İsteyen çocuk bir bölümü tek başına söyleyebilir (MSB.2.a).

VÜCUDUMUZ ŞARKISI

İki elim, iki kolum, bacaklarım var
Her insanda bir burun, bir de ağız var
Sen hiç gördün mü? Üç kulaklı bir adam
Olur mu hiç üç kulak, dön de aynaya bak-hey…
İki kulak, iki yanak, bir de başım var
Gözlerimde kirpiğim, saçlarım da var
Sen hiç gördün mü? Üç dudaklı bir adam
Olur mu hiç üç dudak, dön de aynaya bak- hey...
İki gözüm, iki kaşım, parmaklarım var.
İnci gibi dişlerim, bir de çenem var
Sen hiç gördün mü? Üç yanaklı bir adam
Olur mu hiç üç yanak dön de aynaya bak- hey....

Hareket ve Sağlık (Büyük Grup Etkinliği)

Çocuklar aralarında hareket edebilecekleri boşluk bırakarak daire olur. "Vücudum Oyunu" sözleriyle baş, omuz, el ve ayak hareketleri yapılır. Öğretmen önce yavaşça model olur; çocuklar sözlere uygun beden bölümlerini hareket ettirir. Hareketler oturarak da yapılabilir (HSAB.4.b, E2.5).

VÜCUDUM OYUNU

Baş omuz dizler
Bizi kim izler
Ellerim kollarım
Yoruldu bacaklarım
Ağzım burnum
Soğuktan dondum
İki tane kulağım
Efendim duyamadımmm
Bu benim vücudum

5 Yaş Çekirdek 2 kitabının "Kukla" çalışması açılır (s. 34). Kuklanın ipleri ile beden bölümleri arasındaki bağlantı incelenir. Çocuklar ilgili bedensel hareketleri dener; ardından eşleşerek kukla ve kuklacı rollerini değiştirir. Oyunda gerçek ip kullanılmaz. Hareketler yavaşça, arkadaşına dokunmadan ve eklemleri zorlamadan yapılır. Rakamları tanımakta zorlanan çocuk ipi parmağıyla izleyip gösterebilir (OB4, HSAB.4.b, E2.5).

Gün değerlendirmesinin ardından ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Kolunun nereden büküldüğünü anlamak için ne yaptın?
- Hikâyedeki görsellerde neler oldu, olaylar birbirine nasıl bağlandı?
- Kukla oyununda hangi hareketi yaparken eğlendin?
- Gün içinde dirseklerini hangi işlerde büküp açıyorsun?
- Bugün kendi başına yapabildiğin ne oldu, nerede yardım istedin?

Çocuklar eklemlerinin hareketini inceleyerek gördüklerini anlattı ve hikâye görsellerindeki olaylar arasında bağlantı kurdu; açıklama yaparken bazı çocuklar kısa sorularla desteklendi. Hareketleri yavaşça göstermem ve çocuklara denemeleri için zaman vermem katılımı kolaylaştırdı. Görseller, sanat malzemeleri ve kukla çalışması öğrenme çıktılarını destekledi; etkinliklere ayrılan süre grubun ihtiyaçlarına göre düzenlendi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun kendi kuklası için iki ya da üç hareketten oluşan kısa bir sıra tasarlaması, hareketleri arkadaşına anlatması ve birlikte denemesi desteklenebilir. Sanat çalışmasında aynı beden bölümünü başka bir malzemeyle nasıl anlatabileceğini düşünmesi ve seçimini açıklaması istenebilir. İsteyen çocuğun başka hangi eklemlerinin büküldüğünü incelemesine ve gözlemini arkadaşlarıyla paylaşmasına fırsat verilebilir.

Destekleme: Beden görseli baş, gövde, kollar ve bacaklarla sınırlandırılabilir. Sözel anlatımda zorlanan çocuğa "Kolumla … yaparım." başlangıcı verilebilir; göstermesine ve hareketle yanıtlamasına fırsat tanınabilir. Kolaj için büyük kâğıt parçaları, kolay kavranan boya kalemi ve uygun makas sunulabilir. Gerektiğinde kesme aşamasında yardım edilebilir; malzeme seçimi ve parçaların yerleştirilmesi çocuğa bırakılabilir. Kukla oyununda tek hareketli yönergeler kullanılabilir. Hareketler çocuğun yapabildiği biçimde, otururak veya daha küçük bir hareket aralığında uygulanabilir. Hikâye görselleri ikiyle sınırlandırılabilir; çocuğun önce her resimde olanı göstermesi, ardından aralarındaki bağlantıyı kısa sorular yardımıyla anlatması desteklenebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenilen konu ile ilgili bilgi verilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.
Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

AİLE BİLGİ NOTU

Vücudumu Tanıyorum

Sevgili Ailemiz,

Çocuğunuzun bedenini tanımasını ve kendi bakımına katılmasını günlük yaşam içindeki küçük fırsatlarla destekleyebilirsiniz.

• Ayna karşısında yüzünüzü birlikte inceleyebilir, "Gözlerimizle neleri görebiliriz?", "Ellerimizle neler yapabiliriz?" gibi sorular üzerine konuşabilirsiniz.

• Birbirinizin hareketlerini taklit ederek kısa bir oyun oynayabilirsiniz. Kollarınızı kaldırabilir, parmaklarınızı açıp kapatabilir, dizlerinizi yavaşça bükebilirsiniz.

• El yıkama, yüzünü kurulama ve kıyafetlerini giyme gibi işleri önce kendisinin denemesine zaman tanıyabilir, ihtiyaç duyduğunda yardımcı olabilirsiniz.

• Beslenme, su içme, uyku ve hareketin bedenimize nasıl iyi geldiğini günlük yaşamdan örneklerle anlatabilirsiniz.

Bedenimizle ilgili sorularını dinleyip kısa ve anlaşılır cevaplar vermeniz yeterlidir. Organların adlarını ezberlemesi yerine bedenini merak etmesine ve yapabildiklerini keşfetmesine fırsat verebilirsiniz.

Katılımınız ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Elif ve Arkadaşları İskelet Sistemi
Solunum Sistemi (Nane ile Limon)
El Maketi Yapımı Öğretmen isterse bu maketi önceden hazırlayarak sohbet esnasında eklemleri anlatırken kullanabilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 12 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.3. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri çözümleyebilme

TADB.3.a. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurları belirler.

TADB.3.b. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

Matematik Alanı

MAB6. Sayma

MAB.1. Sayıları farklı durumlarda doğru kullanabilme

MAB.1.c. 1 ile 5 arasında nesne / varlık miktarını saymadan / bir bakışta söyler.

MAB.1.ç. 1 ile 20 arasındaki nesne / varlık miktarını sayarak belirler.

MAB3. Matematiksel Temsil

MAB.9. Matematikle ilgili temsillerden yararlanabilme

MAB.9.ç. 1-10 arasındaki miktarları nesne / çizim / rakam gibi farklı temsillerle gösterir.

MAB.10. Matematikle ilgili temsilleri değerlendirebilme

MAB.10.b. Matematikle ilgili temsillerin / sembollerin benzerlik / farklılıklarını söyler.

Fen Alanı

FBAB2. Sınıflandırma

FAB.2. Fene yönelik nesne / olay / olguları benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırabilme

FAB.2.a. Nesne / olay / olguların gözlemlenebilir özelliklerini karşılaştırarak söyler.

FAB.2.c. Nesne / olay / olguları benzer özelliklerine göre sınıflandırır.

FAB.2.ç. Benzer özellik gösteren nesne / olay / olguları uygun ifadelerle adlandırır.

Sanat Alanı

SNAB1. Sanat Türlerini Anlama

SNAB.1. Sanat türlerini tanıyabilme

SNAB.1.a. Sanat türlerini ifade eder.

SNAB.1.b. Sanat eserinde kullanılan materyalleri ifade eder.

Müzik Alanı

MDB1. Müziksel Dinleme

MDB.2. Seslerin kaynağını anlayabilme

MDB.2.a. Sesin kaynağını gösterir.

MDB.2.b. Sesin kaynağını söyler.

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı doğru duruş sergileyebilme

HSAB.4.b. Beden bölümlerini amaca uygun koordineli biçimde hareket ettirir.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri
E1.2. Bağımsızlık

E2. Sosyal Eğilimler
E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler
E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)

Değerler

D13. Sağlıklı Yaşam

D13.3. İnsan sağlığını önemsemek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Sayı / Sayma: 5 sayısı; 1–5 arası nesne sayma.

Duyu: Sert–yumuşak, tatlı, ekşi, tuzlu, acı.

Zıt: Aynı–farklı, ters–düz.

Sözcükler: 5 rakamı, duyu organı, göz, kulak, burun, dil, deri, sesin kaynağı.

Materyaller: 5 rakamı kartları, farklı yönlerde hazırlanmış rakam kartları, 1–5 arası nokta kartları, büyük bloklar veya sayma nesneleri, boş kâğıt, boya kalemleri, kinetik kum ve sığ tepsi. Duyu organı kuklaları ve görselleri, sünger, pamuk, tahta blok, plastik kaşık, iki sepet, zil, anahtarlık, kâğıt ve ses kaynaklarını gizlemek için küçük paravan. Sanat duyu organları görsellerinin bulunduğu el kalıbı, boya kalemleri, çocuk makası, yapıştırıcı, geniş ahşap çubuk ve bant. karton. 5 Yaş Çekirdek 1 kitabının "5 Rakamını Öğreniyorum" çalışması (s. 60), duygu kartları ve yoklama mandalları. Kabak oyunu için 1–5 rakam ve abeslang çubuklar

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve oyun için boşaltılmış güvenli alan. Materyaller çocukların erişebileceği biçimde hazırlanır. Matematik merkezine 5 rakamı kartları ve sayma nesneleri, fen merkezine duyu organı görselleri ve farklı dokudaki nesneler yerleştirilir. Sanat masalarına çalışma kâğıtları, makas, boya ve yapıştırıcı konur. Ses çalışması için nesnelerin paravan arkasında kullanılabileceği bir masa hazırlanır. Kinetik kum tepsisi küçük grupların sırayla kullanabileceği bir yere konur.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır ve selamlanır. Ayakkabılarını yerleştirmeleri ve pandiflerini giymeleri için gerektiğinde rehberlik edilir. Çemberde duygu kartları gösterilir; isteyen çocuk o anki duygusuna uygun kartı seçip "Bugün böyle hissediyorum çünkü…" cümlesini tamamlar. Mandallarla Yoklama Tablosu kullanılarak yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Baş Omuzlar Diz Ayak Sabah Sporu hareketleri hep birlikte yapılır. Ardından öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklara "Bugün nerede oynamak istersin?" diye sorulur. Seçtikleri öğrenme merkezine geçmeleri için rehberlik edilir. İsteyen çocuklar oyun hamuruyla oynar, isteyenler serbest resim yapar. Matematik merkezindeki 5 Rakamı ile İlgili Flash Kartları ve sayma nesneleri incelenebilir. Öğretmen oyunları izler; ihtiyaç duyan çocukların oyun kurmasına ve malzeme paylaşmasına yardımcı olur.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Yemek sırasında lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Matematik (Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilir. "5 Rakamını Öğreniyorum" ve "5 Rakamı Nasıl Çizilir?" eğitici filmleri izlenir. Öğretmen 5 rakamını yazılış yönüne dikkat çekerek gösterir. Çocuklar işaret parmaklarıyla havada, ardından isteyenler kinetik kum tepsisinde 5 rakamını çizer. Masadaki farklı rakam kartları arasından 5'leri bulurlar. Doğru yönde ve ters hazırlanmış 5 görselleri yan yana konur; çocuklar çizgilerin yönünü karşılaştırıp benzerlik ve farklılıklarını söyler (MAB.10.b). Ters çizen çocuğa model tekrar gösterilir ve yeniden denemesi için zaman tanınır.

Masaya büyük bloklar, abeslang çubuklar veya sayma nesneleri konur. Öğretmen beş nesneyi ayırarak gösterir; çocuklar da nesneleri beşerli gruplar ve dokunarak sayar (MAB.1.ç). "5 Rakamı ile İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi" incelenir (OB4). Ardından üzerinde birden beşe kadar abeslang çubuklar vb gösterilir, kısa süre gösterilir. Çocuklar miktarı saymadan bir bakışta söylemeyi dener (MAB.1.c). Sınıftan seçtikleri beş nesneyi getirir, sayar ve boş kâğıda resimlerini çizer. Yanına 5 rakamını ekleyerek aynı miktarı nesne, çizim ve rakamla gösterir (MAB.9.ç).

5 Yaş Çekirdek 1 kitabının **"5 Rakamını Öğreniyorum" çalışması açılır** (s. 60). Çocuklar çerçevedeki 5'leri bulur, beş şemsiyeyi boyar. Rakamın üzerinden ok yönünde parmaklarıyla geçtikten sonra kesik çizgileri tamamlar. Bulutun altına beş yağmur damlası çizer ve rakamı kullanarak kendi resmini oluşturur. Gerektiğinde çalışma kısa aralarla tamamlanır.

Türkçe ve Fen (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Küçük Grup Etkinliği)

Ben, küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Daha önce öğrenilen tekerlemeler hatırlanır; "5 Rakamı Tekerlemesi" birlikte söylenir.

5 RAKAMI TEKERLEMESİ

1 1 1 Bir esinti geçti
2 2 2 Geldi şimdi tilki
3 3 3 Tren dedi cuf cuf
4 4 4 Tilkinin üstünü ört
5 5 5 Hepimiz kardeş

"Çevremizdeki renkleri nasıl görürüz? Sesleri nasıl duyarız?" sorularıyla sohbete başlanır. Göz, kulak, burun, dil ve derinin duyu organlarımız olduğu açıklanır. Duyu organı kuklaları gösterilir; her birinin ne işe yaradığı sorulur. Çocuklar elleriyle kendi yanaklarına, saçlarına ve önlerindeki bloklara dokunur; hissettiklerini anlatır. Dokunmayı

yalnızca ellerimizle değil, bütün bedenimizi kaplayan derimizle hissettiğimiz konuşulur. İsteyen çocuk gözlerini kısa süre kapatır. "Şimdi beni görebiliyor musun? Sesimi duyabiliyor musun?" sorularıyla hangi duyusunu kullandığını ifade eder (SDB1.1).

Küçük gruplara sünger, pamuk, tahta blok ve plastik kaşık verilir. Çocuklar dokunarak nesneleri karşılaştırır; hangilerinin sert, hangilerinin yumuşak olduğunu söyler (FAB.2.a). Benzer özellikte olanları aynı sepete yerleştirir (FAB.2.c). Sepetleri "sert nesneler" ve "yumuşak nesneler" diye adlandırır (FAB.2.ç).

"5 Duyu Organımız Flash Kartları ve Slayt Gösterisi" incelenir. Görseller günlük yaşamdan örneklerle eşleştirilir (OB4). Tatlı, ekşi, tuzlu ve acı tatlar çocukların bildiği yiyecekler üzerinden konuşulur. "5 Duyu Organımız" eğitici filmi izlenir. Kulaklarımızı çok yüksek sesten, gözlerimizi kirli ellerle ovuşturmaktan korumamız gerektiği üzerinde durulur (D13.3).

Sanat (Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilerek "Duyu Organları Sanat Etkinliği" yapılır. Çocuklara, parmak uçlarında duyu organlarının görselleri bulunan el kalıbı dağıtılır. Görseller birlikte incelenir; göz, kulak, burun ve dil gösterilir. El görselinin dokunma duyusunu hatırlattığı, dokunmayı yalnızca ellerimizle değil, vücudumuzu kaplayan derimizle hissettiğimiz açıklanır. Çocuklar kalıbı istedikleri renklerle boyar. Boyama tamamlandığında el kalıbı dış çizgilerinden kesilir. Gereksinim duyan çocuklara kesme aşamasında destek olunur. Kalıbın arkasına ahşap çubuk yapıştırılarak duyu organları kuklası hazırlanır. Çocuklar kuklalarından bir görsel seçerek "Gözümle … görürüm.", "Kulağımla … duyarım." gibi cümleleri kendi örnekleriyle tamamlar. Hazırlanan kuklalar, duyu oyunlarında kullanılmak üzere sınıfta uygun bir yere yerleştirilir. (E1.2). Çalışma sırasında "Duyu Organları Şarkısı" dinlenir. Tamamlanan ürünler incelenir; bunun kâğıtla yapılan bir el sanatı çalışması olduğu konuşulur (SNAB.1.a). Çocuklar çalışmalarında kullandıkları malzemeleri söyler (SNAB.1.b). Malzemeler birlikte toplanır.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

"Duyularımız Hikâyesi" izlenir. Çocuklardan hikâyede geçen kişileri, nesneleri ve olayları anlatmaları istenir (TADB.3.a). "Hikâyede hangi duyu organları kullanıldı? Bu organlar neleri fark etmeyi sağladı?" sorularıyla olaylar ve kullanılan duyular arasındaki bağlantıyı açıklamaları desteklenir (TADB.3.b). Gerekirse ilgili bölüm yeniden açılır.

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)

Daha önce öğrenilen şarkılar hatırlanır. "Sağ Elimde Beş 5 Parmak (Say Bak) Şarkısı" birlikte söylenir (MSB.2.a). Çocuklar şarkıya parmaklarını göstererek eşlik eder.

SAY BAK ŞARKISI
Sağ elimde beş parmak
Sol elimde beş parmak
Say bak, say bak, say bak
Bir, iki, üç, dört, beş
Bir, iki, üç, dört, beş
Hepsi eder on parmak
Sen de istersen say bak
Say bak, say bak, say bak
Bir, iki, üç, dört, beş
Altı, yedi, sekiz, dokuz, on

Müzik (Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

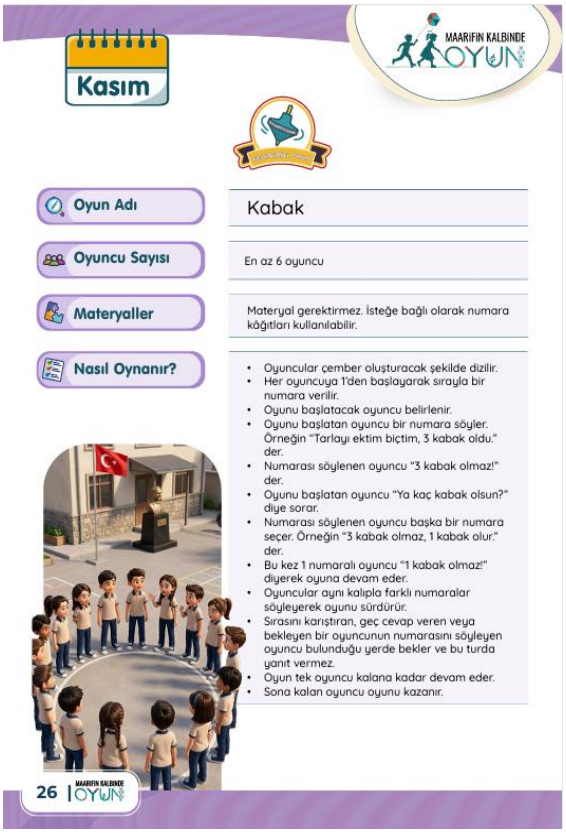
Çocuklar minderlere oturur. "Ses Deneyi" için masaya zil, anahtarlık, kâğıt ve tahta bloklar konur. Her nesnenin adı söylenir ve nasıl ses çıkardığı birlikte dinlenir. Öğretmen nesnelerden birini küçük paravanın arkasında kullanır. Çocuklar dikkatle dinler (E3.2). Paravan açıldığında sesin hangi nesneye ait olduğunu gösterir (MDB.2.a) ve nesnenin adını söyler (MDB.2.b). Sırayla isteyen çocuklar da bir nesne seçerek arkadaşlarına sesini dinletir. Çocukların gözleri bağlanmaz; sesler kulağa yakın çıkarılmaz.

Hareket ve Sağlık (Büyük ve Küçük Grup Etkinliği)

Öğretmen çocukların karşısına geçerek "Benim söylediğimi yapın, gösterdiğime dikkat edin." der ve "Şaşırtma Oyunu" oynanır. Önce "göz" deyip gözünü gösterir; çocuklar da gözlerini gösterir. Ardından bazen söylediğinden

farklı bir duyu organını göstererek çocukları şaşırtır. Çocuklar söylenen organı bulup gösterirken el ve kol hareketlerini uygun biçimde kullanır (HSAB.4.b). Oyun yavaş başlatılır; isteyen çocuk bir tur yönerge verir (E2.5).

Maarifin Kalbinde Oyun kapsamında "Kabak" oyunu 1–5 sayılarıyla oynanır. Beş kişilik grupta her çocuğa rakamı ve aynı miktarda noktası bulunan bir kart verilir. Öğretmen önce örnek olur: "Tarlayı ektim biçtim, üç kabak oldu." Üç numaralı çocuk "Üç kabak olmaz." diye cevap verir. "Kaç kabak olur?" sorusuna gruptaki başka bir sayıyı söyler; o kartı taşıyan çocuk oyunu sürdürür. Sayıları dinleyip kendi sırasını takip etmesi desteklenir (E3.2). Şaşıran çocuk kartına bakarak yeniden dener; oyundan çıkarılmaz. Gruplar sırayla kısa turlar oynar (E2.5).

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Beş nesneyi nasıl ayırıp saydın?
- Sesini duyduğun nesneyi nasıl buldun?
- Şaşırtma veya Kabak oyununda hangi bölüm seni eğlendirdi?
- Evde hangi işleri yaparken duyu organlarından yararlanıyorsun?
- Bugün hangi işi kendi başına yapabildin, nerede yardım istedin?

Çocuklar beşli gruplar oluşturdu, sert ve yumuşak nesneleri ayırdı ve dinledikleri seslerin kaynaklarını buldu; rakamın yönünü ayırt etmede bazı çocuklar örneğe ihtiyaç duydu. Somut nesnelerle göstermem ve oyunları deneme turuyla başlatmam katılımı kolaylaştırdı. Sayı, duyu, sanat ve oyun çalışmalarının birbirini tamamlaması öğrenme sürecini destekledi; tekrarlar grubun ihtiyacına göre düzenlendi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun beş nesneyi farklı biçimlerde yerleştirip miktarın değişmediğini açıklaması istenebilir. Dokunduğu nesneleri sert–yumuşak dışında başka bir özelliğe göre gruplaması desteklenebilir. Hikâyedeki bir olayda birden fazla duyunun nasıl kullanıldığını anlatmasına fırsat verilebilir. Ses çalışmasında iki sesi sırayla dinleyip kaynaklarını söylemesi ve Kabak oyununda arkadaşlarına örnek olması sağlanabilir.

Destekleme: Sayma çalışmasına üç nesneyle başlanıp beşe geçilebilir; her nesneye dokunarak sayması desteklenebilir. 5 rakamının başlangıç noktası belirginleştirilebilir ve büyük boy kart kullanılabilir. Dokunma çalışmasında önce iki zıt özellikte nesne sunulabilir. Ses çalışmasında seçenekler ikiyle sınırlandırılabilir; çocuğun yanıtını nesneyi göstererek vermesi sağlanabilir. Sanat çalışmasında büyük parçalar, kolay kavranan boya kalemleri ve gerektiğinde kesilmiş parçalar sunulabilir. Hikâye soruları ilgili görselle desteklenebilir. Oyunlar yavaşlatılabilir; Kabak oyununda rakamın yanındaki noktalar birlikte sayılabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere çocuklarıyla evdeki sesleri dinlemeleri, bir nesneyi sertlik, yumuşaklık veya kokusuna ilişkin ipuçlarıyla tarif ederek bulma oyunu oynamaları önerilir. Sofra hazırlarken beş kaşık veya beş peçete ayırması için çocuğa küçük bir görev verilebilir. Şaşırtma Oyunu ailece oynanabilir. Aşağıdaki dijital çalışmalardan çocuğun ilgisine uygun biri yetişkin eşliğinde kullanılabilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Pırıl - Minik Gurme Uzay, tat alma üzerine konuşmayı desteklemek için kullanılabilir. Yırtma–yapıştırma tekniğiyle 5 rakamı hazırlanabilir. Papağan Panki ve Gökkuşağı Hikayesi, hikâye için alternatif olarak seçilebilir; ardından Papağan Yapımı Videosu incelenerek sanat çalışması yapılabilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 13 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAKB. Konuşma

TAKB.4. Konuşma sürecini değerlendirebilme

TAKB.4.a. Konuşma sürecine ilişkin duygu ve düşüncelerini söyler.

TAKB.4.c. Başkalarının görüşleri hakkında kendi fikirlerini söyler.

Sanat Alanı

SNAB2. Sanat Eseri İnceleme

SNAB.2. Sanat eserini eleştirebilme

SNAB.2.e. Sanat eserine yönelik duygu / düşüncelerini ifade eder.

SNAB.2.f. Sanat eseri hakkındaki duygu / düşüncelerinin nedenlerini açıklar.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.1. Farklı çevre ve fiziksel etkinliklerde temel hareket becerilerini sergileyebilme

HSAB.1.a. Yer değiştirme becerilerini koordineli biçimde yapar.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim

Değerler

D1. Adalet

D1.1. Hak ve özgürlüklerini bilmek ve korumak

D1.2. Hakkaniyetli davranmak

D11. Özgürlük

D11.1. Kararlı olmak

D11.2. Kişisel ve toplumsal haklara saygı göstermek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Duygu: Mutlu, üzgün.

Sözcükler: Hak, çocuk hakları, evrensel, eğitim, sağlık, oyun hakkı, özgürlük, seçim, karar, saygı.

Materyaller: Çocuk hakları çalışma kâğıtları, boya kalemleri, makas, yapıştırıcı, fon kartonu, resimli hak kartları, alçak köpük engeller veya yer şeritleri, iki yumuşak top. 5 Yaş Çekirdek 2 kitabının "Yaşasın, Çocuk Hakları!" çalışması (s. 48). Duygu kartları ve yoklama mandalları. Büyük bir ağaç gövdesinin çizildiği fon kartonu, yaprak biçiminde kâğıtlar, kukla ve oyuncak mikrofon.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve okul bahçesi. Kitap merkezine çocuk hakları görselleri yerleştirilir. Sanat masalarında kâğıt ve boyalar hazırlanır. Bahçede iki ayrı parkur kurulur; geçiş yollarında çarpışmaya yol açabilecek eşya bırakılmaz. Çocukların çalışmalarını göz hizasında inceleyebilecekleri bir "Haklar Ağacımız" alanı hazırlanır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Ben Çocuğum Şarkısı eşliğinde hafif hareketler yapılır. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Kitap merkezindeki hak görselleri incelenebilir; bloklarla okul, ev ve park kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Sanat (Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)

Masalara geçilir. "Ben Çocuğum Şarkısı" dinlenirken "Çocuk Hakları" sanat çalışması yapılır. Çocuklara çocuk figürünün ve hakları anlatan görsellerin bulunduğu çalışma kâğıtları dağıtılır. Görseller birlikte incelenerek hangi hakları anlattıkları hakkında konuşulur (OB4).
Çocuklar istedikleri renkleri seçerek çocuk figürünü ve hak görsellerini boyar. Hakların bulunduğu dikdörtgen parça, dış çizgilerinden kesilir. Parçanın iki yan kanadı, kapakları ortada birleşecek biçimde içe doğru katlanır. Yalnızca orta bölümün arkasına yapıştırıcı sürülerek çocuk figürünün gövdesine yapıştırılır; yan kanatlar açılıp kapanabilecek şekilde serbest bırakılır. Kesme ve katlama sırasında ihtiyaç duyan çocuklara destek olunur.
Çocuklar kapakları açarak içerideki görselleri arkadaşlarına gösterir ve seçtikleri bir hakkı anlatır. Çalışmasını tamamlarken güçlük yaşayan çocukların farklı yollar denemesi ve gerektiğinde yardım isteyerek devam etmesi desteklenir (D11.1). Her çocuğun renk ve görsel tercihine saygı gösterilir (D11.2).
Tamamlanan çalışmalar birlikte incelenir. Çocuklar bir arkadaşının çalışmasına ilişkin duygu ve düşüncelerini söyler (SNAB.2.e); dikkatlerini çeken bölümü ve nedenini açıklar (SNAB.2.f). Çalışmalar "Çocuk Haklarımız" panosunda sergilenir.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

"Çocuk Hakları Animasyon" ve "Çocuk Hakları Eğitici Film" içeriklerinden grubun ilgisine göre biri izlenir; diğeri gerektiğinde kullanılmak üzere ayrılır.

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir.

Çocuklara "Hak ne demek olabilir? Çocukların nelere ihtiyacı vardır?" diye sorulur. 20 Kasım'ın Dünya Çocuk Hakları Günü olduğu, bu günün bütün çocukların haklarını hatırlattığı ama konuşulur. Dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın her çocuğun beslenme, barınma, sağlık hizmeti alma, eğitim görme, oyun oynama, dinlenme ve korunma hakkı olduğu örneklerle açıklanır. Çocukların düşüncelerini söylemeye ve yetişkinler tarafından dinlenmeye hakkı olduğu vurgulanır (D1.1).

5 Yaş Çekirdek 2 kitabındaki **"Yaşasın, Çocuk Hakları!" sayfası** incelenir (s. 48). Çocuklar okul, hastane, park ve aile görsellerini göstererek bunların hangi haklarla ilişkili olduğunu anlatır (OB4). "Arkadaşının söylediğine katılıyor musun? Sen ne düşünüyorsun?" sorularıyla birbirlerinin görüşleri üzerine konuşmaları sağlanır (TAKB.4.c). Her çocuğun oyuna katılabilmesi için neler yapılabileceği üzerinde durulur (D1.2).

Öğretmen bir kuklayı konuşturur: "Ben bugün bütün oyuncaklarla yalnızca kendim oynamak istiyorum. Arkadaşlarım oynamasa da olur mu?" Çocukların görüşleri dinlenir. "Sen kuklanın arkadaşı olsaydın ne söylemek isterdin?" ve "Herkesin oyun hakkını korumak için nasıl bir çözüm bulabiliriz?" soruları sorulur. Çocuklar arkadaşlarının önerileri hakkında kendi fikirlerini ifade eder (TAKB.4.c).

Özgürlük, "Düşüncelerimizi söyleyebilir, seçimler yapabiliriz. Bunu yaparken başkalarının da hakları olduğunu hatırlarız." sözleriyle somutlaştırılır. Bir arkadaşının farklı bir oyunu seçebileceği, konuşmak istemeyen bir çocuğun dinleyerek katılabileceği ve kimsenin istemediği bir role zorlanamayacağı konuşulur (D11.2).

Oyuncak mikrofon elden ele dolaştırılır. İsteyen çocuk "Ben … oynamayı seçerim, çünkü …" cümlesini tamamlar. Diğer çocuklar sözünü kesmeden dinler. Konuşmasını bitiren çocuğa "Seçimini anlatmak sana nasıl hissettirdi? Arkadaşların seni dinlerken ne düşündün?" soruları yöneltilir (TAKB.4.a).

"Yusuf İsmi Parmak Oyunu" birlikte oynanır.

YUSUF İSMİ PARMAK OYUNU
Yusuf'tur onun ismi
Çalışır minik elleri
Yapar bize yemekleri
Her gün temizler evi
Doğa ile iç içe
Koşup oynasa bahçede
Çok meraklı gözleri
Araştırır her şeyi
Yüzü her zaman güler
Yanakları tatlı şeker
Hiç bitmez neşesi
En sevdiği hayvan kedi

"Nazlı Haklarını Öğreniyor" hikâyesi dinlenir. Çocuklar hikâyedeki hakları kendi yaşamlarından örneklerle anlatır. "Fikrini arkadaşlarına anlatırken neler hissettin? Söylemek isteyip de söyleyemediğin bir şey oldu mu?" sorularıyla konuşma deneyimleri değerlendirilir (TAKB.4.a).

Drama (Küçük Grup Etkinliği)

"Hakkımı Söylüyorum" dramasında çocuklar oyun, sağlık, eğitim ve dinlenme hakkını gösteren kartlardan birini seçer. Kartlardaki görsel ipuçlarından yararlanarak hangi hakkın anlatıldığını açıklarlar (OB4). Küçük gruplar oluşturulur; çocuklar canlandıracakları duruma ve rollere birlikte karar verir. İsteyen çocuk anlatıcı olur ya da kartı tutarak katılır.

Öğretmen gruplara kısa durumlar sunar: "Bir çocuk oyuna katılmak istiyor fakat arkadaşları ona yer açmıyor.", "İki arkadaş farklı oyunlar oynamak istiyor.", "Bir çocuk dinlenmek isterken yanında yüksek sesle oyun oynanıyor."

Çocuklar seçtikleri durumu canlandırır. Öğretmen uygun bir anda "Don!" diyerek canlandırmayı durdurur. "Burada kim ne istiyor? Herkesin hakkını gözetmek için ne yapabiliriz?" sorularıyla çözüm önerileri alınır. Grup bir çözüm seçerek canlandırmayı bu çözümle tamamlar. Çocukların birbirini dinlemesi, isteklerini anlaşılır biçimde söylemesi ve birlikte karar vermesi desteklenir (SDB2.1).

Her çocuğun oyuna katılma ve düşüncesini ifade etme hakkı üzerinde durulur (D1.1). Roller paylaşılırken aynı rolü isteyen çocukların sırayla denemesi sağlanır (D1.2). Kendi isteğini söylerken arkadaşının tercihine de saygı göstermesi desteklenir (D11.2).

Hareket ve Oyun (Küçük Grup Etkinliği)

Bahçede "Engelleri Aşma" oyunu oynanır. Çocuklar iki gruba ayrılır. Her parkurun başlangıcına bir yumuşak top yerleştirilir. Önce topsuz deneme turu yapılır. Çocuklar yer şeritlerinin üzerinden adımlayarak veya çift ayak sıçrayarak geçer, alçak köpük engellerin çevresinden dolaşır (HSAB.1.a).

Oyun başladığında çocuk topu elinde taşıyarak parkuru tamamlar, belirlenen dönüş yolundan başlangıca gelir ve topu sıradaki arkadaşına verir. Hız yerine hareketleri kontrollü yapmaya ve arkadaşının geçiş alanına girmemeye dikkat edilir. Her çocuk parkuru yeniden deneyebilir (E2.5).

İkinci turdan önce "Parkuru herkesin rahatça tamamlaması için neyi değiştirebiliriz?" sorusu sorulur. Çocukların önerileri doğrultusunda engellerin arası açılabilir veya bazı şeritler azaltılabilir. Herkesin katılabilmesi için ihtiyacına uygun düzenlemeler yapılabileceği konuşulur (D1.2).

Çocuklarla ara tatilde dinlenmek, oyun oynamak ve aileleriyle vakit geçirmek üzerine kısa bir sohbet edilir. Tatil dönüşünde yeniden bir araya gelineceği hatırlatılır. "Hepinize güzel bir tatil diliyorum. Yeniden buluşacağımız günü heyecanla bekliyorum." denilerek vedalaşılır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Bugün hangi hakları konuştuk?
- Kuklanın sorununa nasıl bir çözüm bulduk?
- Fikrini söylerken dinlenmek sana nasıl hissettirdi?
- Dramada hangi rolü almak hoşuna gitti?
- Evde hangi konularda fikrinin sorulmasını istersin?
- Arkadaşın senden farklı bir oyun seçerse ne yapabilirsin?
- Bugün hangi seçimleri kendin yaptın?
- Çalışmanda zorlandığında nasıl devam ettin?

Çocuklar haklarını günlük yaşamdan örneklerle anlattı, seçimlerini ifade etti ve arkadaşlarının farklı görüşlerini dinledi. Somut örnekler ve açık sorularla çocukların katılımını destekledim. Kesme, katlama ve düşüncelerini ifade etmede desteğe ihtiyaç duyan çocuklara rehberlik ettim. Sanat, Türkçe, drama ve hareket etkinlikleri birbirini tamamladı. Çocuk hakları ve özgürlük değerinin oyun ve görsellerle ele alınması öğrenmeyi kolaylaştırdı.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuktan aynı hakkı anlatan iki farklı günlük yaşam örneği bulması istenebilir. Dramada ele alınan bir durum için farklı çözümler önermesine fırsat verilebilir. Haklar Ağacı için hazırladığı görseldeki seçimlerini ve anlatmak istediği düşünceyi açıklaması desteklenebilir. Hareket parkurunu arkadaşlarının da katılabileceği biçimde düzenlemek için öneri geliştirmesi istenebilir.

Destekleme: Hak kartları iki veya üç görselle sınırlandırılabilir. Çocuğun tercihini konuşarak, işaret ederek veya kart seçerek belirtmesine fırsat verilebilir. "Ben … istiyorum." ve "Bence … yapabiliriz." gibi kısa cümle başlangıçları sunulabilir. Sanat çalışmasında büyük veya önceden kesilmiş parçalar kullanılabilir. Çalışma küçük adımlara ayrılarak tamamlaması desteklenebilir. Parkurdaki engel sayısı azaltılabilir; hareketler çocuğun yapabildiği biçimde düzenlenebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere, evde okunacak kitap veya birlikte oynanacak oyun gibi konularda çocuklarının görüşlerini almaları önerilir. Çocuğun seçimini ve nedenini anlatmasına zaman ayrılabilir. Aile üyelerinin farklı tercihleri olduğunda herkesin dinleneceği ve sırayla seçim yapabileceği bir düzen kurulabilir. Çocuğun başladığı küçük bir çalışmayı tamamlaması için ihtiyaç duyduğu destek sunulabilir. Hakların bir ödül olmadığı, bütün çocukların bu haklara sahip olduğu vurgulanır. Aşağıdaki yapboz, hafıza oyunu ve interaktif çalışma bağlantıları ailelerle paylaşılır.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,

Çocuğunuza evde okunacak kitap veya birlikte oynanacak oyun gibi konularda seçim yapma fırsatı verin. "Sen ne düşünüyorsun?" diye sorarak görüşünü alın ve sözünü kesmeden dinleyin. Farklı istekleriniz olduğunda herkesin fikrini söyleyebileceği ve sırayla seçim yapabileceği çözümler bulun.

Birlikte oyun oynamaya zaman ayırın. "Bir arkadaşın oyuna katılmak isterse ne yapabilirsin?" sorusu üzerine sohbet edin. Kendi isteklerini ifade ederken başkalarının tercihlerine ve sınırlarına da saygı göstermesine örnek olun.

Oyun, eğitim, sağlık, dinlenme ve korunmanın bütün çocukların hakkı olduğunu; bu hakların ödül olarak verilmediğini veya ceza olarak geri alınamayacağını vurgulayın.

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

"Dünya Çocuk Hakları - Ben Bir Çocuğum"

Sınıf içerisinde bir "Haklar Ağacı" yapabilirsiniz. Bunun için partmak boyası ile el baskısı yapılır. Kuruduğunda çocuğun söylediği bir "Çocuk Hakkı" yazılır ve o ağaca yapıştırılır. Ağaç gerçek ağaç dalı olabileceği gibi kahverengi fon kartonundan da hazırlanabilir.

Yine bir dünya resmi renkli çıktı alınabilir ya da boyanabilir. Grapon kağıdı ile yuvarlama tekniği olabilir. Daha sonra çocuklar el baskısı yaparlar ve yine isyenirse çocuk hakları yazılır.

Önceden öğrenilen "Ben Bir Çocuğum Şarkısı" tekrar edilebilir.

"Çocuk Hakları Şarkısı"

ÇOCUK HAKLARI ŞARKISI

Satır satır yazıyor
İçinde kitapların
Oku oku bitmiyor
Hakları çocukların
Ama Ama
Çocuk hakları nerde
Göremiyorum nerde

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 23 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAOB. Okuma

TAOB.3. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerini çözümleyebilme

TAOB.3.a. Görsel okuma materyallerinde yer alan olayların parçalarını belirler.

TAOB.3.b. Görsel okuma materyallerinde yer alan olayların parçaları arasındaki ilişkiyi belirler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.1. Farklı çevre ve fiziksel etkinliklerde temel hareket becerilerini sergileyebilme

HSAB.1.c. Nesne kontrolü becerilerini koordineli biçimde gerçekleştirir.

HSAB.5. Kişisel ve genel alanın farkında olarak hareket edebilme

HSAB.5.a. Başkalarının kişisel alanına girmeden hareket eder.

HSAB.5.b. Kişisel alanına müdahale durumlarında uygun tepki verir.

Sanat Alanı

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.c. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D11. Özgürlük

D11.1. Kararlı olmak

D14. Saygı

D14.2. Kendisine saygı duymak

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Yön / Mekânda Konum: İçinde, dışında.

Sözcükler: Mahremiyet, özel alan, izin, beden sınırı, güvendiğim yetişkin.

Materyaller: Çocuk bedenini iç çamaşırıyla gösteren çalışma kâğıtları, kırmızı kâğıt, boya, çocuk makası, yapıştırıcı, kukla, durum kartları, hulahop, yumuşak top. Tombik için geniş ve hafif üç köpük blok, yer bandı. 5 Yaş Çekirdek 1 "Bana Özel" sayfası (s. 53). Duygu kartları ve yoklama mandalları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve bahçede düz oyun alanı. Minderler çocukların birbirlerine değmeden oturabilecekleri biçimde yerleştirilir. Sanat masası hazırlanır. Bahçede Tombik için atış çizgisi ve blokların duracağı yer belirlenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek

koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Güne sağlıklı başlamak için "Heykel-Onur EROL" hareketleri hep birlikte yapılır. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Kukla köşesinde selamlaşma ve izin isteme oyunları kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.
Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Türkçe- Hareket ve Sağlık Alanı (Büyük Grup Etkinliği)
"Mahremiyet Eğitimi Eğitici Video" ve "Benim Vücudum Benim Özelimdir" içeriklerinden öğretmenin önceden izleyip uygun bulduğu kısa bölüm açılır.

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

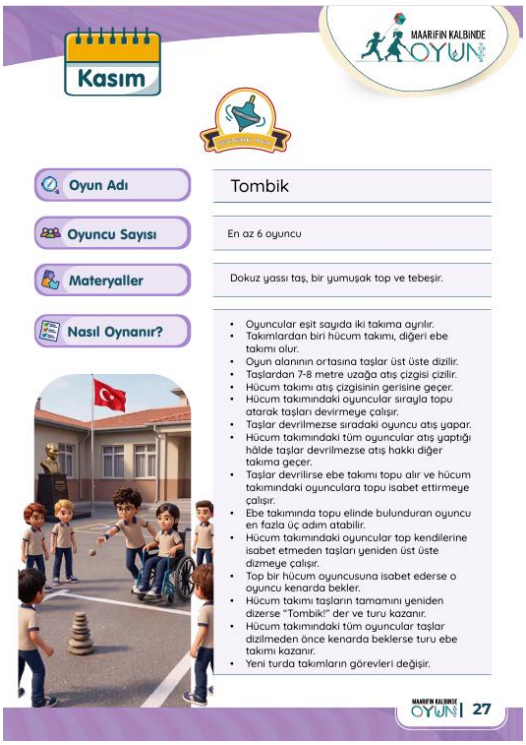
Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Çocuklara "Kişisel alanımız neresi olabilir?" diye sorulur ve cevapları dinlenir. Çocuklar birbirlerine değmeyecek aralıklarla ayağa kalkar. Kollarını iki yana açarak çevrelerindeki boşluğu fark eder ve yavaşça kendi etraflarında döner. Hareket ederken arkadaşlarının alanına girmemeye dikkat ederler (HSAB.5.a). Bu boşluğun kişisel alanımızı fark etmemize yardımcı olduğu, bedenimizin bize ait olduğu ve herkesin yakınlık konusunda farklı tercihlerinin olabileceği açıklanır. Sarılmak, öpmek veya dokunmak için izin istenmesi gerektiği konuşulur.

Dokunuşların bizde uyandırdığı duygular üzerine sohbet edilir. İstediğimiz bir sarılmanın bizi mutlu edebileceği; istemediğimiz bir dokunuşun ise rahatsız edebileceği söylenir. Çocukların duygularını ifade etmelerine fırsat verilir (SDB1.1). Bir dokunuşun uygun olup olmadığını yalnızca hislerimizle anlayamayabileceğimiz, tanıdığımız birine de "Hayır." diyebileceğimiz açıklanır. Kukla üzerinden "İstemiyorum.", "Dur, bana dokunma." ve "Sarılmak istemiyorum, el sallayabilirim." ifadeleri çalışılır (HSAB.5.b). Çocukların istemedikleri durumlarda veya kişisel sınırları ihlal edildiğinde kararlı ve net bir şekilde "Hayır." demeleri desteklenir (D11.1). Gerektiğinde uzaklaşabilecekleri ve yüksek sesle "Yardım edin!" diyerek yardım isteyebilecekleri anlatılır; isteyen çocuklarla kısa bir prova yapılır.

İç çamaşırının örttüğü bölgelerin özel olduğu sade bir dille açıklanır. Bu bölgelerin başkalarına gösterilmesinin, başkalarının özel bölgelerine bakılmasının veya dokunulmasının istenemeyeceği söylenir. Sağlık ve temizlik için yardım gerektiğinde bakım veren yetişkinin veya sağlık çalışanının ne yapacağını açıklaması ve çocuğun söylediklerini dinlemesi gerektiği belirtilir. Doktor muayenesinde güvenilir bir yetişkinin çocuğun yanında bulunacağı anlatılır.

"Doğum günü sürprizi ile bizi rahatsız eden bir sırrın farkı ne olabilir?" diye sorulur. Sürprizlerin bir süre sonra paylaşıldığı; bedenimizle ilgili rahatsız eden, korkutan veya kafamızı karıştıran durumların sır olarak saklanmaması

gerektiği açıklanır. Birisi "Bu aramızda sır kalsın." dese bile çocuğun güvendiği bir yetişkine anlatabileceği vurgulanır. "Yardım istemek için kimlere gidebiliriz?" sorusuyla anne, baba, öğretmen gibi güvenilir yetişkinler belirlenir. (D14.2).

Maarifin Kalbinde Oyun kapsamında "Tombik" oyununun beş yaşa uyarlanmış biçimi oynanır. Üç hafif köpük blok üst üste konur; çocuklar iki gruba ayrılır. Bir grubun oyuncuları çizginin arkasından yumuşak topu sırayla yuvarlayıp blokları devirmeyi dener (HSAB.1.c). Bloklar devrilince bu grup yeniden kule kurarken diğer grup topu kendi arasında elden ele geçirir. Kule tamamlandığında birlikte "Tombik!" denir ve görevler değişir. Top çocuklara atılmaz; oyundan çıkarma yapılmaz. Gruplara birkaç kısa tur için zaman verilir (E2.5).

Sanat (Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilir. Çocuklar kişisel alanlarını anlatan sanat çalışmasına katılır (SNAB.4.c). İç çamaşırıyla çizilmiş beden görseli boyanır; özel alanı belirten kırmızı kâğıt parçaları görsele yerleştirilir. Çocuklar kendi bedenlerini ya da arkadaşlarının bedenlerini göstermeden, yalnızca çalışma kâğıdı üzerinden konuşur. Renk ve süsleme seçimlerini kendileri yapar.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

Daha önceden öğrenilen parmak oyunu ve tekerlemeler tekrar edilir. "Çocuk Bedenime Dokunma Parmak Oyunu" oynanır.

ÇOCUK BEDENİME DOKUNMA

Ben bir çocuğum Bu benim bedenim
Bu benim ağzım Bu benim burnum
Bu benim gözlerim Bu benim ellerim
Bu benim ayaklarım
Bir de özel bölgelerim var
Buralar benim özelim
Dokunmak isteyene dur derim
(Özel bölgeler gösterilerek dur işareti yapılır) Çocuk bedenime dokunma dur ! ✕

Çocuklar açık avuçlarını öne uzatarak "Dur." hareketini gösterir. "Kırmızı Çizgi Hikayesi" dinlenir; kahramanın ne zaman yardım isteyebileceği konuşulur.

5 Yaş Çekirdek 1 kitabının **"Bana Özel" çalışması** incelenir (s. 53). Çocuklar Ece'nin bulunduğu görselde kimlerin olduğunu, ne yaşandığını söyler (TAOB.3.a). Ece'nin istemediği sarılma ile seçtiği selamlaşma arasındaki bağlantı konuşulur (TAOB.3.b). Her çocuk kendi tercih ettiği selamlaşmayı gösterir. Ardından "Arkadaşın oyuncağını almak istiyor." ve "Birisi sana sarılmak istiyor ama sen istemiyorsun." gibi kısa durum kartları kullanılır. Çocuklar izin isteme, sınır koyma veya yardım isteme yollarından uygun olanı seçip açıklar (SDB3.3). Kişisel yaşantılarını anlatmaları istenmez.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Kişisel alan ne demek?
- Ece sarılmak istemediğinde ne yaptı?
- İstemediğin bir dokunuş olduğunda ne söyleyebilirsin?
- Yardıma ihtiyacın olduğunda kime gidebilirsin?
- Tombik oyununda topu kontrol etmek için ne yaptın?

Çocuklar kişisel alanlarını koruma, istemedikleri durumlarda "Hayır." deme ve güvenilir bir yetişkinden yardım isteme yollarını ifade etti. Sanat çalışmalarında kendi fikirlerini renk ve çizgilerle yansıttı.Kukla ve somut örneklerle

çocukların kendilerini rahatça ifade etmelerini destekledim. Soruları sadeleştirerek ve gerektiğinde bireysel rehberlik sunarak katılımı artırdım. Oyun, Türkçe ve sanat etkinliklerinin bütünleştirilmesi kişisel sınırların anlaşılmasını kolaylaştırdı. Özgürlük ve saygı değerleri günlük yaşam örnekleriyle pekişti.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun kukla için izin istemeyi veya sınır koymayı gerektiren yeni bir durum önermesi istenebilir. Aynı durumda kullanabileceği farklı güvenli yanıtları açıklaması desteklenebilir.

Destekleme: İki selamlaşma görseli sunularak seçim yapması kolaylaştırılabilir. "İstemiyorum." ve "Yardım eder misin?" sözleri kuklayla tekrar edilebilir. Sözel yanıt yerine el işareti kullanmasına fırsat verilebilir. Tombik oyununda atış çizgisi yaklaştırılabilir ve daha büyük top kullanılabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenen konu ile ilgili bilgi verilir. Eba üzerinden izleyebilecekleri "Çocuklarda Mahremiyet Eğitimi" eğitici videosu gönderilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı: Bu gün için ayrıca planlanmamıştır.

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

"Hulahoptan Top Aktar Oyunu" oynanır. Oyun sandalyede ya da yere oturarak oynanabilir. Yere hulohop koyulur. Yoksa tahta kalemi ile bir çember çizilebilir. İçerisine küçük toplar koyulur. Ayakla toplar çember dışına çıkarılır.

"Bedenime Dokunma Şarkısı"

BEDENİME DOKUNMA ŞARKISI
Bedenimi çok seviyorum
Haklarımı biliyorum
Vücudum bir emanettir Allah'tan bana
Hiç kimse dokunamaz
İzin vermediysem bana

4 Bölgem vardır
Asla izin vermem dokunmana
Önüm, arkam dudaklarım
Ve de Göğsümü saklarım
Bunlar benim özelimdir.
Dokunmayı yasaklarım.

Bedenimi çok seviyorum
Haklarımı biliyorum
Vücudum bir emanettir Allah'tan bana
Hiç kimse dokunamaz
İzin vermediysem bana
Ne şeker ne çikolata
Ne bisküvi ne de para
Ne verseler kabul etmem
Dokundurmam buralara
Önüm, arkam dudaklarım
Ve de Göğsümü saklarım
Bunlar benim özelimdir.
Dokunmayı yasaklarım.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 24 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAKB. Konuşma

TAKB.3. Konuşma sürecinde Türkçeyi doğru kullanabilme

TAKB.3.c. Öğrendiği yeni sözcükleri anlamına uygun kullanır.

TAKB.3.ç. Söylemek istediklerini açık biçimde ifade eder.

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.1. Yazı farkındalığına ilişkin becerileri gösterebilme

TAEOB.1.a. Görsel semboller arasından yazıyı gösterir.

TAEOB.1.ç. İletişimde yazıya neden ihtiyaç duyulduğunu açıklar.

Sosyal Alan

SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

SAB.5. Yakın çevresiyle / ülkemizle ilgili merak ettiği konuya yönelik kaynakları inceleyebilme

SAB.5.a. Yakın çevresinde merak ettiği konularla ilgili görsel / işitsel materyalleri inceler.

SAB.5.b. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatıyla ilgili bilgileri inceler.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.2. Bağımsızlık

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı

D14.1. Nezaketli olmak

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB5. Kültür Okuryazarlığı

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Duygu: Mutlu, heyecanlı.

Sözcükler: Öğretmen, muallim, emek, teşekkür, Başöğretmen.

Materyaller: Resim kâğıdı, farklı renklerde yıkanabilir parmak boyası, sığ boya kapları, yeşil boya kalemi, masa örtüsü, kâğıt havlu, renkli fon kartonu, makas, yapıştırıcı, not kartları, yumuşak top, duygu kartları ve yoklama mandalları. 5 Yaş Çekirdek 2 kitabındaki "Teşekkürler Öğretmenim" sayfası (s. 49).

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf ve öğrenme merkezleri. Sanat masalarında kâğıt ve boyalar hazırlanır. Çocukların notlarının asılacağı pano erişilebilir bir yere yerleştirilir. Çember oyunu için alan boşaltılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Pırıl Öğretmenler Günü Şarkısı eşliğinde hafif hareketler yapılır. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Dramatik oyun merkezinde öğretmen ve öğrenci rolleriyle oyun kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Sanat (Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilir. "Pırıl Öğretmenler Günü Şarkısı" eşliğinde öğretmenler için el ve parmak baskısıyla çiçek buketi hazırlanır. Çocuklar kullanmak istedikleri renkleri seçer (E1.2). Kâğıdın alt bölümüne, avuç içine sürülen parmak boyasıyla el baskısı yapılır. Eller temizlendikten sonra baskının bulunduğu yerden kâğıdın üst bölümüne doğru yeşil boya kalemiyle çiçek sapları çizilir. Sapların uçlarına parmak baskıları yapılarak çiçekler oluşturulur. Çocuklar çiçeklerinin renklerini, sayısını ve kâğıt üzerindeki yerlerini kendileri belirler. El baskısının ortasına küçük bir kalp çizilir veya kâğıttan kesilen bir kalp yapıştırılır. Çalışmalar tamamlandığında çocuklar hazırladıkları buketi arkadaşlarına gösterir ve öğretmenlerine söylemek istedikleri bir teşekkür cümlesini paylaşır.

Türkçe ve Sosyal (Bütünleştirilmiş Büyük ve Bireysel Grup Etkinliği)

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Çocuklara 24 Kasım'ın Öğretmenler Günü olduğu söylenir. "Öğretmenimizle okulda neler yapıyoruz?", "Sen öğretmen olsaydın çocuklara neler öğretmek isterdin?", "Onlarla hangi oyunu oynardın?" sorularıyla sohbet başlatılır. Çocukların düşüncelerini kendi cümleleriyle anlatmalarına fırsat verilir (TAKB.3.ç). Çocukların düşünceleri dinlendikten sonra "Öğretmen Kimdir?" eğitici filmi izlenir. "Filmdeki öğretmen çocuklarla neler yaptı?", "Biz de sınıfımızda bunları yapıyor muyuz?" soruları üzerine konuşulur; çocukların merak ettikleri olduğunda filmdeki ilgili bölüm yeniden incelenir (SAB.5.a). Öğretmenliğin bir meslek olduğu; öğretmenlerin çocukların yeni şeyler öğrenmesine, oyunlar oynamasına ve merak ettiklerini

keşfetmesine yardımcı olduğu açıklanır. "Eskiden öğretmenlere 'muallim' de denirdi. Muallim, öğretmen demektir." denir. Çocukların öğrendikleri sözcükle kendi cümlelerini kurmaları desteklenir (TAKB.3.c).

Atatürk'ün çocuklarla ve kara tahta başında olduğu görseller incelenir. "Bu fotoğraftaki kişiyi tanıyor musunuz?", "Sizce burada ne yapıyor?" soruları sorulur; gerektiğinde tanımalarını kolaylaştıracak ipuçları verilir (OB4). Atatürk'ün çocukların okula gitmesine ve öğrenmesine çok önem verdiği, bu nedenle kendisine "Başöğretmen" denildiği anlatılır (SAB.5.b). Öğretmenler Günü'nün ülkemizde öğretmenlerin emeklerini hatırladığımız ve onlara teşekkür ettiğimiz özel bir gün olduğu üzerine konuşulur (OB5). "Öğretmenimize sevgimizi nasıl gösterebiliriz?", "Ona teşekkür etmek için neler söyleyebiliriz?" sorularıyla çocukların önerileri dinlenir; nazik söz ve davranışlara örnekler verilir (D14.1).

"Öğretmenime Notlar" panosu hazırlanır. (TAKB.3.ç). Çocuklar kartlarına öğretmenleri için bir resim çizer ve söylemek istedikleri kısa mesajı anlatır. Öğretmen her çocuğun mesajını resmin yanına yazar. Yazdığı cümleyi parmağıyla takip ederek çocuğa okur. "Kartında resim olan yeri gösterir misin? Peki, yazı olan yer neresi?" diye sorarak çocuğun resim ile yazıyı ayırt etmesine fırsat verir (TAEOB.1.a). "Bu mesajı burada bıraktığımızda öğretmenimiz nasıl hatırlayabilir?" sorusuyla yazının mesajı saklamaya ve iletmeye yardım ettiği konuşulur (TAEOB.1.ç). Çocuklar kartlarını panoya yerleştirir; duygu ve düşüncelerini paylaşır (D14.1).

5 Yaş Çekirdek 2 kitabındaki **"Teşekkürler Öğretmenim" çalışması** açılır (s. 49). Atatürk'ün yer aldığı görseller incelenir; çocuklar görsellerde kimleri gördüklerini ve neler yapıldığını anlatır (OB4); Başöğretmen olarak eğitime verdiği önem üzerine konuşulur (SAB.5.b). Öğretmenler Günü'nün ülkemizde öğretmenlerin emeklerini hatırlamak ve onlara teşekkür etmek için kutlanan özel bir gün olduğu üzerine konuşulur (OB5). Çocuklar öğretmenleriyle yaşadıkları bir anıyı anlatır. Sanat çalışmasında hazırladıkları resimden yararlanabilir; kitaptaki çerçeveye de istedikleri bir ayrıntıyı çizebilirler.

Daha önce öğrenilen parmak oyunları hatırlanır. "Öğretmenim Parmak Oyunu" birlikte oynanır.

ÖĞRETMENİM PARMAK OYUNU

Öğretmenim
Sen benim canım
Sen benim birtanem
Sen benim meleğim
Sen benim çiçeğim
Sen benim güzelim
Sen benim dünyamsın
Ben seni çok çok çok çok seviyorum

"Biricik Öğretmenim" hikâyesi dinlenir; çocukların öğretmenlerine söylemek istedikleri düşüncelere yer verilir.

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)

Ardından "Öğretmenim Canım Benim" şarkısı birlikte söylenir (MSB.2.a).

ÖĞRETMENİM CANIM BENİM

Öğretmenim canım benim canım benim
Seni ben pek çok pek çok severim.
Sen bir ana, sen bir baba,
Her şey oldun artık bana.
Okut, öğret ve nihayet, yurda yararlı bir insan et.

Oyun (Büyük Grup Etkinliği)

Çemberde "Top Kimde?" oyunu oynanır. Müzik sürerken yumuşak top elden ele verilir. Müzik durduğunda top elinde olan çocuk öğretmenine bir mesaj söyler veya birlikte yaptıkları bir etkinliği hareketle anlatır (SDB2.1). İstemeyen çocuk pas diyebilir. Oyun kimse elenmeden sürdürülür (E2.5).

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Öğretmenler hangi işleri yapar?
- Muallim sözcüğü ne anlama geliyor?
- Öğretmenine hangi mesajı vermek istedin?
- Mesajımızı neden yazdık?
- Top oyununda neler hissettin?

Çocuklar Öğretmenler Günü sohbetinde düşüncelerini paylaşırken öğretmenlerin yaşamlarındaki yerini örneklerle anlattılar; el ve parmak baskısıyla hazırladıkları buketlerde kendi renk tercihlerini kullandılar. Mesajlarını yazıya dönüştürüp okuyarak yazının iletişimdeki işlevini somutlaştırdım; resim ile yazıyı ayırt etmekte desteğe ihtiyaç duyan çocuklara bireysel rehberlik ettim. Sanat, sohbet, müzik ve oyun çalışmalarının birbirini tamamlaması çocukların ilgisini canlı tuttu; kullanılan materyaller ve etkinliklere ayrılan süre öğrenme sürecini destekledi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuktan öğretmeniyle yapmayı sevdiği bir etkinliği anlatması ve teşekkür mesajına nedenini eklemesi istenebilir. "Öğretmenin, sen yanında yokken bu mesajı nasıl öğrenebilir?" sorusuyla yazının ne işe yaradığı üzerine konuşulabilir.

Destekleme: Parmak boyasına dokunmak istemeyen çocuk süngerle baskı yapabilir. Çiçek saplarını çizmekte zorlanan çocuğa sapları önceden çizilmiş kâğıt verilebilir. Mesajını söylemekte zorlanan çocuğa "Öğretmenim, seninle … yapmayı seviyorum." cümlesiyle yardımcı olunabilir. Resim ve yazı önce öğretmen tarafından gösterilebilir; ardından çocuktan kartındaki yazıyı göstermesi istenebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenen konu ile ilgili bilgi verilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Öğretmenim Canım Benim Şarkısı - Hakan Abi ve Gitarı Boncuk
Canım Öğretmenim Şarkısı
Anlat Bana Öğretmenim Şarkısı
Canım Öğretmenim - Öğretmenler Günü Çizgi Filmi

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 25 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.3. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri çözümleyebilme

TADB.3.a. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurları belirler.

TADB.3.b. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

Fen Alanı

FBAB4. Bilimsel Veriye Dayalı Tahmin

FAB.4. Fene yönelik olay ve / veya olgular hakkında bilimsel veriye dayalı tahminlerde bulunabilme

FAB.4.a. Elde ettiği verilerden ve ön bilgilerinden hareketle tahminde bulunur.

FAB.4.b. Nesne / olay / olguların olası sonuçlarına ilişkin tahminlerini açıklar.

FBAB12. Kanıt Kullanma

FAB.12. Bilimsel olayları / olguları açıklamak için kanıtlar kullanabilme

FAB.12.a. Karşılaştığı problemlerin çözümüne yönelik elde ettiği verileri çizim, işaret, sembol ve görsellerle kaydeder.

FAB.12.c. Gözlem ve verilere dayalı açıklamalar yapar.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı doğru duruş sergileyebilme

HSAB.4.b. Beden bölümlerini amaca uygun koordineli biçimde hareket ettirir.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D13. Sağlıklı Yaşam

D13.3. İnsan sağlığını önemsemek

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Temiz-kirli.

Zaman: Önce-sonra.

Sözcükler: Diş hekimi, diş fırçası, diş macunu, plak, gözlem.

Materyaller: Diş görselli çalışma kâğıdı, boya, şeffaf dosya, silinebilir tahta kalemi, geniş dondurma çubuğu, peçete/sünger, yapıştırıcı, diş maketi ve model fırçası, karton diş ve mikrop görselleri. Aynı boyda iki beyaz sünger, su, kola, iki şeffaf kap, kayıt kâğıdı. Birlikte Zıpla için büyük hafif kumaş ve hafif top. Duygu kartları ve yoklama mandalları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf ve öğrenme merkezleri. Fen masasına şeffaf kaplar ve süngerler konur. Diş maketi herkesin görebileceği yere yerleştirilir. Kumaş oyunu için geniş ve kaymayan bir alan boşaltılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Diş Fırçalama Şarkısı eşliğinde hareket edilir. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Dramatik oyun merkezinde oyuncak araçlarla diş hekimi oyunu kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.
"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Sanat (Bireysel Etkinlik)

"Çocuklar İçin Diş Fırçalama Eğitimi (Müzikli)" eşliğinde "Diş Fırçalama" sanat etkinliği yapılır. Çocuklar görselin dişler dışındaki bölümlerini boyar; çalışma şeffaf dosyaya yerleştirilir. Geniş çubuğun ucuna peçete ya da sünger yapıştırılarak model fırça hazırlanır. Öğretmen dosyanın üzerine silinebilir tahta kalemiyle küçük izler koyar. Bu izlerin yemek artığını temsil ettiği söylenir; çocuklar fırçalama hareketleriyle temizler. Çürüklerin bu şekilde silinmediği, çürük olduğunda diş hekimine gidildiği açıklanır.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

"Gürbüz ve Elif Diş Sağlığı", "Dişlerimizi Neden Fırçalarız?" ve "Doğru Diş Fırçalama Nasıl Yapılır?" izlenir. İzlemenin ardından çocukların merak ettikleri dinlenir (E1.1).

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Öğretmen yanağını tutarak "Ah, dişim! Sizce dişim neden ağrımış olabilir?" diye sorar. Çocukların düşünceleri dinlenir. Dişlerimizin yiyecekleri çiğnememize ve konuşmamıza yardımcı

olduğu anlatılır. "Dişimiz ağrıdığında kimden yardım isteyebiliriz?", "Dişlerimizin sağlıklı kalması için neler yapabiliriz?" soruları üzerine konuşulur. Diş ağrısını bir yetişkine söylemenin ve diş hekimine gitmenin önemi vurgulanır.

Diş sağlığını destekleyen yiyecekler ve sık tüketildiğinde dişlere zarar verebilen şekerli yiyecek ve içecekler hakkında sohbet edilir. Çocukların dişleriyle ilgilenen diş hekimlerine "çocuk diş hekimi" denildiği, bu alanın adının ise "pedodonti" olduğu açıklanır. Diş hekimlerinin dişlerimizi kontrol ederek sağlıklı kalmalarına yardımcı olduğu, yalnızca dişimiz ağrıdığında değil, kontrol için de diş hekimine gitmemiz gerektiği anlatılır. "Diş hekimine gittiğinde neler hissettin?" sorusuyla isteyen çocukların deneyimlerini paylaşmasına fırsat verilir.

Dişlerimizi yetişkin yardımıyla günde iki kez, iki dakika fırçalamamız ve diş fırçamızı başkalarıyla paylaşmamamız gerektiği üzerinde durulur (D13.3). Öğretmen, varsa diş maketi, yoksa sanat etkinliğindeki görsel üzerinde dişlerin nasıl fırçalanacağını gösterir. Her çocuğun model fırçayla denemesine fırsat verilir; bu fırçanın yalnızca maket üzerinde kullanılacağı ve ağza götürülmeyeceği hatırlatılır.

"Balon Yanaklar Hikâyesi" dinlenir. Çocuklar kahramanı, yaşadığı durumu ve hikâyedeki olayları söyler (TADB.3.a). "Ne olmuştu, ardından ne oldu?" sorularıyla olaylar arasındaki ilişkiyi açıklar (TADB.3.b).

Drama ve Müzik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

"Ağız ve Diş Sağlığı Draması" sınıf mevcudunun sayısına göre 2-3 tane mikrop olacak öğrenci seçilir. Diğer çocuklar sağlıklı dişlerdir. Mikroplar sağlıklı dişleri kovalamaya başlar ve tuttuğu sağlıklı dişi bırakmaz. Öğretmen elindeki büyük diş fırçası ile dişi fırçalar ve sağlıklı dişi mikroptan kurtarır. Roller değiştirilir. Bunun diş bakımını hatırlatan bir canlandırma olduğu konuşulur. Ardından "Dişlerim Şarkısı" birlikte söylenir (MSB.2.a).

DİŞLERİM ŞARKISI

Dişlerim dişlerim inci gibi dişlerim

Fırçala fırçala dişlerini fırçala

Günde iki kere iki dakika

Abur cubur yemem ben iyi bakarım kendime

Fırçala fırçala dişlerini fırçala

Günde iki kere iki dakika

Fen (Küçük Grup Etkinliği)

"Sağlıklı Dişler Deneyi" için aynı boy iki beyaz süngerve içlerinde eşit miktarda su ile kola bulunan iki kap hazırlanır. Çocuklar süngerleri ve sıvıları gözlemler; süngerler kaplara konunca nasıl görüneceklerini tahmin eder (FAB.4.a, FAB.4.b). Süngerler aynı süre sıvıda tutulur. Çocuklar önceki ve sonraki görünümlerini resmeder (FAB.12.a). Çizimlerine bakarak hangi süngerde ne değiştiğini anlatır (FAB.12.c). Gözlenenin süngerin sıvıyı emmesi ve renk değişimi olduğu açıklanır; bu çalışma diş çürümesini veya içeceklerin bütün etkilerini kanıtlamaz. Sıvılar içilmez, çalışma sonunda eller yıkanır.

Oyun (Küçük Grup Etkinliği)

Maarifin Kalbinde Oyun kapsamında "Birlikte Zıpla" oynanır. Altı-sekiz çocuk geniş kumaşın kenarlarından tutar; ortasına hafif top konur. Kollar birlikte kaldırılıp indirilerek top zıplatılır (HSAB.4.b). Çocuklar kumaşı aynı anda hareket ettirmeye çalışır (SDB2.2). Adı söylenen çocuk karşı tarafa geçer. Beş yaş uyarlamasında geçişten önce top alınır, kumaş yetişkin yardımıyla yeterince yükseltilir ve çocuk tek başına altından yürür; sonra oyun sürer. Kumaşın altına girmek istemeyen çocuk dışından dolaşabilir. Top düştüğünde yeniden ortaya konur (E2.5).

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Dişlerimizi hangi işler için kullanırız?
- Hikâyede olaylar hangi sırayla oldu?

- Süngerlerin görünümünde ne değişti?
- Birlikte Zıpla oyununda topu nasıl hareket ettirdiniz?
- Evde dişlerini fırçalarken kimden yardım alabilirsin?

Çocukların hikâyedeki olayları ilişkilendirmeleri, gözlem kayıtlarını anlatmaları ve ortak hareket etmeleri değerlendirildi. Fırçalama modelini gösterme biçimim ve deneyde gözlem ile yorumu ayıran açıklamalarım gözden geçirildi. Materyallerin kullanışlılığı, grup büyüklüğü ve oyun için ayrılan alan incelendi.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun süngerlerin önceki ve sonraki hâllerini daha ayrıntılı çizmesi istenebilir. Kumaşın yavaş ve hızlı hareketinde topun nasıl değiştiğini karşılaştırması desteklenebilir.

Destekleme: Fırçalama hareketleri makette adım adım gösterilebilir. Hikâyenin iki görseli üzerinden konuşulabilir. Deney kaydında iki basit sünger şekli sunulup renklendirmesi istenebilir. Kumaş oyunu daha küçük hareketlerle ve otururak uygulanabilir; çocuk kumaşı tutarak katılabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelerden, paylaşılacak aile bilgi notu doğrultusunda çocuklarının diş fırçalama alışkanlığını desteklemeleri ve dişlerini birlikte fırçalamaları istenebilir.

Puzzle, **Hafıza Oyunu,** **İnteraktif Çalışmalar,** **İnteraktif Oyunlar**

Toplum Katılımı: Uygunluk sağlanırsa bir diş hekimi kısa bir sohbet için sınıfa davet edilebilir.

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,

Çocuğunuzun diş fırçalama alışkanlığı kazanmasına birlikte destek olalım. Sabah ve akşam dişlerinizi birlikte fırçalayarak ona örnek olun; dişlerini temizlerken yardım edin. Fırçalama zamanını sevdiği bir şarkıyla daha keyifli hâle getirebilirsiniz.

Paylaşılan **Diş Fırçalama Takvimi**ni çocuğunuzun görebileceği bir yere asın. Her fırçalamanın ardından sabah için güneşin, akşam için ayın altındaki daireyi boyamasını sağlayın. Çabasını fark ederek onu cesaretlendirin.

Şekerli yiyecek ve içeceklerin tüketimini sınırlandırın, su içmesini destekleyin. Diş fırçasının kişiye özel olduğunu hatırlatın. Diş hekimi kontrollerini ihmal etmeyin; diş hekimini, dişlerimizin sağlıklı kalmasına yardımcı olan biri olarak tanıtın.

Küçük alışkanlıklar, sağlıklı gülüşler!

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Diş Fırçalama Takvimi aileyle kullanılabilir. Süt Diş - Çürük Ali ve Mikrop Necati Eğitici Film uygun kısa bölümleriyle kullanılabilir.

Alternatif Deney: Öğretmen sınıfa bir yumurta, diş fırçası ve macunu, Sirke ve kap getirir. "Yumurta ve Diş Macunu Deneyi"Yapılır. Diş fırçalamanın önemini kavramak için çiğ yumurtanın yarısını diş macunu ile fırçalayarak sirkenin içerisine koyulur ve bir gün bekletilir. Ertesi gün yumurta incelenir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 26 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.4. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri değerlendirebilme

TADB.4.a. Dinledikleri / izledikleri materyallere ilişkin duygu ve düşüncelerini ifade eder.

TADB.4.b. Dinleme / izleme ortamını değerlendirir.

Fen Alanı

FBAB12. Kanıt Kullanma

FAB.12. Bilimsel olayları / olguları açıklamak için kanıtlar kullanabilme

FAB.12.a. Karşılaştığı problemlerin çözümüne yönelik elde ettiği verileri çizim, işaret, sembol ve görsellerle kaydeder.

FAB.12.c. Gözlem ve verilere dayalı açıklamalar yapar.

FBAB13. Bilimsel Sorgulama

FAB.13. Fene yönelik günlük hayatla ilişkili olay, olgu ve / veya durumlara yönelik bilimsel sorgulama yapabilme

FAB.13.a. Günlük yaşamda karşılaştığı nesne / olay / olgulara ilişkin sorular sorar.

FAB.13.c. Merak ettiği durumlara yönelik incelemeler yapar.

Sosyal Alan

SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme

SAB.3. Olay / dönem ve kavramların zamanla geçirdikleri değişim / dönüşümleri karşılaştırarak ifade edebilme

SAB.3.a. Çeşitli nesnelerin geçmişteki hâllerini inceler.

SAB.3.b. Çeşitli nesnelerin geçmişteki ve şimdiki hâllerini karşılaştırarak benzerlik ve farklılıklarını söyler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB2. Sağlıklı Yaşam ve Öz Bakım Becerileri

HSAB.8. Temel kişisel hijyen ve bulunduğu ortamın düzeninin farkında olabilme

HSAB.8.a. Kişisel temizliğinin sorumluluğunu alır.

Sanat Alanı

SNAB1. Sanat Türlerini Anlama

SNAB.1. Sanat türlerini tanıyabilme

SNAB.1.a. Sanat türlerini ifade eder.

SNAB.1.b. Sanat eserinde kullanılan materyalleri ifade eder.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Değerler

D13. Sağlıklı Yaşam

D13.3. İnsan sağlığını önemsemek

D16. Sorumluluk

D16.1. Kendine karşı görevlerini yerine getirmek

D18. Temizlik

D18.1. Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek

D18.2. Yaşadığı ortamın temizliğine dikkat etmek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB5. Kültür Okuryazarlığı

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Temiz-kirli.

Zaman: Önce-sonra. Geçmiş-şimdi.

Sözcükler: Mikrop, mikroskop, sabun, gözlem.

Materyaller: Resim kâğıdı, sulu boya, fırça, su kapları, masa örtüsü, el pompası veya kâğıt yelpaze, boya kalemi. Yıkanabilir parmak boyası, kuru ve nemli kâğıt havlu, sıvı sabun, su, gözlem kâğıdı. Mikrop görseli, yer minderleri, mikroskop fotoğrafları, Akşemseddin görseli. Duygu kartları ve yoklama mandalları. Eski ve günümüzde kullanılan mikroskopların fotoğrafları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve lavabo alanı. Sanat masaları örtülür; su kapları devrilmeyecek biçimde yerleştirilir. Fen masasında temizlik denemesi malzemeleri hazırlanır. Lavaboya güvenli geçiş için yol boş tutulur. Oyun minderleri aralıklı dizilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Mikroplar Elden Ele ve Ah Mikrop Vah Mikrop Şarkısı eşliğinde hareket edilir. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Fen merkezindeki mikroskop görselleri incelenebilir; kitap merkezinde temizlikle ilgili resimli kitaplara bakılabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.

"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Türkçe ve Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik)

"Ellerimizi Yıkayalım" eğitici filmi izlenir. Ardından masalara geçilerek "Mikroplar Elden Ele" ve "Bay Mikrop Şarkısı" eşliğinde sulu boya çalışmasına geçilir. Çocuklardan fırçalarını kullanarak kâğıtlarına farklı renklerde sulu boya damlatmaları istenir. "Şimdi boyalara üfleyelim. Bakalım boyalar hangi yöne gidecek, nasıl şekiller oluşacak?" denilerek damlaları üfleyerek dağıtmaları sağlanır. Boyalar kuruduktan sonra oluşan şekillere kalemle gözler ve çizgiler ekleyerek hayalî mikroplar oluşturmaları istenir. "Bunlar bizim hayalimizdeki mikroplar. Gerçek mikroplar böyle görünmeyebilir." açıklaması yapılır. "Hangi sanat çalışmasını yaptık? Resmimizi yaparken hangi malzemeleri kullandık?" sorularıyla çocukların çalışmalarını anlatmalarına fırsat verilir (SNAB.1.a, SNAB.1.b). Etkinlik sonunda malzemeler birlikte toplanır; çocukların masalarındaki boya ve su izlerini temizleyerek çalışma alanını düzenli bırakmaları desteklenir (D18.2).

Türkçe, Sosyal ve Fen (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Çocuklar öğretmenlerini görebilecek şekilde oturur. "Ellerimizi yıkamazsak ne olabilir?", "Banyo yapmak, tırnaklarımızı düzenli kestirmek ve meyve sebzeleri yıkamak neden önemlidir?", "Siz daha önce hiç mikrop gördünüz mü?", "Mikropları gözümüzle görebilir miyiz, yoksa göremeyeceğimiz kadar küçük olabilirler mi?" sorularıyla sohbet başlatılır. Çocukların düşünceleri dinlenir; merak ettikleri soruları sormalarına fırsat verilir (E1.1, FAB.13.a).

Öğretmen, "Mikropların çoğu o kadar küçüktür ki onları yalnızca gözlerimizle göremeyiz. Onları incelemek için mikroskop denilen bir araç kullanırız. Mikroskop, çok küçük şeyleri büyük görmemizi sağlar." der. Mikroskop görselleri gösterilir. "Sizce bu aracın neresinden bakılıyor? Başka hangi parçalarını görüyorsunuz?" sorularıyla çocukların görseli anlatmaları desteklenir (OB4). Ardından "Ellerimiz temiz görünse de üzerlerinde mikroplar bulunabilir. Bu yüzden ellerimizi sabun ve suyla yıkarız. Bu küçücük canlıların hepsi bizi hasta etmez. İçlerinde yararlı olanlar da vardır." açıklaması yapılır.

Çocuklara Akşemseddin'in görseli gösterilir. "Bu kişinin adı Akşemseddin. Çok uzun zaman önce yaşamış Müslüman bir bilgin ve doktordur. İnsanların neden hasta olduğunu merak etmiş ve onları iyileştirmek için çalışmıştır. Bazı hastalıkların gözümüzle göremediğimiz çok küçük şeylerle bulaşabileceğini düşünmüştür." denir. "Akşemseddin de sağlığımız için çalışan büyüklerimizden biridir." açıklamasıyla bilim tarihimizdeki yeri hakkında kısa bir sohbet edilir (OB5). "Sen insanların sağlıklı kalması için neler yapmak isterdin?" sorusuyla çocukların düşünceleri dinlenir. "Eskiden de insanlar çok küçük şeyleri görmek istiyordu. Bunun için mikroskoplar yaptılar. Zaman geçtikçe yeni mikroskoplar geliştirdiler." denir. Önce eski bir mikroskobun fotoğrafı gösterilir. "Bu mikroskop nasıl görünüyor? Neler fark ettiniz?" sorularıyla çocukların fotoğrafı incelemeleri sağlanır (SAB.3.a). Yanına günümüzde kullanılan bir mikroskobun fotoğrafı yerleştirilir. "Bu iki mikroskobun birbirine benzeyen yerleri var mı? Farklı olan yerlerini gösterebilir misiniz?" sorularıyla benzerlik ve farklılıkları anlatmaları desteklenir (SAB.3.b). "İkisi de çok küçük şeyleri incelemek için kullanılır. Bu mikroskoplar Akşemseddin'in yaşadığı zamandan sonra yapılmıştır. Akşemseddin bunları kullanmamıştır." açıklaması yapılır.

Yemek öncesinde ve tuvaletten sonra, dışarıdan gelindiğinde ve eller kirlendiğinde elleri su ve sabunla yıkamanın; meyve ve sebzeleri yemeden önce yıkamanın önemi üzerinde durulur (D18.1). El yıkama, dirseğin içine hapşırma ve mendil kullanma gibi davranışların kendimizin ve çevremizdekilerin sağlığını korumaya yardımcı olduğu konuşulur (D13.3). Çocukların el yıkama ve kurulama gibi yapabildikleri bakım işlerini kendilerinin tamamlaması, ihtiyaç duyduklarında yardım istemesi desteklenir (D16.1).

"Mikrop Parmak Oyunu" oynanır.

MİKROP PARMAK OYUNU

Bir mikrop varmış yürümüş yürümüş
Bir evin kapısından içeriye girmiş
Bir de bakmış ki, merdivenler var, başlamış merdivenlerden çıkmaya
Üst kata çıkınca kapıyı vurmuş
Tak tak tak

Kim o ?
Benim, ben, Mikrop
Ne istiyorsun ?
Seni hasta etmeye geldim
Yooo beni hasta edemezsin
Ben temiz bir çocuğum, yemeklerimi yerim,
Uykumu uyurum, aşı da oluyorum
Sen beni hasta edemezsin
Öyleyse ben gidiyorum.
O sırada, çocuğun annesi evde sabunlu su ile temizlik yapıyormuş,
Mikrobun ayağı kaymış ve merdivenlerden aşağı yuvarlanmış.
Mikrop kendini kapının dışında bulmuş.
Parmak oyunundaki sözlerden sonra, temizlik ve bakımın hastalanma ihtimalini azalttığı ancak herkesin bazen hastalanabileceği açıklanır. Hasta olmak temiz olmamak ya da suçlu olmak anlamına gelmez.
"Mikroplar Neyi Sever? Hikâyesi" dinlenir. Çocuklar hikâyeyle ilgili duygu ve düşüncelerini anlatır (TADB.4.a). "Sesi rahat duyabildin mi? Nerede otursaydın daha rahat izlerdin?" sorularıyla dinleme ortamını değerlendirir (TADB.4.b).

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)

Daha önce öğrenilen şarkılar hatırlanır. "Bay Mikrop Şarkısı" birlikte söylenir (MSB.2.a); sözlere uygun hareketler yapılır.

BAY MİKROP

Bay mikrop bay mikrop beni hasta edemezsin (2)
Yemeğimi böyle yiyorum
Sütümü de böyle içiyorum
Meyveleri sebzeleri böyle yiyorum
Bay mikrop bay mikrop beni hasta edemezsin (2)
Yüzümü de böyle yıkarım
Saçımı da böyle tararım
Dişlerimi fırçalayıp erken yatarım
Bay mikrop bay mikrop beni hasta edemezsin (2)

Fen ve Sağlık (Bütünleştirilmiş Küçük Grup Etkinliği)

"Mikrop Deneyi" temizlik yöntemlerini karşılaştıran bir model olarak yapılır. Sim yerine cilde uygun, yıkanabilir parmak boyası kullanılır. Gönüllü çocukların elinin üstüne çok az boya sürülür; cildine boya değmesini istemeyenler aynı çalışmayı plastik el görselinde izleyebilir. Boya gerçek mikrop değildir. "Bu izi nasıl çıkarabiliriz?" sorusunun ardından çocuklar önce kuru, sonra nemli kâğıt havluyla siler ve kalan izleri inceler (FAB.13.c). Her aşamada gözlem kâğıdındaki el şekline kalan boyayı çizer (FAB.12.a).

Lavaboda eller ıslatılır, sabunlanır; avuç içi, el üstü, parmak araları ve tırnak çevresi yaklaşık yirmi saniye ovalanır. Eller durulanıp kurulanır; çocuklar yapabildikleri aşamaları kendileri tamamlar (HSAB.8.a). Çocuklar ellerini temizleme ve kurulama işini tamamlayıp kullandıkları kâğıt havluyu çöp kutusuna atarak kendi bakım görevlerini yerine getirir (D16.1). Son görünüm çizime eklenir. Kayıtlara bakılarak izlerin hangi aşamada ne kadar azaldığı konuşulur (FAB.12.c). Denemenin görünen boyanın temizlenmesini gösterdiği, mikropları saymadığı açıklanır. Gerektiğinde "Doğru Yöntemle El Yıkama Deneyi" içeriği öğretmenin seçtiği bölümle destek olarak kullanılabilir. Çocuklar gözlem kâğıdındaki önce-sonra çizimlerini inceler; çizimlerin hangi temizleme aşamasını gösterdiğini ve görünümdeki değişimi anlatır (OB4).

Oyun (Büyük Grup Etkinliği)

"Mikrop Oyunu" Çocuk sayısı kadar sandalye çember şeklinde yerleştirilir. Sandalyelerden birinin oturma bölümüne mikrop görseli yapıştırılır. Çocuklar sandalyelere oturur. Müzik başladığında ayağa kalkmadan, aynı yönde yanlarındaki sandalyeye geçerler. Müzik boyunca yer değiştirmeye devam eder, müzik durduğunda bulundukları sandalyede kalırlar. Mikrop görselinin bulunduğu sandalyeye oturan çocuk o turda oyundan ayrılır. Oyun, müzik yeniden başlatılarak sürdürülür (E2.5).

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Mikropları incelemek için hangi araç kullanılabilir?
- Eski ve günümüzdeki mikroskoplarda hangi benzerlikleri ve farklılıkları gördün?
- Temizlik denemesinde elindeki iz nasıl değişti?
- Çizimlerin hangi değişikliği hatırlamana yardım etti?
- Hikâyeyi rahat dinlemek için neye ihtiyacın vardı?
- Ellerimizi hangi zamanlarda yıkamalıyız?

Çocuklar mikroplar ve temizlik üzerine düşüncelerini paylaştı; eski ve günümüzdeki mikroskopların benzerlik ve farklılıklarını ifade etti. Temizlik denemesinde boyanın azalmasını gözlemleyerek çizimlerle kaydetti ve önce-sonra çizimlerini karşılaştırdı. Kısa açıklamalar, görseller ve açık uçlu sorularla çocukların meraklarını ve düşüncelerini paylaşmalarını destekledim. Temizlik denemesini küçük gruplarla yürüterek gözlem yapmalarına ve kayıtlarını anlatmalarına fırsat verdim. Oyun, hareket, sanat ve masa başı çalışmalarının birlikte kullanılması öğrenme sürecini çeşitlendirdi. Sunulan alternatif materyaller ve destekler, farklı gereksinimlere sahip çocukların katılımını kolaylaştırdı.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun her temizleme aşamasında kalan izleri daha ayrıntılı karşılaştırması istenebilir. Gözleminden yola çıkarak yeni bir soru sorması desteklenebilir. Çocuk eski ve günümüzdeki mikroskop fotoğraflarında fark ettiği ayrıntıları çizerek anlatabilir.

Destekleme: Gözlem kaydı iki aşamaya indirilebilir. El yıkama basamakları görsel kartlarla desteklenebilir ve gerektiğinde yetişkinle birlikte uygulanabilir. Mikroskop fotoğrafları büyük boyutta, yan yana sunulabilir; çocuk benzer veya farklı bir parçayı işaret ederek gösterebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere el yıkama basamaklarını çocuklarıyla birlikte uygulamaları ve lavabo yanında basit görseller kullanmaları önerilir. Çocuk kendi havlusunu ve bakım eşyalarını düzenlemeye katılabilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

Toplum Katılımı:

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,

Çocuğunuzla el temizliği üzerine sohbet edin. "Ellerimiz temiz görünse de neden yıkamalıyız?", "Hangi zamanlarda ellerimizi yıkarız?" sorularıyla düşüncelerini dinleyin.

Yemek öncesinde, tuvaletten sonra ve dışarıdan geldiğinde ellerini su ve sabunla yıkamasına rehberlik edin. Avuç içlerini, ellerinin üstünü, parmak aralarını ve tırnak çevresini yaklaşık yirmi saniye ovalamasını destekleyin. Yapabildiği aşamaları kendisinin tamamlamasına fırsat verin.

Öksürürken ve hapşırırken dirseğinin içini kullanmaya, kullandığı mendili çöpe atmaya örnek olun. Temizliğin sağlığımızı korumaya yardımcı olduğunu, ancak herkesin zaman zaman hastalanabileceğini hatırlatın.

Küçük alışkanlıklar, sağlıklı bir yaşamın temelini oluşturur.

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Hapşu Çocuk Kitabı - Sesli Kitap hikâye zamanında alternatif olarak kullanılabilir.

Ellerim Tombik Tombik Şarkısı

TOMBİK

Elerim tombik tombik
Kirlenirse çok komik.
Kirli eller sevilmez
Güzelliği görülmez
Saçlarım bakım ister
Hele dişler hele dişler

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 27 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TAKB. Konuşma

TAKB.3. Konuşma sürecinde Türkçeyi doğru kullanabilme

TAKB.3.c. Öğrendiği yeni sözcükleri anlamına uygun kullanır.

TAOB. Okuma

TAOB.4. Resimli öykü kitabı, dijital içerikler, afiş, broşür gibi görsel okuma materyallerini değerlendirebilme

TAOB.4.a. Görsel okuma sürecine ilişkin duygu ve düşüncelerini söyler.

TAOB.4.b. Görsel okuma ortamına ilişkin duygu ve düşüncelerini söyler.

TAEOB. Erken Okuryazarlık

TAEOB.1. Yazı farkındalığına ilişkin becerileri gösterebilme

TAEOB.1.a. Görsel semboller arasından yazıyı gösterir.

TAEOB.1.c. Yazı yönünü gösterir.

TAEOB.1.ç. İletişimde yazıya neden ihtiyaç duyulduğunu açıklar.

Matematik Alanı

MAB4. Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme

MAB.11. Veriyle çalışabilme

MAB.11.a. Veri toplamak için plan yapar.

MAB.11.b. Veri toplar.

MAB.12. Bulguya ulaşabilme

MAB.12.b. Ulaştığı sonuçları çeşitli yollarla ifade eder.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB2. Sağlıklı Yaşam ve Öz Bakım Becerileri

HSAB.6. Yeterli ve dengeli beslenebilme

HSAB.6.b. Dengeli bir beslenme tabağı oluşturabilmek için öğün planlamasında görüşlerini söyler.

Müzik Alanı

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim

Değerler

D13. Sağlıklı Yaşam

D13.1. Yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenmek

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Aç-tok.

Boyut: Uzun-kısa.

Sözcükler: Besin, öğün, vitamin, taze, sepet, reçel, ölçme.

Materyaller: Besin görselleri, çalışma kâğıtları, boya, çocuk makası, yapıştırıcı, kâğıt tabak, aynı boyda büyük bloklar, yer bandı, kâğıt şerit, kayıt kâğıdı, kalem. Sessiz İstasyon için meyve yıkama, su içme, sofra hazırlama görselleri. Lezzetli Meyveler kitabı; 5 Yaş Çekirdek 1 "Sağlıklı Besleniyorum" sayfası (s. 55). Duygu kartları ve yoklama mandalları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf ve öğrenme merkezleri. Sanat masasına tabak ve besin görselleri konur. Kitap görsellerinin herkesçe görülebileceği bir okuma alanı hazırlanır. Ölçme için düz bir duvar ve yanındaki zemin boşaltılır. Sessiz İstasyon için çemberin ortasında hareket alanı bırakılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Sağlıklı Beslenme Şarkısı eşliğinde hareket edilir. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Dramatik oyun merkezinde oyuncak besinlerle sofra kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde Topla Topla Yerine Koy şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.

"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Türkçe - Hareket ve Sağlık (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

Çocuklarla sağlıklı beslenme hakkında sohbet edilir. "Sabah kahvaltıda neler yediniz? Sizce neden yemek yeriz?" diye sorularak çocukların cevapları dinlenir. Ardından Sağlıklı Beslenme, Nasıl Sağlıklı Oluruz? ve Kahvaltılı Sabahlar Sağlıklı Yarınlar eğitici filmleri izlenir.

"Karnımız acıktığında bedenimiz bize nasıl haber verir? "Acıktığınızda ne hissedersiniz? Peki, yemek yedikten sonra hâlâ aç olur musunuz?, Doyduğunuzu nasıl anlarsınız?" diye sorularak aç-tok kavramı üzerinde durulur. Büyümek, oyun oynamak ve kendimizi iyi hissetmek için beslenmeye ihtiyaç duyduğumuz anlatılır. "Her gün aynı yemeği yeseydik nasıl olurdu?" sorusuyla farklı besinler tüketmenin önemi konuşulur. Öğünlerde farklı besinlere (Yumurta, sebze vb.) yer vermemiz, yeteri kadar yememiz ve gün içinde su içmemiz gerektiği hatırlatılır (D13.1). 5 Yaş Çekirdek 1 kitabındaki **"Sağlıklı Besleniyorum"** sayfası açılır (s. 55). Besin yoncası birlikte incelenir. Çocuklar görsellerde tanıdıkları besinleri göstererek adlarını söyler (OB4). Yoncanın farklı bölümlerindeki besinler hakkında

konuşulur. "Kahvaltı tabağınızı hazırlasaydınız bu besinlerden hangilerini seçerdiniz? Neden?" diye sorularak çocukların görüşleri dinlenir (HSAB.6.b).

Daha sonra Sağlıklı Besinler Tüketiyorum bilmeceleri sorularak çocukların cevapları bulmaları için ipuçları verilir.

Sanat - Hareket Sağlık (Bütünleştirilmiş Bireysel Etkinlik)

Çocuklar masalara geçer. "Sağlıklı Kahvaltı Tabağı" çalışma sayfası, makas ve yapıştırıcılar dağıtılır. Önce sayfanın solundaki besin resimlerinin bulunduğu bölüm kesik çizgiden kesilerek ayrılır. Çocuklar kullanmak istedikleri besin resimlerini kenarlarından keser. Kestikleri resimleri tabak görselinin üzerine yerleştirir, düzenlemelerini tamamladıktan sonra yapıştırırlar. Süt resmini tabağın yanına yapıştırabilecekleri söylenir. Kesmekte zorlanan çocuklara yardım edilir. Etkinlik yapılırken Sağlıklı Beslenme Şarkısı dinlenir.

Türkçe – Dilimizin Zenginlikleri Etkileşimli Okuma (Büyük Grup Etkinliği)

Dilimizin Zenginlikleri kapsamında Lezzetli Meyveler kitabı okunur. Kitabın kapağı çocuklara gösterilir. Çocuklar kapaktaki görselleri inceleyerek gördüklerini anlatır (OB4). "Kitabın adı nerede yazıyor? Resimleri ve yazıları gösterebilir misiniz?" diye sorulur. Çocuklar kapaktaki resimler arasından yazıyı gösterir (TAEOB.1.a).

Kitabın adı okunurken yazı parmakla soldan sağa takip edilir. Bir iç sayfada okumaya nereden başlanacağı ve hangi yöne ilerlenileceği gösterilir. Ardından gönüllü çocuklardan yazının başlangıcını ve okuma yönünü parmaklarıyla göstermeleri istenir (TAEOB.1.c).

"Sadece resimlere baksaydık kitabın adını tam olarak bilebilir miydik? Yazar bize anlatmak istediklerini nasıl ulaştırıyor?" soruları sorulur. Çocukların düşünceleri dinlenir. Yazının kitabın adını öğrenmemize, anlatılanları okumamıza ve düşüncelerimizi başkalarına ulaştırmamıza nasıl yardımcı olduğunu kendi sözleriyle açıklamalarına fırsat verilir (TAEOB.1.ç).

Şiirli metin, görseller çocuklara dönük tutularak ve konuşmaları için kısa aralar verilerek okunur. Meyve görsellerinde durularak "Bu meyveyi nereden tanıyorsun? Resimdeki hangi özelliklerinden tanıdın? Sepetine hangisini koymak isterdin?" diye sorulur. "Taze" ve "reçel" sözcükleri görseller ve günlük yaşamdan örneklerle açıklanır. Çocukların bu sözcükleri kendi cümlelerinde kullanmaları desteklenir (TAKB.3.c). Benzer sesle biten sözcüklere kulak verilerek sevilen bölüm yeniden okunur.

Okuma sonunda çocuklar en çok ilgilerini çeken görseli ve bu görselle ilgili duygu ve düşüncelerini anlatır (TAOB.4.a). "Resimleri rahatça görebildiniz mi? Oturduğunuz yer okumayı dinlemek ve resimleri incelemek için uygun muydu?" sorularıyla okuma ortamına ilişkin görüşleri alınır (TAOB.4.b). İsteyen çocuk hayalindeki meyve sepetini çizer.

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)

Sebze Meyve Şarkısı birlikte söylenir (MSB.2.a). Şarkıda geçen sebzeler hareketlerle gösterilir.

SEBZE MEYVE ŞARKISI

Meyve sebze herkes yemeli
Çünkü onlar bol vitaminli
Onları yemezse çocuklar
Pembe olmaz yanaklar
Havuç gel gel yanıma diyor
Ispanaklar tat veriyor
Lahana köşede gülüyor
Maydanozlar tat veriyor
Meyve sebze herkes yemeli
Çünkü onlar bol vitaminli
Onları yemezse çocuklar
Pembe olmaz yanaklar
Havuç gel gel yanıma diyor
Ispanaklar tat veriyor
Lahana köşede gülüyor
Maydanozlar tat veriyor

Matematik (Küçük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Çocuklara "Boyumuzu nasıl ölçebiliriz?", "Boyumuzu ölçmek için legolardan yararlanabilir miyiz?" diye sorularak düşünceleri dinlenir. Aynı boydaki legolar incelenir. Ölçmeye nereden başlanacağı ve legoların nasıl yerleştirileceği çocuklarla birlikte kararlaştırılır (MAB.11.a).
"Boyum Kaç Lego Etkinliği" için çocuklar sırayla ayakta durur. Her çocuğun yanına, yerden başlayarak başının hizasına ulaşıncaya kadar aynı boydaki legolar üst üste yerleştirilir. Öğretmen, legoların devrilmemesi için destek olur. Kullanılan legolar birlikte sayılır. "Boyum Kaç Lego?" çalışma kâğıtları dağıtılır. Her çocuk ölçümünde kullanılan lego sayısı kadar bölümü boyayarak sonucunu kaydeder (MAB.11.b).
Çocuklar çalışma kâğıtlarını arkadaşlarına göstererek "Benim boyum … lego uzunluğunda." diye ölçüm sonuçlarını paylaşır (MAB.12.b). Oluşturulan lego kulesinin yanına tek bir lego konur. "Hangisi uzun, hangisi kısa?" diye sorulur. Çocukların "Kule uzun, tek lego kısa." ifadelerini kullanmaları desteklenir. Kulenin tek bir legodan daha uzun, tek bir legonun ise kuleden daha kısa olduğu üzerinde konuşularak **uzun–kısa** kavramı pekiştirilir.
Etkinlik sonunda "Acaba yıl sonunda boyumuz kaç lego olacak?" sorusuyla çocukların tahminleri dinlenir. Her çocuğun büyüme sürecinin farklı olduğu hatırlatılır; çocukların boyları başarı veya sağlıklı olma ölçütü olarak karşılaştırılmaz.

Oyun (Büyük Grup Etkinliği)

Maarifin Kalbinde Oyun kapsamında **"Sessiz İstasyon"** oynanır. Meyve yıkama, su içme, sofra hazırlama gibi durumları gösteren kartlar hazırlanır.

Gönüllü çocuk bir kart seçer ve arkadaşlarına göstermeden inceler. Görseldeki kişinin ne yaptığını anlamlandırarak canlandıracağı hareketi belirler (OB4). Karttaki işi konuşmadan hareketleriyle anlatır; arkadaşları tahmin eder (SDB2.1). Tahminlerden sonra kart gösterilir ve görselde anlatılan durum üzerine kısaca konuşulur.

Ardından başka bir çocuk yeni kart alır. Gerekirse öğretmen ilk kartı canlandırarak örnek olur; her isteyen çocuğa sıra verilir (E2.5).

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Tabağına hangi besinleri seçtin?
- Besin yoncasındaki resimler sana neler anlattı?
- Kitapta öğrendiğin bir sözcüğü cümlede kullanabilir misin?
- Kitabın kapağında yazılar neredeydi?
- Yazıyı okumaya nereden başladık, hangi yöne ilerledik?
- Kitaplarda yazılar neden bulunur?
- Kitabın resimlerini rahatça görebildin mi?
- Boyunu ölçmek için blokları nasıl yerleştirdin?
- Sessiz İstasyon'da arkadaşının ne anlattığını nasıl buldun?

Çocuklar sağlıklı beslenme etkinliklerinde öğünler için farklı besinler seçerek tercihlerini açıkladı; aç–tok ve uzun–kısa kavramlarını örneklerle ifade etti. Etkileşimli okumada yeni sözcükleri kullanma, yazıyı ve yazı yönünü gösterme; lego ile ölçmede sonuçlarını kaydetme ve paylaşma becerileri gelişti. Kısa yönergeler, görsel örnekler ve gerektiğinde sunduğum bireysel destek, çocukların etkinliklere katılımını kolaylaştırdı. Beslenme, okuma, ölçme, müzik ve oyun çalışmalarının birbirini tamamlaması öğrenmeyi destekledi; kullanılan materyaller ve etkinlik süreleri grubun ilgi ve ihtiyaçlarına uygun oldu.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun aynı öğün için farklı besin seçenekleri önermesi istenebilir. Kitaptaki görsellerden ve yeni sözcüklerden yararlanarak hayalindeki meyve sepetini anlatması desteklenebilir. Kitabın kapağındaki ve iç sayfalarındaki yazıları inceleyerek hangi amaçla kullanıldıklarını açıklaması istenebilir. Hayalindeki meyve sepeti için bir ad söylemesi ve öğretmenin yazdığı bu adı resminin uygun bir yerine yerleştirmesi sağlanabilir. Ölçümde aralık bırakıldığında sonucun değişip değişmeyeceğini denemesine fırsat verilebilir.

Destekleme: Besin görsellerinin sayısı azaltılabilir ve daha büyük parçalar kullanılabilir. Okumada ilgili görsel yeniden gösterilip kısa sorular sorulabilir. Yazı ve resmin belirgin biçimde ayrıldığı bir sayfa kullanılabilir. Yazının başlangıcı işaret edilerek çocuğun parmağıyla soldan sağa takip etmesine rehberlik edilebilir. Yazının kullanım amacı, kitabın adını öğrenme gibi somut bir örnek üzerinden konuşulabilir. Ölçme sırasında bloklar sırayla birlikte yerleştirilebilir. Sessiz İstasyon'da iki karttan seçim yapması veya bir arkadaşıyla canlandırması sağlanabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelerden çocuklarıyla birlikte bir kahvaltı tabağı hazırlamaları ve çocuğun tabağına koymak istediği besinleri nedenleriyle anlatmasına fırsat vermeleri istenir. Sofra hazırlarken peçete yerleştirme gibi küçük sorumluluklar verilebilir. Lezzetli Meyveler kitabı birlikte incelenerek kitabın adının yazılı olduğu yer bulunabilir; "taze" ve "reçel" sözcükleriyle sohbet edilebilir. Evde aynı boydaki bloklarla uzun ve kısa iki kule oluşturulup "Hangisi daha uzun, hangisi daha kısa?" soruları üzerine konuşulabilir.

Puzzle, Hafıza Oyunu, İnteraktif Çalışmalar, İnteraktif Oyunlar

AİLE BİLGİ NOTU

Birlikte Hazırlayalım, Sağlıklı Beslenelim

Değerli Ailemiz,

Çocuğunuzla birlikte kahvaltı hazırlarken besinlerin adları, renkleri ve tatları üzerine sohbet edebilirsiniz. Tabağına farklı besinler seçmesine fırsat vererek "Kahvaltına neler eklemek istersin?" ve "Bu besini neden seçtin?" diye sorabilirsiniz. Peçeteleri yerleştirmek gibi küçük görevlerle hazırlığa katılmasını destekleyebilirsiniz.

Yemek sırasında "Karnının acıktığını nasıl anlıyorsun?", "Doyduğunda bedenin sana nasıl haber veriyor?" sorularıyla açlık ve tokluk belirtilerini fark etmesine yardımcı olabilirsiniz.

Oyun zamanında aynı boydaki bloklarla iki farklı uzunlukta kule yapabilirsiniz. "Hangisi uzun, hangisi kısa?", "Kısa kuleyi uzatmak için ne yapabiliriz?" sorularıyla birlikte düşünüp deneyebilirsiniz.

Birlikte geçirdiğiniz bu küçük anlar, çocuğunuzun günlük yaşam becerilerini ve öğrenme merakını destekler. ✿

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Vitaminlerin Ziyareti Hikâyesi başka bir okuma zamanında kullanılabilir. Aç-Tok Kavramı içeriği gerektiğinde tekrar amacıyla açılabilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 60–72 Ay (5 Yaş)

Tarih: 30 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Türkçe Alanı

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.3. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri çözümleyebilme

TADB.3.a. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurları belirler.

TADB.3.b. Dinledikleri / izledikleri materyalleri oluşturan unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

Matematik Alanı

MAB3. Matematiksel Temsil

MAB.9. Matematikle ilgili temsillerden yararlanabilme

MAB.9.d. Temel geometrik şekilleri farklı materyallerle oluşturur.

MAB.10. Matematikle ilgili temsilleri değerlendirebilme

MAB.10.a. Geometrik şekilleri kenar / köşe, sayı ve özelliklerine göre isimlendirir.

MAB.10.b. Matematikle ilgili temsillerin / sembollerin benzerlik / farklılıklarını söyler.

Hareket ve Sağlık Alanı

HSAB2. Sağlıklı Yaşam ve Öz Bakım Becerileri

HSAB.7. İç ve dış mekânda fiziksel aktivitelere katılabilme

HSAB.7.a. Hareketli oyunlar sonrasında vücudundaki temel değişimlerin neden-sonuç ilişkisini açıklar.

Müzik Alanı

MHB4. Müziksel Hareket

MHB.2. Müzik eserleriyle hareket / dans edebilme

MHB.2.a. Müzik eşliğinde grupla birlikte hareket / dans eder.

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D14. Saygı

D14.1. Nezaketli olmak

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Geometrik Şekiller: Kare, üçgen, daire, kenar, köşe.

Sayı / Sayma: Dört.

Zıt: Aynı–farklı.

Sözcükler: Kare, eşit uzunluk, kenar, köşe, köşe kapmaca. İzmir yalıçapkını, turna, yeşil arı kuşu, Anadolu sıvacısı.

Materyaller: Kare, üçgen ve daire biçiminde kâğıtlar; boya kalemleri, makas, yapıştırıcı, boş kâğıt, eşit uzunlukta dört geniş çubuk, ip, yer bandı veya tebeşir, dört köşe işareti. 5 Yaş Çekirdek 1 "Noktalı Kareler" sayfası (s. 64), büyük renkli kâğıt daireler. Duygu kartları ve yoklama mandalları. "Ahmet'in Kuşları" hikâye kitabı ve 5 Yaş Çekirdek 1 "Ülkemizdeki Kuş Türleri" sayfası (s. 67).

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, öğrenme merkezleri ve okul bahçesi. Sanat masalarına şekil parçaları konur. Matematik merkezine farklı büyüklükte ve yönde kareler yerleştirilir. Bahçede geniş bir kare çizilir; köşeler belirginleştirilir ve çevresi boş bırakılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır, eşyalarını yerleştirmelerine gerektiğinde yardım edilir. Çemberde duygu kartlarıyla duygularını paylaşırlar. Mandallarla Yoklama Tablosu ile yoklama alınır; takvim ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Küçük Kuş Şarkısı ile Spor hareketleri yapılır. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Matematik merkezinde kare, üçgen ve daireler incelenebilir; bloklarla şekiller kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.

"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Sanat (Bireysel Etkinlik)

Masalara geçilir ve "Kare Üçgen ve Daireden Sevimli Kuş" çalışması yapılır. Çocuklar şekil parçalarını önce yapıştırmadan yerleştirir; kuşun gövdesi, kanadı ve gagası için nasıl kullanacaklarına karar verir. Seçtikleri düzeni yapıştırır, istedikleri ayrıntıları çizer.

Matematik ve Türkçe (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

Ben küçük kaplanım.

Taştan taşa atlarım.

Minderleri görünce

Üstlerine zıplarım.

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Daha önce öğrenilen daire ve üçgen hatırlanır. Kare gösterilir; çocuklar parmaklarıyla kenarları izler, köşeleri sayar. Dört kenarının eşit uzunlukta olduğu eşit çubuklarla karşılaştırılarak gösterilir. Çocuklar şekli kenar ve köşe özellikleriyle adlandırır (MAB.10.a). Kare, üçgen ve dairenin benzer ve farklı yönlerini söyler (MAB.10.b). Kare farklı yönlere çevrilir; yönü değişse de kare olduğu üzerinde durulur.

"Kare Şekli Flash Kartları ve Slayt Gösterisi" incelenir (OB4). "Şekilleri Öğreniyorum-Kare" ve "Kare Nasıl Çizilir?" izlenir. Sınıfta kare avına çıkılır; eşyaların kendisinin değil, bazı yüzlerinin kareye benzediği gösterilir. Çocuklar buldukları yüzlerin kenar ve köşelerini inceler (E1.1). Dört eşit çubuk veya ip kullanarak kendi karelerini oluşturur (MAB.9.d).

"Kare Şekli Parmak Oyunu" birlikte oynanır.

KARE ŞEKLİ PARMAK OYUNU

Karedir benim adım

Dört kenar dört köşeden yapıldım

Haydi sen de öğren bakalım

Kenarları birlikte sayalım

1 2 3 4

Bazen hediye paketi

Bazen de bir duvar saati

Dikkatini toplarsan

Bak çevren hep kareli

Hareket ve Sağlık Alanı (Açık Hava) (Küçük Grup Etkinliği)

Sıra olunarak bahçeye çıkılır; çevrede kareye benzeyen yüzeyler aranır. Ardından **Yüz Yüze 100 Çocuk Oyunu** kitabında yer alan "Köşe Kapmaca" oynanır. Yere çizilen geniş karenin dört köşesine birer çocuk yerleşir, beşinci çocuk ortada ebe olur. Köşedeki çocuklar birbirleriyle işaretleşip yer değiştirir; ebe boşalan köşeye geçmeye çalışır. Köşesiz kalan çocuk yeni ebe olur. Önce yürüyerek deneme yapılır; itme ve çekme olmadan oynanır. Kısa turlarla diğer çocuklara da sıra verilir (E2.5).

Oyun sonrasında dinlenilir. Çocuklar nefeslerinin ve bedenlerinin nasıl değiştiğini söyler. "Neden daha hızlı nefes alıyor olabiliriz?" sorusuyla hareket ile bedendeki değişiklik arasında bağlantı kurmaları desteklenir (HSAB.7.a). Kısa serbest oyundan sonra sınıfa dönülür.

Türkçe, Müzik, Matematik ve Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup, Küçük Grup ve Bireysel Etkinlik)

Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında "Ahmet'in Kuşları" kitabı etkileşimli okunur. Okuma öncesinde kitabın kapağı gösterilir; kitapta yer alan yazar ve çizer bilgileri tanıtılır. "Kapakta neler görüyorsunuz?", "Sizce bu kitapta neler anlatılıyor olabilir?" sorularıyla çocukların tahminleri dinlenir.

Okuma sırasında uygun yerlerde durularak "Resimde neler dikkatinizi çekti?", "Sizce bundan sonra ne olacak?", "Neden böyle düşündünüz?" soruları sorulur. Çocuklar görselleri inceler, düşüncelerini sırayla paylaşır; konuşan arkadaşlarının sözünü kesmeden dinler (D14.1). Anlamını bilmedikleri sözcükler görsellerden ve cümlelerden yararlanılarak açıklanır.

Okuma sonrasında çocuklar hikâyedeki kahramanları, olayların geçtiği yerleri ve yaşanan olayları anlatır (TADB.3.a). "Önce ne oldu, sonra ne oldu?", "Bu olayın ardından ne değişti?" sorularıyla olaylar arasında bağlantı kurmaları desteklenir (TADB.3.b).

Ardından **5 Yaş Çekirdek 1 kitabındaki "Ülkemizdeki Kuş Türleri"** çalışması açılır (s. 67). İzmir yalıçapkını, turna, yeşil arı kuşu ve Anadolu sıvacısı görselleri birlikte incelenir; adları söylenir. "Bu kuşlardan hangisini daha önce gördünüz?", "Kuşların renklerinde, gagalarında ve bacaklarında ne gibi farklılıklar var?" soruları üzerine konuşulur. Çocuklar üst sıradaki kuşları ve altlarındaki renkleri inceler. Tabloda aynı kuşları bulur, altlarındaki daireleri örnekteki renklerle eşleştirerek boyar (OB4).

5 Yaş Çekirdek 1 kitabındaki "Noktalı Kareler" çalışması açılır (s. 64). Çocuklar örnekteki renkli dairelerin hangi bölümlerde olduğunu inceler. Aynı konumu karşıdaki karede büyük kâğıt dairelerle gösterir, ardından işaretlerini çizer. Çalışma bir örnekle başlatılır; grubun ihtiyacına göre diğer örneklere geçilir.

"Mini Mini Bir Kuş Şarkısı" şarkısı birlikte söylenir (MSB.2.a).

MİNİ MİNİ BİR KUŞ ŞARKISI

Mini mini bir kuş donmuştu

Pencereme konmuştu

Mini mini bir kuş donmuştu

Pencereme konmuştu

Aldım onu içeriye

Cik cik cik cik ötsün diye

Pır pır ederken canlandı

Ellerim bak boş kaldı

Pır pır ederken canlandı

Ellerim bak boş kaldı

Masalara boş kâğıtlar ve boya kalemleri konur. Çocuklar müzik eşliğinde masanın çevresinde yürür ve hareket eder (MHB.2.a). Müzik durunca önlerindeki kâğıda kare, üçgen ve dairelerden yararlanarak bir ayrıntı çizer. Müzik yeniden başlayınca yer değiştirir; sıradaki kâğıtta arkadaşının çizimini silmeden yeni bir ayrıntı ekler. Oyun sonunda ortak resimler incelenir (SDB2.2).

Çocuklar ertesi gün görüşmek üzere uğurlanır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Karenin kaç kenarı ve köşesi var?
- Kareyi üçgenden nasıl ayırt ettin?
- Köşe Kapmaca'da ne zaman yer değiştirdin?
- Hareketli oyundan sonra nefesin neden değişti?
- Ortak resme sen hangi ayrıntıyı ekledin?
- Ahmet'in Kuşları hikâyesinde önce ne oldu, sonra ne oldu?

Çocuklar karenin dört eşit kenarını ve dört köşesini tanıdı; kareyi üçgen ve daireyle karşılaştırarak farklı malzemelerle oluşturdu. Hikâyedeki olayları ilişkilendirme, ortak resme katkı sunma ve hareketli oyun sonrasında bedenlerindeki değişimleri açıklama çalışmalarına ilgiyle katıldı. Somut materyallerle örnek vermem ve oyun öncesinde deneme turuna yer vermem, yönergelerin anlaşılmasını ve katılımı kolaylaştırdı. Açık hava oyunları, masa çalışmaları ve müzikli etkinliklerin dengeli dağılımı çocukların ilgisini canlı tuttu; materyaller ve etkinlik süreleri grubun ihtiyaçlarına uygun oldu.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Çocuğun farklı büyüklüklerde kareler oluşturup ortak özelliklerini açıklaması istenebilir. Kareyi döndürerek yine aynı şekil olduğunu göstermesi ve ortak resimde yeni bir kullanım bulması desteklenebilir. Hikâyedeki bir olayın farklı gelişmesi durumunda neler olabileceğini anlatması ve kuş görsellerindeki benzerlikleri açıklaması istenebilir.

Destekleme: Kenar ve köşeler renkli işaretlerle belirginleştirilebilir. Dört eşit çubuk bir örnek üzerinde yerleştirilebilir. Noktalı Kareler çalışması tek örnek ve iki renkle sınırlandırılabilir. Köşe Kapmaca yürüyerek oynanabilir; köşeler arası mesafe çocuğun hareketine uygun düzenlenebilir. Etkileşimli okumada yanıt vermesi için ek süre tanınabilir; olayları hatırlamasına görsellerle destek olunabilir. Kuş eşleştirme çalışması önce tek satırla başlatılabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelere evde kareye benzeyen yüzeyleri birlikte bulmaları, dört kenarı ve dört köşeyi parmakla izlemeleri önerilir. Çocuk eşit uzunlukta çubuklarla veya kâğıt şeritlerle kare oluşturabilir. Güvenli bir alanda beş kişiyle Köşe Kapmaca oynanabilir; herkesin sırayla ebe olmasına fırsat verilebilir. Aşağıdaki dijital çalışmalar velilere gönderilir.

Puzzle, **Hafıza Oyunu,** **İnteraktif Çalışmalar,** **İnteraktif Oyunlar**

AİLE BİLGİ NOTU

Evimizde Kare Avı

Değerli Ailemiz,

Çocuğunuzla evde küçük bir şekil keşfine çıkabilirsiniz. "Sence hangi eşyanın yüzü kareye benziyor?" diye sorarak bulduğu yüzeylerin kenarlarını parmağıyla takip etmesini ve köşelerini saymasını isteyebilirsiniz. Karenin dört köşesi ve eşit uzunlukta dört kenarı olduğunu birlikte fark edebilirsiniz.

Eşit uzunlukta dört çubuk veya kâğıt şeritle kare oluşturabilirsiniz. Kareyi farklı yönlere çevirerek "Çevirdiğimizde şeklimiz değişti mi?" sorusu üzerine konuşabilirsiniz. Ardından kare, üçgen ve dairelerden birlikte bir kuş resmi tasarlayabilir, kuşunuz için kısa bir hikâye oluşturabilirsiniz.

Çevrenizdeki kuşları birlikte gözlemleyebilir, renkleri ve hareketleri hakkında konuşabilirsiniz. Çocuğunuzdan "Ahmet'in Kuşları" hikâyesinden hatırladıklarını anlatmasını isteyebilirsiniz.

Hareketli bir oyunun ardından dinlenirken "Nefes alışın nasıl değişti?", "Sence neden hızlandı?" sorularıyla çocuğunuzun bedenindeki değişiklikleri fark etmesine yardımcı olabilirsiniz.

Birlikte keşfetmenin ve oyun oynamanın keyfini çıkarın. ✿

Toplum Katılımı:

ALTERNATİF İÇERİKLER ve ÖNERİLER

"Minik Kuşun Evi Masalı - Modern Türk Masalları

Bu içerikte yer alan yazı, fotoğraf ve sair içeriklerin, bireysel kullanım dışında izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması yasaktır. İçeriğin tüm hakları saklıdır.